

Matchen doe je samen

Rosanne Degen & Sofie van Kreijl

Matchen doe je samen

Een nadere analyse van de perceptie van betrokkenen op de rolverdeling binnen het matchingsproces

Dit onderzoek is verricht ten behoeve van het studieonderdeel “Onderzoek & Innovatie” binnen de opleiding Pedagogiek van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). In opdracht van de afdeling Pleegzorg van de Jeugd- en opvoedhulp organisatie Pactum te Arnhem.

Omslagfoto: Pee, J. de. (z.d.).

Rosanne Degen (495050)

Sofie van Kreij (514986)

Datum: 30 mei 2016

Opdrachtgever: Pactum

Eerste beoordelaar HAN: Petra van Elen

Tweede beoordelaar HAN: Yvonne Burghard

Beoordelaren vanuit Pactum: Jeannet Kollen
& Petra van Vilsteren

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksrapport uitgevoerd door ons, vierdejaars studenten pedagogiek aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, binnen Pactum jeugd- en opvoedhulp onder begeleiding van het lectoraat Werkzame Factoren in de Jeugdzorg. We willen Pactum jeugd- en opvoedhulp bedanken dat wij dit onderzoek mochten uitvoeren binnen de afdeling pleegzorg. Ook zijn we de ouders en pleegouders dankbaar voor het invullen van de enquêtes. Daarbij willen we de medewerkers graag bedanken voor alle hulp. We hebben veel gehad aan de interviews, alle informatie en het kijkje wat we hebben mogen nemen binnen de afdeling. In het bijzonder willen we onze begeleiders Jeannet Kollen en Petra van Vilsteren bedanken voor alle hulp en feedback.

Vanuit de HAN willen we graag onze begeleider Yvonne Burghard bedanken voor de individuele gesprekken en kritische noten bij ons onderzoek. Ook willen we onze medestudenten bedanken voor de feedback en Wybren Grooteboer voor de ondersteunende colleges vanuit het Lectoraat.

We hopen dat dit onderzoeksrapport iets kan bijdragen aan het optimaliseren van het matchingsproces bij pleegzorg Pactum. Er is met plezier en toewijding aan dit rapport gewerkt. We wensen u veel leesplezier.

Samenvatting

Dit onderzoeksrapport beschrijft de resultaten en aanbevelingen van een verkennend praktijkgericht onderzoek omtrent het matchingsproces. Dit onderzoek is uitgevoerd bij Pactum Jeugd- en Opvoedhulp. Voor een stabiele pleegzorgplaatsing is het belangrijk voldoende tijd en energie te steken in het matchings-proces om zo breakdown, afbraak in de pleegzorg-trajecten, te voorkomen. Dit onderzoek richt zich op de huidige procedure van matching en hoe dit matchingsproces verder geoptimaliseerd kan worden. Dit wordt onderzocht aan de hand van nieuwe ontwikkelingen, gevonden in de literatuur, rondom het optimaliseren van het matchingsproces. De onderzoeksvraag luidt als volgt:

Hoe denken verschillende betrokkenen bij een pleegzorgplaatsing over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg?

Via enquêtes wordt het perspectief van ouders (n=5) en pleegouders (n=96) uitgevraagd. Het perspectief van medewerkers (n=5) wordt via interviews verduidelijkt.

De voornaamste conclusies zijn; zowel ouders, pleegouders als pleegkinderen kunnen nog meer betrokken worden bij het matchingsproces. Een netwerkberaad lijkt ouders en pleegouders zinvol als een middel om ouders meer inspraak te geven binnen het matchingsproces. Pleegouders willen vanuit Pactum een transparanter beeld krijgen van mogelijke problematiek van het pleegkind en zijn/haar ouders. Ook lijkt het pleegouders, terwijl ze wachten op een plaatsing, fijn om kindprofielen te kunnen bekijken, via matchingsavonden of nieuwsbrieven. Medewerkers zien hier risico's in, maar staan wel open voor het ontwikkelen van een vergelijkbaar initiatief. De meerderheid van ouders en pleegouders vindt het belangrijk dat kinderen hun mening kunnen geven over wat zij belangrijk vinden in de zoektocht naar pleegouders, volgens medewerkers is er binnen Pactum nog ruimte voor verbetering op dit vlak. Ondanks de succesvolle Facebookoproepen om kindgericht pleegouders te zoeken, staan ouders en pleegouders hier niet positief tegenover. Medewerkers zijn positief, tijdsdruk wordt echter wel als risico gezien.

Aansluitend op deze conclusies zijn er aanbevelingen opgesteld voor de praktijk. Er wordt aanbevolen om verder te onderzoeken hoe men ouders en pleegkinderen meer kan betrekken of betrokken kan laten voelen bij het matchingsproces. De behoefte van pleegouders, om inzicht in kindprofielen, is hierbij belangrijk. Naast het matchen vanuit een variabele- of profielgeoriënteerde benadering zou er ook gekeken moeten worden naar het interactiemodel. Tot slot wordt aanbevolen om de negatieve kijk van ouders en pleegouders over kindgericht werven via Facebook verder te onderzoeken. Het is van belang dat de procedure rondom screening en selectie wordt aangescherpt.

Hopelijk draagt dit onderzoeksrapport bij aan optimaliseren van het matchingsproces en daarmee het stabiliseren van de pleegzorgplaatsing. Ten behoeve van de kinderen.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
Hoofdstuk 1 – Inleiding	6
1.1 Leeswijzer.....	8
Hoofdstuk 2 – Probleemanalyse	8
2.1 Praktijk Pactum Pleegzorg	8
2.1.1 Aanmelding, screening en selectie van pleegouders	9
2.1.2 Aanmelding pleegkinderen	10
2.1.3 Het matchingsproces van Pactum.....	11
2.2 Literatuur matchingsproces en koppeling aan praktijk van Pactum	11
2.3 Ontwikkelingen rondom het matchingsproces.....	12
2.3.1 Transitie	12
2.3.2 Matchingsavonden	14
2.3.3 Digitale hulpmiddelen	15
2.4 Conclusie	16
2.5 Probleemstelling	17
2.6 Definiëring van decentrale begrippen uit de doel- en vraagstelling	18
Hoofdstuk 3 – Methode van onderzoek.....	18
3.1 Participanten & Respons	19
3.2 Meetinstrumenten	20
3.3 Procedure van onderzoek (enquêtes en interview).....	21
3.4 Analyse	22
3.5 Validiteit en betrouwbaarheid	23
Hoofdstuk 4 – Resultaten	24
4.1 Resultaten enquête ouders	24
4.2 Resultaten enquête pleegouders	25
4.3 Resultaten interviews medewerkers.....	30
Hoofdstuk 5 – Conclusie.....	38
5.1 Rol ouders	38
5.2 Rol pleegouders	38
5.3 Rol pleegkinderen.....	39
5.4 Onderlinge rol ouders en pleegouders	39
Hoofdstuk 6 – Discussie	40
Hoofdstuk 7 – Aanbevelingen.....	43
Bronnenlijst	46
Bijlage 1 – Enquête ouders	49
Bijlage 2 – Enquête pleegouders.....	55
Bijlage 3 – Interviewleidraad.....	61
Bijlage 4 – Codeboek	63
Bijlage 5 – Tabellen persoonskenmerken resultaten	65
Bijlage 6 – Antwoorden open vragen enquête pleegouders	66

Hoofdstuk 1 – Inleiding

Pleegzorg wordt beschreven als de ‘beste keuze’ voor jeugdigen die niet thuis kunnen wonen (Berg & Weterings, 2010, pp. 2-3) ook wel “de parel van de jeugdzorg” genoemd (Ministerie van Veiligheid en Justitie, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Vereniging van Nederlandse Gemeente, 2013). Indien de veiligheid van een kind of jeugdige in het geding is en/of hulp in de thuissituatie niet afdoende is wordt tot uithuisplaatsing besloten. Pleegzorg is de eerste keus bij uithuisplaatsing. De pleegzorg in Nederland bestond in 2014 uit 21.880 pleegkinderen, daarbij was de instroom groter dan de uitstroom (Pleegzorg Nederland, 2015). Strijker (2009) beschrijft pleegzorg als een vorm van zorg waarin pleegouders het pleegkind verblijf, verzorging en vervanging van de oorspronkelijke opvoedingssituatie bieden, in combinatie met professionele begeleiding van het pleegkind, de pleegouders en de ouders door een hulpverleningsinstelling. Het uitgangspunt van pleegzorg is dat de jeugdige waar mogelijk weer bij zijn of haar ouders gaat wonen (NVMW, NIP & NVO, 2015).

In Nederland zijn er 28 regionale aanbieders van pleegzorg. Pactum Jeugd- en Opvoedhulp is één van de aanbieders en helpt kinderen, jongeren en ouders bij (complexe) opvoedings-, ontwikkelings- en gedragsproblemen in Gelderland en Overijssel. Pactum heeft in 2014 jeugd- en opvoedhulp geboden aan 2.278 cliënten (Pactum, 2015). In 2015 zijn er bij Pactum 618 jeugdigen in pleegzorg opgevangen, op 1 februari 2016 zijn het er 510 (Pactum, 2016a). Pactum gaat ervanuit dat pleegzorg in principe altijd tijdelijk is. Ouders behouden hierbij de ouderrol en pleegouders nemen de opvoedrol (tijdelijk) over.

Pactum heeft geparticipeerd in een onderzoek waarbij gekeken is naar het ‘Voorkomen van Breakdown in de Gelderse Pleegzorg’ van Nijssen, Damen, Goessens en Pijnenburg (2014). In de pleegzorg is er namelijk regelmatig sprake van een niet geplande afbreuk van een pleegzorgplaatsing, ook wel breakdown genoemd. Internationaal gezien lopen tussen de 25% en 50% van de pleegzorgplaatsingen uit op een breakdown (Nijssen, Damen, Goessens & Pijnenburg, 2014). Voorlopige cijfers van het CBS over het eerste half jaar van 2015 laten weten dat van de 2.225 plaatsingen er 605 vroegtijdig zijn afgebroken (CBS, 2015-a).

Breakdown in de pleegzorg kan sporen nalaten in de ontwikkeling van al kwetsbare jeugdigen. Breakdown kan negatieve effecten hebben op de hersenontwikkeling bij jonge kinderen, moeilijkheden geven met betrekking tot vertrouwensrelaties met volwassenen en dalende schoolresultaten en gedragsproblemen veroorzaken. Door een breakdown vermindert de kans op hereniging met ouders met mogelijk een langer verblijf in residentiële zorg (Nijssen, Damen, Goessens & Pijnenburg, 2014). Er zijn verschillende redenen die een breakdown kunnen verklaren zoals blijkt uit het onderzoek van Nijssen, Damen, Goessens & Pijnenbrug (2014). Samenwerking tussen ouders en pleegouders is in één op de vijf gevallen een reden voor het afbreken van het pleegzorgtraject. Een goede matching heeft invloed op het voorkomen van breakdown.

Matching is een begrip dat in de pleegzorg veel wordt toegepast voor het koppelen van een jeugdige aan een pleeggezin. Ten Haaf (1996) geeft als definitie van matching binnen de pleegzorg: “Matching is het passend maken van vraag en aanbod”. Strijker en Zandberg (1997) vatten in dit kader de matching op als een ‘orthopedagogische beoordelingssituatie’ (Dam & Nordkamp & Robbroeckx, 2000, p15). Uit het onderzoek van Nijssen, Damen, Goessens en Pijnenburg (2014), bleek dat een onjuiste match kan leiden tot een slechte alliantie tussen ouders en pleegouders waardoor de samenwerking kan vastlopen. Met alliantie wordt ‘een verbinding aangaan’ bedoeld. Hoe beter deze alliantie, hoe groter de kans op het slagen van een pleegzorgplaatsing. Wanneer de alliantie goed is zal het kind minder risico lopen om in een loyaliteitsconflict te komen. Wanneer er weerstand is bij ouders voor een plaatsing zal er ook weerstand zijn voor de pleegouders. Bij het voorkomen van een breakdown is het belangrijk om ouders te motiveren om vrijwillig in te stemmen met een plaatsing. Deze motivatie kan vergroot worden door ouders actief te betrekken bij de matching. Ouders blijven de belangrijkste beslissers en moeten zoveel mogelijk betrokken worden bij het vinden van pleegouders (Nijssen et al., 2014).

Ouders actief betrekken tijdens de matching en eigen krachten aanspreken sluit aan bij de visie van de nieuwe jeugdwet (transitie) ingegaan op 1 januari 2015 (Plexus Jeugd Plein, z.d.). Het doel van de nieuwe jeugdwet is het jeugdbeleid efficiënter en effectiever maken. Pactum jeugd- en opvoedhulp staat achter deze wet en werkt conform de visie waarbij de eigen kracht en het probleemoplossend vermogen van de jongere en diens sociale systeem moet worden versterkt (NJI, 2016, p.6). De visie van de nieuwe jeugdwet past bij de oplossings- en systeemgerichte manier waarop Pactum werkt. Medewerkers werken zoveel mogelijk in de context van de eigen leefomgeving van cliënten en er wordt uitgegaan van de eigen krachten van kinderen, jongeren en ouders. Pactum heeft drie kernwaarden waar vanuit wordt gehandeld, namelijk: “We zien altijd mogelijkheden”, “We nemen verantwoordelijkheden” en “We bouwen aan relaties” (Pactum, z.d.- a).

In 2009 is in Gelderland “Het Integraal Gelders Pleegzorg Model (IGP model) ontwikkeld door Pactum, Entréa en Lindenhout in samenwerking met Praktikon. Het IGP model heeft als hoofddoel; één algemeen model in te kunnen zetten voor pleegzorg in Gelderland. In dit model wordt aangegeven dat het belangrijk is om een integraal algoritme (stroomdiagram) voor de optimale match te hebben. Helaas geeft men aan dat er geen empirisch en gevalideerd onderzoek is naar de optimale match en dat stroomlijning voor matching nog een onontgonnen terrein is dat hoog op de onderzoek agenda moet staan. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er geen protocol is over de beste manier van matchen (Damen, Elsen & Pijnenburg, 2010).

Om breakdown te voorkomen in de pleegzorg en omdat het matchen een complex proces is vindt Pactum het belangrijk te kijken hoe hun matching verloopt en ze het matchingsproces

kunnen optimaliseren. “Liever meer tijd en aandacht om tot een goede plek te komen dan in een later stadium energie steken in het voorkomen van een breakdown” (Nijssen et al., 2014, p.15). Globale vragen die Pactum heeft en aanleiding zijn voor dit onderzoek zijn de volgende; Wat zijn opgedane ervaringen met het matchen van ouders, pleegouders en pleegkinderen? Wat vinden verschillende informanten van het idee om ouders en pleegouders, waar mogelijk ook het kind, elkaar uit te laten kiezen op basis van bijvoorbeeld normen, waarden, opvoedstijl en interesses? Zijn er nieuwe ontwikkelingen, nationaal dan wel internationaal, die het matchingsproces kunnen optimaliseren? Wat zijn mogelijkheden, verwachtingen en perspectieven van de verschillende betrokkenen?

1.1 Leeswijzer: Voor het beschrijven van de aanleiding van het praktijkonderzoek, de context van het onderzoek en de introductie van de algemene vraag is rekening gehouden met de criteria van het Handboek Preffi 2.0 (Kok, Molleman, Saan & Ploeg, 2012). Dit onderzoeksrapport is op de volgende manier ingedeeld: het start met een probleemanalyse waarin een beschrijving staat van de praktijk bij Pactum Pleegzorg gekoppeld aan modellen en ontwikkelingen beschreven in de literatuur. Naar aanleiding hiervan is er in samenwerking met opdrachtgever een onderzoeksdoel en –vraag opgesteld. Uitgewerkt in het hoofdstuk methode van onderzoek staat de wijze van onderzoeken. In het volgende hoofdstuk worden onderzoeksresultaten weergegeven en vervolgens worden er conclusies getrokken. In de discussie wordt er nogmaals kritisch gekeken naar het praktijkonderzoek en de uitkomsten. Het rapport eindigt met aanbevelingen voor de opdrachtgever Pactum.

Hoofdstuk 2 – Probleemanalyse

Om meer zicht te krijgen op het huidige matchingsproces bij Pactum wordt eerst een analyse verricht van de praktijk van Pactum. Vervolgens wordt beschreven hoe matchingsprocessen in de literatuur worden benaderd. Tevens wordt aangegeven welke ontwikkelingen er in de literatuur zijn beschreven rondom matching en pleegzorg. Naar aanleiding van deze analyses wordt een conclusie en probleemstelling geformuleerd.

2.1 Praktijk Pactum Pleegzorg

Om het matchingsproces te optimaliseren binnen Pactum is het belangrijk om te weten hoe dit proces momenteel verloopt. Er wordt gekeken naar een regulier matchingsproces van een pleegkind aan bestandspleegouders. Dit gebeurt wanneer er geen plaatsing binnen het eigen netwerk mogelijk is. Hieronder wordt de aanmelding, screening en selectie van pleegouders, de aanmelding van pleegkinderen en het huidige matchingsproces beschreven.

2.1.1 Aanmelding, screening en selectie van pleegouders

Onderstaande informatie is gebaseerd op een door de onderzoekers bezochte informatieavond voor aspirant pleegouders van Pactum op 15 maart 2016.

Er zijn een aantal harde (wettelijke) en zachte criteria waar pleegouders aan moeten voldoen wanneer ze zich aanmelden. Pleegouders moeten minimaal 21 jaar oud zijn, alle inwonende in het pleeggezin boven de 12 jaar oud moeten in bezit zijn van een Verklaring Geen Bezwaar en pleegouders moeten medewerking geven aan het hulpverleningsplan van Pactum. Het pleegkind moet in de woning van pleegouders een eigen slaapkamer hebben en mag maximaal vijf dagdelen noodzakelijk naar een vorm van opvang. Er mag naast het pleegzorgproces geen ander groot 'life event' plaatsvinden in het leven van pleegouders, zoals zwangerschap of adoptie. Er wordt bij Pactum in principe altijd uitgegaan van een 'onderplaatsing', een pleegkind wordt qua leeftijd onder het jongste kind in het pleeggezin geplaatst. Uit onderzoek komt het advies naar voren om dit te doen. Door een onderplaatsing komt het kind qua leeftijd in de natuurlijke kinderrij. Wanneer een pleegkind tussen of boven andere (pleeg)kinderen wordt geplaatst kan dit een negatief effect hebben op de identiteit van het kind (Baat, Spoelstra, Meulen, Stoltenborgh, & Vinke, 2014, p.15). Pactum houdt daarbij rekening met het leeftijdsverschil tussen kinderen. Dit moet minimaal twee jaar zijn bij een reguliere plaatsing en minimaal één jaar bij een crisis plaatsing. Ten slotte mogen er maximaal drie pleegkinderen in een pleeggezin verblijven.

Naast deze criteria worden ouders die zich aanmelden gescreend op basis van de richtlijnen "Kwaliteitskader Voorbereiding en screening aspirant pleegouders" (2013). Aspirant pleegouders worden gescreend op zes kerncompetenties; "open en duidelijk zijn in communicatie", "samenwerken en delen van opvoederschap met ouders", "kinderen helpen in hun sociaal emotionele ontwikkeling", "opvoeden", "invloed van pleegzorg op eigen situatie inschatten" en "veiligheid" (Jeugdzorg Nederland, 2013).

Indien aspirant pleegouders aan deze criteria voldoen kunnen ze zich aanmelden. Hierna vullen ze het levensboek in, een vragenlijst waarin een beschrijving wordt gevraagd van eigen gezin, netwerk, opvoeding, voorgeschiedenis, opvoedervaringen, hoe pleegouders omgaan met verschillende emoties, verlieservaringen, hechting en stress. Ook vullen aspirant pleegouders een gezinsklimaatschaal (GKS-II) in, een vragenlijst waarmee de beleving van gezinsleden ten aanzien van het gezinsklimaat wordt onderzocht. De GKS- II bestaat uit 77 ja/nee vragen (NJI, z.d. -b). Tevens moeten aspirant pleegouders twee referenten opgeven. Tenslotte geven ouders hun voorkeur aan voor een variant van pleegzorg bij Pactum. De verschillende varianten zijn reguliere pleegzorg (plaatsing zolang als nodig), crisispleegzorg, crisispleegzorg met eventuele uitloop tot reguliere pleegzorg, weekendvakantie- en deeltijdpleegzorg.

Naar aanleiding van deze stappen start er een gezinsonderzoek bestaande uit drie tot vier gesprekken met een medewerker van het servicebureau. In deze gesprekken worden de ingevulde GKS-II en het levensboek besproken en wordt er dieper ingegaan op de kerncompetenties. Er wordt na het gezinsonderzoek een principebesluit genomen betreft de geschiktheid van de pleegouders. Er wordt een verslag geschreven met hierin een profiel- en aanbodbeschrijving van het pleeggezin. Dit verslag zal, met akkoord van aspirant pleegouders, worden geplaatst in het pleegouderdossier en wordt gescheiden van het kinddossier.

Achtereenvolgens start de voorbereiding voor de aspirant pleegouders, een cursus van drie avonden. Deze wordt gegeven door één medewerker van het servicebureau en een pleegouder (ervaringsdeskundige). Tijdens deze avonden wordt er veel uitgelegd over pleegzorg door middel van interactie, demonstraties en casuïstiek. Thema's die aan bod komen zijn onder andere; samenwerking, omgaan met verliezen en trauma in de pleegzorg, hechting, loyaliteit, ontwikkelingstaken van kinderen en de betekenis van pleegouderschap. Na al deze stappen worden de aspirant pleegouders opgenomen in het bestand van Pactum. De pleegouders en hun gezin worden vanaf nu bestandspleeggezinnen genoemd.

2.1.2 Aanmelding pleegkinderen

Onderstaande informatie is gebaseerd op de eerder genoemde informatieavond voor aspirant pleegouders en op een gesprek met servicebureau-medewerkers op 16 maart 2016.

Het begint met een aanmelding (indicatie) vanuit Jeugdbescherming, sociale wijkteams of een Centrum voor Jeugd en Gezin. Deze aanmelding komt binnen bij zorgcoördinatie en er wordt gekeken of aanmeldgegevens compleet zijn, doelen passend zijn binnen de pleegzorg en/of er sprake is van een contra-indicatie.

Wanneer pleegzorg Pactum de aanmelding accepteert moet er na drie weken een kennismakingsgesprek hebben plaatsgevonden met de ouders door een trajectbegeleider. Deze taak lag eerst bij de medewerkers van het servicebureau, maar is met ingang van de transitie overgegaan naar trajectbegeleiders. De reden hiervoor is dat men meer wil werken met één gezin, één plan, één gezicht. Wanneer er nog geen Lirik (Licht Instrument Risicotaxatie Kindveiligheid) is afgenomen wordt dit door de trajectbegeleider gedaan. Andere vragenlijsten die worden ingevuld in dit stadium (via mail benaderd) zijn: CBCL (Child Behavior Checklist) door ouders over het kind, de EMPO (Vragenlijst Empowerment) door ouders over henzelf, TRF (Teacher Report Form) door een leraar over het kind en bij reguliere pleegzorg een ontwikkelingsanamnese van het kind. Servicebureau-medewerkers geven aan dat Pactum de rol van ouders in deze fase erg belangrijk vindt. Naast de algemene gegevens over de jeugdige en zijn/haar systeem is het belangrijk om de wensen voor een pleeggezin van ouders mee te nemen in het matchen. Aan ouders wordt gevraagd wat ze belangrijk vinden en wat ze wel en niet wensen in een pleeggezin. De factoren die hierin vooral worden meegenomen en bevraagd staan in een niet gepubliceerd conceptdocument ontwikkeld door het servicebureau.

Dit zijn; normen en waarden, culturele achtergrond, geloofsovertuiging, leeftijd pleegouders, opvoedstijl, afstand van eigen woonplaats, samenstelling pleeggezin en werk van de pleegouders. Zo wordt er bijvoorbeeld gevraagd of een gezin wel of niet christelijk mag zijn, en waar hun grenzen hierin liggen. Zou hun kind wel mee mogen naar de kerk? Dit zijn moeilijke gesprekken, waarbij het mogelijk is dat ouders nog in de weerstand tegen de uithuisplaatsing van hun kind zitten. Er wordt geprobeerd om zoveel mogelijk informatie te verzamelen, dit komt ten goede van de uiteindelijke plaatsing. De wensen en behoeften van ouders die worden uitgevraagd zijn niet vastgelegd in een vragenlijst.

In een tweede gesprek bespreekt trajectbegeleider met ouders ingevulde vragenlijsten en samen stellen ze doelen op. Binnen zeven weken moet er een eerste hulpverleningsplan geschreven zijn, waarbij aangegeven wordt hoé met ouders het contact wordt onderhouden.

2.1.3 Het matchingsproces van Pactum

De volgende stap is dat de servicebureau medewerkers een match zoeken, dit vastleggen en bespreken. Hierbij wordt er gekeken naar de hulpvraag van het kind en welke competenties hierbij nodig zijn vanuit pleegouders. Door een servicebureau medewerker wordt een koppelingsvoorstel geschreven naar aanleiding van de zoektocht naar een match. Dit is een verslag wat gebruikt wordt om het gesprek aan te gaan met collega's van het servicebureau, betrokken trajectbegeleider en gedragswetenschapper. In het koppelingsvoorstel wordt een korte beschrijving gegeven van de voorgeschiedenis en de actuele hulpvraag van het kind en informatie over het pleeggezin. Deze informatie is gebaseerd op het eindverslag gekoppeld aan de competenties, de uitkomsten van de CBCL en GKS. Er worden overwegingen en aandachtspunten gericht op het kind, de ouders, het pleeggezin en de koppeling beschreven. In het gesprek wordt het koppelingsvoorstel besproken en wordt er gekeken naar een match. Deze match wordt voorgelegd aan ouders. Indien akkoord wordt het pleeggezin benaderd. Daarna vindt een eerste kennismaking plaats op 'volwassenniveau' tussen pleegouders en ouders onder begeleiding van de trajectbegeleider. Vervolgens wordt het kennismakingstraject gestart tussen kind en pleegouders.

2.2 Literatuur matchingsproces en koppeling aan praktijk van Pactum

Matchen binnen de pleegzorg kan gebaseerd worden op variabel-, profiel-, of interactiegeoriënteerde modellen. Het is lastig aan te geven op welke wijze het beste gematcht zou moeten worden aangezien er nauwelijks empirisch onderzoek naar de modellen is gedaan (NJI, z.d.-c). Aanvankelijk zou het matchingsproces bij Pactum gebaseerd zijn op de profiel georiënteerde benadering. Bij deze benadering worden personen opgedeeld in groepen op basis van kenmerken (Baat, 2014). Een voorbeeld hiervan is het model van Strijker en Zandberg (2001), waarbij er gekeken wordt naar een optimale match tussen type pleegkind en type pleeggezin (Damen, Elsen & Pijnenburg, 2010, pp. 297- 298). In de huidige praktijk bij

Pactum werkt men meer met een variabel georiënteerde matchingsmodel. Dit model is ontwikkeld door Dam, Nordkamp & Robbroeckx (2000). De noodzakelijkste informatie, zoals leeftijd, mogelijke problematiek van het kind (CBCL) en de vaardigheden van pleegouders wordt verzameld. De matchers bestuderen de kenmerken van pleegouders, en beslissen op basis van ervaring aan welk pleeggezin het kind wordt toegewezen. Hoewel dit proces weloverwogen, gerechtvaardigd en inzichtelijk wordt gemaakt is het niet eenduidig. Iedere hulpverlener maakt mogelijk andere subjectieve keuzes. Het lijkt dat Pactum minder rekening houdt met de interactie georiënteerde benadering. Street en Davies (1999) die een dergelijk model hebben ontwikkeld geven aan dat de interactie tussen pleegkind en pleegouders op de voorgrond geplaatst moet worden. Pactum organiseert eerst een ontmoeting op volwassene niveau. Terwijl de interactiebenadering suggereert dat het dagelijkse gedrag en de interactie vaardigheden van pleegkinderen en pleegouders een goede voorspeller zijn voor een positieve match (Baat, 2014).

In deze matchingsmodellen komt de rol van ouders niet naar voren, terwijl zij een grote rol spelen in het slagen van een traject. In onderzoek (2009) van Choy en Schulze staat dat er geprobeerd moet worden om draagvlak te creëren bij ouders voor het pleeggezin. Als ouders bezwaar maken tegen de plaatsing verkleint het de kans op slagen. Voor een kind is de emotionele toestemming van zijn ouders bepalend om in een pleeggezin te kunnen aarden (Baat, 2014). Pactum probeert tijdens de matching zo veel mogelijk rekening te houden met de wensen en behoeften van ouders en men vraagt zich af of dit eventueel ook vormgegeven kan worden door te matchen op ouder-pleegouder variabelen.

2.3 Ontwikkelingen rondom het matchingsproces

Nu er een duidelijk beeld is van het matchingsproces binnen Pactum en de benaderingen waarop deze gebaseerd is, is het belangrijk ook te kijken naar nationale en internationale ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het matchingsproces binnen pleegzorg. Momenteel zijn er veel veranderingen in de zorg, zoals in de inleiding al de besproken transitie, maar ook wordt onze maatschappij bijvoorbeeld steeds digitaler.

2.3.1 Transitie

In het verlengde van de nieuwe jeugdwet zijn er richtlijnen voor de jeugdzorg opgesteld door de Nederlands Jeugd Instituut (NJI). Pactum werkt aan het implementeren van deze richtlijnen. De richtlijnen geven handvatten aan professionals in de jeugdhulp (NVMW, NIP & NVO, 2015). Er zijn in totaal veertien richtlijnen. Binnen Pactum pleegzorg werkt men volgens bijvoorbeeld de richtlijn pleegzorg en richtlijn problematische gehechtheid. In september 2015 is de richtlijn pleegzorg online beschikbaar geworden. De informatie die hieruit naar voren komt over het thema matching is beperkt. In de richtlijn wordt beschreven hoe de stabiliteit van een pleegzorgplaatsing kan worden bevorderd om breakdown te voorkomen. Hierbij is het

zorgvuldig matchen van pleegkinderen en pleeggezinnen een belangrijke voorspeller van een goede pleegzorguitkomst. In de richtlijnen komt naar voren dat er nauwelijks onderzoek is gedaan naar hoe deze matching vorm zou moeten krijgen. Volgens de richtlijnen is voor een goede match de samenwerking tussen de bij de match betrokken personen een belangrijke succesfactor. De wensen en het draagvlak van ouders ten aanzien van het pleeggezin moet goed worden geïnventariseerd om hier rekening mee te kunnen houden in het matchingsproces. In de richtlijnen wordt ook beschreven dat voor een goede match het noodzakelijk is dat er voldoende pleeggezinnen zijn. Daarnaast worden er een aantal aanbevelingen genoemd voor professionals om rekening mee te houden tijdens het matchen. Zo staat er in de richtlijn dat er in de matchingsprocedure rekening moet worden gehouden met voorkeuren van zowel ouders als pleegouders. Bovendien wordt er beschreven dat er aandacht moet worden besteed aan verschillen en overeenkomsten tussen de normen en waarden van pleegouders en ouders (NVMW, NIP & NVO, 2015).

Met ingang van de transitie zijn er ook binnen Pactum een aantal zaken veranderd. Eerder gingen servicebureau medewerkers gesprekken aan met ouders over hun wensen en behoeften voor een plaatsing, nu is dit de verantwoordelijkheid van trajectbegeleiders. De trajectbegeleiders spelen de informatie door aan de servicebureau medewerkers.

Een nieuwe ontwikkeling die de transitie met zich mee heeft gebracht is dat het Nederlands Jeugdinstituut aangestipt heeft dat een netwerkberaad erg belangrijk en nuttig kan zijn in de jeugdhulpverlening. Een netwerkberaad is gebaseerd op het Amerikaanse Family Group Decision Making (FGDM) (NJI, 2013–a). Er moet meer regie bij de eigen burger komen door middel van het betrekken van het gehele netwerk. In Nederland is dit in de vorm van Eigen Kracht centrales (EKc's), deze worden vooral ingezet in de jeugdbescherming. Een voorbeeld van een variant van een netwerkberaad is het project Prima Pleegzorg dat de Provincie Limburg startte in 2009 als vernieuwingsproject. Prima Pleegzorg werkt in de praktijk aan een doorgaande ontwikkeling van het kind in een stabiel en veilig netwerk binnen gezin en pleeggezin (NJI, 2013-b). Prima Pleegzorg werkt vanuit Sociale Netwerk Strategieën, dit is een proces gefaciliteerd door professionals. Eerst wordt er aan de hand van genogrammen, ecogrammen, sociogrammen, de levenslijn en het Drieluik het netwerk in kaart gebracht. Dit noemt men het invullen van het netwerkkompas. Daarna is er een Familie netwerkberaad waarin waarbij ouders en kinderen samen met hun netwerk een plan voor de toekomst maken. In dit plan wordt opgesteld wie tot het actieteam behoren; mogelijk ouders, kinderen, supporters uit het netwerk en waar nodig professionals. Dit actieteam gaat werken aan het zelf opgestelde plan. In een pleegzorgsituatie maken pleegouders ook deel uit van dit actieteam (Rubicon Pleegzorg & XONAR, 2014). Prima pleegzorg gaat in dit proces uit van vraaggerichte pleegzorg. Met elkaar passende antwoorden vinden op de vragen van het kind, netwerk en professional. Vraaggerichte pleegzorg leidt tot een paradigmawisseling, een verschuiving van

de hulpvraag (Rubicon Pleegzorg & XONAR, 2014). Ook Pactum wil graag meer vraaggericht gaan werken binnen de pleegzorg in de toekomst. De mogelijkheden voor een netwerkberaad in relatie tot het matchingsproces moet verder onderzocht worden.

Een ander project waar de visie van de transitie ten aanzien van zelfregie, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid naar voren komt is het project pleegzorg van stichting Q4C (Q4C-Pleegzorg, z.d.). In dit project wordt er gestreefd naar kwaliteitsverbetering in de pleegzorg in samenwerking met pleegkinderen, ouders en professionals. Op basis van input van pleegkinderen zijn er tien redenen opgesteld waarom er meer geluisterd moet worden naar pleegkinderen. Er wordt genoemd dat pleegkinderen verwachten dat de geslaagde matches in de jeugdhulp zullen toenemen wanneer er meer naar een pleegkind geluisterd wordt. De pleegkinderen en jongeren geven aan dat iedereen het recht heeft gehoord te worden en vragen zich af waarom een pleegkind dan nog steeds, te vaak niet om zijn of haar mening wordt gevraagd. Ze geven aan vaak zinvolle ideeën zelf te hebben en deze moeten dan ook serieus genomen worden. Uithuisgeplaatste jeugdigen weten vaak zelfs heel goed wat goed voor hen is (Q4C-Pleegzorg, z.d.).

“Waarom zou je als pleegkind niet, net zoals ieder andere jongere, prima in staat zijn te weten wat goed voor jou is? Nog te vaak wordt er gedacht dat zij iets niet aankunnen. En dus wordt er ‘over’ hen gepraat, in plaats van met!”

2.3.2 Matchingsavonden

Uit een artikel van Mobiel (2012) blijkt dat een aantal pleegzorgorganisaties, waaronder Lindenhout, een aantal keer per jaar een matchingsavond organiseert. Het doel van deze avond is om (bestand)gezinnen die een aanbod hebben waarvan geen gebruik wordt gemaakt, te vertellen hoe het komt dat ze wachten en nogmaals toe te lichten hoe het matchen precies werkt. Ook wordt er een profiel beschrijving gegeven van kinderen die op de wachtlijst staan. Zo kunnen pleegouders overwegen om op basis van deze informatie hun aanbod te veranderen. Matchingsavonden hebben al goede resultaten opgeleverd, er ontstaan nieuwe matches (Kruis, 2013).

Uit een afstudeeronderzoek (Kwetters & Wetering, 2014) bij Oosterpoort blijkt dat ook daar matchingsavonden worden georganiseerd. Via een nieuwsbrief worden ouders uitgenodigd. Profielen van pleegkinderen die besproken worden op zo'n avond worden in een boekje gebundeld. Pleegouders nemen dit boekje mee naar huis om het nog eens terug te lezen en na te denken. Het boekje wordt ook toegestuurd aan de pleegouders die niet naar de matchingsavonden zijn gekomen. Uit bovengenoemd onderzoek blijkt dat door de matchingsavonden ouders eventueel flexibeler omgaan met hun aanbod. Pleegouders geven aan dat het prettig is om zelf te kunnen kijken welke profielen er bij hun eigen gezin zouden passen.

2.3.3 Digitale hulpmiddelen

Een andere ontwikkeling bij het matchen is het gebruik maken van online communicatie. Zo heeft Sander Ulehake een zorgplatform door ZZP'ers opgericht in 2014 vanuit zijn ervaring als gedragswetenschapper binnen de pleegzorg. Het doel van het zorgplatform is de communicatie van alle betrokken partijen, bij een pleegzorg plaatsing, te verbeteren. Hij merkte op dat goede communicatie een belangrijke voorwaarde was voor het slagen van een plaatsing. In het zorgplatform "Mijn Psychitaal" kunnen (pleeg)ouders, kinderen en betrokken organisaties verslagen plaatsen, afspraken noteren en een dossier bijhouden en chatgesprekken voeren. Het idee hierachter is volledige transparantie voor het kind of de (pleeg) ouders over wat er over hem of haar wordt geschreven (Stallenberg, 2015).

Bij pleegzorgaanbieder Entréa wordt er ook gewerkt met een platform. Wanneer pleegouders de samenwerkingsovereenkomst hebben afgesloten krijgen ze een inlogcode voor de community pleegzorg. Dit is een besloten deel van de website met informatie en kennisdeling, speciaal voor pleeggezinnen en pleegzorgbegeleiders (Entréa, 2015).

Een andere manier van gebruik maken van het internet bij matching van pleegkinderen en/of adoptiekinderen gebeurt in de Verenigde Staten van Amerika. Hier krijgen ouders van wie hun kind uit huis wordt geplaatst eerst 15 maanden de tijd om hun leven weer op 'orde' te krijgen en te bewijzen een goede ouder te zijn. Mocht dit niet lukken dan verliest men de ouderschapsrechten en wordt het kind ter adoptie aangeboden. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren via de Heart Gallery, waar professionele glamourfoto's van kinderen worden tentoongesteld. Het is de bedoeling dat de mooie foto's mensen, die mogelijk een kind willen opvangen, op een emotionele manier raakt (Kruis, 2013).

Ook is er een platform in de Verenigde Staten van Amerika voor het matchen van pleeg- en adoptiekinderen genaamd 'AdoptUSKids'. Het is een project van het Amerikaanse Children's Bureau. Het is een technisch hulpmiddel om kinderen in verschillende staten van Amerika te koppelen aan gezinnen die geïnteresseerd zijn. Hun missie is om de noodzaak van pleegzorg en adoptie op de kaart te zetten en meer gezinnen te werven. Op de website staan profielen van pleeg- en adoptiekinderen en gezinnen. Hierin kunnen geregistreerde 'agencies' de informatie aanvullen en aanpassen om het matchen makkelijker te maken. Een geregistreerde medewerker kan met de 'find a family-tool' een geschikte match zoeken door profielen van deze gezinnen te bekijken en eventueel op te slaan. Ook is er een zoektool, waar je een familie kan zoeken op basis van bepaalde criteria; locatie, type familie, huisdieren, het niveau van het kind en mogelijkheden, leeftijd enz. Ook heeft iedere geregistreerde 'social caseworker' een eigen hoofdpagina waarin ze up-to-date blijven van status veranderingen van casussen van kinderen en families (AdoptUSKids, 2016).

Niet alleen in Amerika wordt internet en sociale media steeds vaker ingezet als hulpmiddelen in de jeugdhulpverlening. In Nederland wordt sociale media steeds vaker ingezet

door jeugdhulpverleningsorganisaties. Dit komt doordat sociale media een steeds makkelijkere en effectievere weg wordt om mensen te bereiken. Door 90% van de Nederlandse bevolking van 12 jaar en ouder werd gebruik gemaakt van het internet in 2012, hiervan was 70% actief op sociale media. Ruim de helft van deze sociale media gebruikers zijn het actiefst op Facebook en Twitter (Akkermans, 2013). Door hulpverleningsorganisatie wordt sociale media vooral ingezet voor het bieden van informatie, het creëren van bekendheid en het bereiken van nieuwe of bredere doelgroepen.

Ook Pactum Pleegzorg gaat mee in de huidige ontwikkelingen van het sociale media gebruik. Sinds kort worden er op de website van Pactum oproepen geplaatst waarin pleegouders worden gezocht voor specifieke pleegkinderen. Deze oproepen worden gedeeld op Facebook en Twitter met gefingeerde namen en foto's om de privacy van de kinderen te waarborgen. Het plaatsen van zo'n oproep gebeurt in overeenstemming met ouders. Er wordt nu nog enkel gekozen voor deze manier wanneer er geen geschikt pleeggezin binnen de bestanden van Pactum of andere pleegzorgaanbieders in de regio gevonden is. Door 'kindgericht werven' wordt geprobeerd een zo groot mogelijke groep mensen te bereiken en daarmee voor een specifieke kind een plek te vinden wat (tijdelijk) niet meer thuis kan wonen. Het kindgerichte werven doet een appèl op het gevoel van mensen waardoor er mogelijk meer aanmeldingen komen voor pleegouders. Zo was er tijdens een informatieavond voor Pleegouders bij Pactum een stel dat eerder nooit aan pleegouderschap had gedacht, maar door een Facebookoproep was hun interesse gewekt (Pactum, 2016b).

2.4 Conclusie

Pleegzorg is een vorm van hulpverlening die steeds meer in opkomst is. Het aantal jeugdigen in de pleegzorg blijft groeien. Pleegzorg wordt ook wel beschreven als de meest ideale vorm van opvang van uithuisgeplaatste jeugdigen. Om een stabiele pleegzorgplaatsing te bewerkstelligen is het belangrijk naar de matching van de pleegzorgplaatsing te kijken. Zo geven Doelling en Johnson (1990) aan dat een zorgvuldige matching de belangrijkste voorspeller is voor een betere pleegzorguitkomst. Door meerder auteurs wordt dit belang benadrukt zoals Shireman (2009) en Strijker & Zandberg (2001). Het is belangrijk om voldoende tijd te steken in het matchingproces zodat er een goede plaatsing tot stand kan komen, en breakdown wordt voorkomen.

Het huidige matchingsproces is werkzaam maar hoe kan dit mogelijk nog geoptimaliseerd worden? Het proces lijkt het meest op een variabel-georiënteerde benadering. Er vindt een uitgebreide screening en selectie plaats voor pleegouders en er is een aanmelding van een kind. Daarbij wordt er geprobeerd wensen en behoeften van kind en ouders zoveel mogelijk mee te nemen door Pactum. Men vraagt zich af of het matchen van ouders-pleegouders op bijvoorbeeld variabelen als normen, waarden, opvoedstijl, interesses enz. zou

kunnen bijdragen aan het optimaliseren? Hoe zou dan de rol van ouders binnen dit matchingsproces eruit zien? Ook de nieuwe richtlijnen binnen de jeugdzorg kaarten het belang aan om ouders en pleegouders zo veel mogelijk bij dit matchingsproces te betrekken. Er zijn vele vragen vanuit de nationale en internationale ontwikkelingen. Zou een netwerkberaad bijvoorbeeld bijdragen aan de positie van ouder? Wat als ouders en pleegouders hier zelf meer regie in zouden krijgen door digitale hulpmiddelen? Wat brengt het voor de rol van pleegouders op het moment dat kinderen worden gezocht via Facebook? Is het werven via Facebook een begin van een nieuw tijdperk? Moet er een voorbeeld worden genomen aan Amerikaanse fotogalerijen waar reclame wordt gemaakt voor pleegkinderen? Moet er meer geluisterd worden naar de stem van het pleegkind tijdens het matchen? Zou een eventuele matchingsavond passend zijn bij de werkwijze van Pactum en wat kunnen bijdragen aan de rol en positie van pleegouders?

Kortom, hoe vult Pactum de posities en rollen van ouders, pleegouders en pleegkinderen binnen dit matchingsproces op een goede manier in? In de praktijk van Pactum wordt onderzocht wat de mening is van verschillende partijen rondom de huidige werkwijze van het matchingsproces en de positie/rol hierin van iedereen.

2.5 Probleemstelling

In dit onderzoeksrapport gaat het om een praktijkgericht onderzoek waarbij er gebruik wordt gemaakt van een perceptie beschrijvende onderzoeksvraag. Deze perceptie wordt door middel van meetinstrumenten uitgevraagd bij de verschillende betrokkenen. Voor het formuleren en controleren van de hoofd en deelvragen in dit onderzoek is gebruik gemaakt van de tien richtlijnen van Donk & Lanen (2011, pp.130-133).

Onderzoeksdoel: Inzicht krijgen in de perceptie van verschillende betrokkenen bij een pleegzorgplaatsing over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg.

Onderzoeksvraag & Deelvragen: Hoe denken verschillende betrokkenen bij een pleegzorgplaatsing over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg?

1. Hoe denken ouders over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg?
2. Hoe denken pleegouders over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg?
3. Hoe denken verschillende medewerkers van pleegzorg Pactum over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg?

2.6 Definiëring van decentrale begrippen uit de doel- en vraagstelling

Matchingsproces: Met het matchingsproces wordt het proces van een pleegkind koppelen aan een pleeggezin bedoeld, een 'orthopedagogische beoordelingssituatie' (Dam & Nordkamp & Robbroeckx, 2000, p15). Het gaat om het gehele proces van aanmelding, screening, selectie tot aan de daadwerkelijke match zoals gemaakt door het servicebureau bij Pactum. In samenspraak met opdrachtgever wordt er in dit onderzoek enkel de matching van pleegkinderen aan bestandspleeggezinnen bedoeld.

Perceptie verschillende betrokkenen bij een pleegzorgplaatsing:

Ouders: De perceptie van (biologische) ouders wiens kind(eren) in een pleeggezin van Pactum wonen. Voor de concrete uitwerking van betrokkenen zie §3.1 participanten.

Pleegouders: De perceptie van bestandspleegouders van Pactum, waar de matching (voltijdpleegzorg) al heeft plaatsgevonden. Netwerkleegouders worden niet meegenomen in het onderzoek. Netwerkleegouders zijn pleegouders die in het sociale netwerk van het pleegkind en ouders worden gevonden (NVMW, NIP & NVO, 2015).

Medewerkers: De perceptie van medewerkers van Pactum pleegzorg.

Rol ouders: In het kader van dit onderzoek wordt met de rol van ouders de positie van (biologische) ouders tijdens het matchingsproces bedoeld en of deze positie anders kan worden ingevuld door bijvoorbeeld; een netwerkberaad (§2.3.1), online platform (§2.3.3) of meer matches op ouder - pleegouder niveau (§2.2).

Rol pleegouders: In het kader van dit onderzoek wordt met de rol van pleegouders de positie van pleegouders bedoeld tijdens het matchingsproces en hoe deze kan worden ingevuld door ontwikkelingen zoals; een matchingsavond (§2.3.2), het gebruik van een online platform, kindgericht werven via Facebook of online kindprofielen bekijken (§2.3.3).

Rol pleegkinderen: In het kader van dit onderzoek wordt met de rol van pleegkinderen de positie van pleegkinderen bedoeld tijdens het matchingsproces. Worden pleegkinderen inderdaad onvoldoende meegenomen in het proces zoals Q4C-Pleegzorg (Q4C-Pleegzorg, z.d.) (§2.3.1) beaamd.

Hoofdstuk 3 – Methode van onderzoek

Om de perceptie van ouders, pleegouders en medewerkers uit te vragen betreft het matchingsproces is een combinatie van kwantitatief en kwalitatief onderzoek uitgevoerd. Bij het kwantitatieve onderzoek is gebruik gemaakt van enquêtes onder ouders en pleegouders.

Deelvraag	Databronnen	Verzameltechniek	Kwalitatief/ Kwantitatief
1	Ouders	Enquêtes	Kwantitatief / kwalitatief
2	Pleegouders	Enquêtes	Kwantitatief / kwalitatief
3	Medewerkers	Interviews	Kwalitatief

Figuur 1 - Overzicht deelvragen

Er is gekozen voor kwantitatief onderzoek omdat de te onderzoeken groep ouders/pleegouders groot is en er op deze wijze in relatief korte tijd veel informatie kon worden

verzameld. Via beschrijvende statistiek zijn de data uit de enquêtes verwerkt. Voor het kwalitatieve deel is gebruik gemaakt van interviews bij medewerkers en open vragen in de enquêtes om te kunnen achterhalen wát er leeft onder de (pleeg)ouders en medewerkers rondom het matchingsproces en waarom (Renkens & Overbeek, 2015). Via de enquêtes en interviews is getracht om meningen, wensen en behoeftes van de betrokkenen boven water te krijgen ten aanzien van het huidige matchingsproces en mogelijke veranderingen in het proces. Op deze wijze is het voor Pactum inzichtelijk geworden wat er leeft onder de ouders, pleegouders en medewerkers. Het onderzoek kan praktijk gerichte evidentie opleveren die zinvol kan zijn voor de beroepscontext van Pactum (Donk & Lanen, 2012, pp25-26).

3.1 Participanten & Respons

De participanten binnen dit onderzoek zijn ouders, pleegouders en verschillende medewerkers. Voor een goede match is het van belang dat alle partijen mee hebben gedacht over mogelijke veranderingen, aangezien alle partijen mogelijk een andere kijk hebben op het matchingsproces en het anders ervaren.

De eerste groep participanten zijn ouders. Ouders zijn bevestigd omdat ze zelf onderdeel zijn van het matchingsproces. Het is onduidelijk hoeveel ouders er in totaal zijn binnen de groep bestandsplaatsingen. Uitgaande van 200 pleeggezinnen zullen er ongeveer 200 ouderparen zijn in deze doelgroep. Binnen deze groep zijn acht ouders geselecteerd door pleegzorgmedewerkers van Pactum en aangeleverd voor het onderzoek. Pleegzorgmedewerkers is gevraagd een inschatting te maken welke ouders er konden worden benaderd, zonder dat dit invloed had op het huidige pleegzorgtraject. De enquêtes naar ouders zijn verzonden via de mail vanuit de zorgadministratie Pactum Apeldoorn. Er hebben vijf van de acht ouders gerespondeerd (62,5%).

De tweede groep participanten zijn de pleegouders. Deze groep wordt ook bevestigd omdat ze zelf onderdeel zijn van het matchingsproces. De groep (bestands)pleegouders is erg groot, vandaar dat er gekozen is om deze respondenten door middel van een enquête te benaderen. Er is een enquête verzonden naar 200 pleegouders (alle pleegouders met voltijd pleegzorg uit het Pactum bestand). Bestandspleeggezinnen bestaan uit geregistreerde pleegouders. Netwerkpleeggezinnen en deeltijdpleegzorg (weekend/vakantie pleegzorg) zijn niet in het onderzoek geïncordeerd omdat dit andere vormen van pleegzorg zijn en de matchingsprocessen op een andere manier tot stand komen. Er hebben 96 van de 200 pleegouders gerespondeerd (48%).

De laatste groep participanten zijn de medewerkers. Er zijn vijf verdiepende interviews afgenomen bij medewerkers met variërende functies. Zo is één gedragswetenschapper bevestigd, één servicebureau medewerker en drie pleegzorgmedewerkers. Er is gekozen voor deze functies omdat de servicebureau medewerkers de matches maken in de praktijk.

Gedragswetenschappers zijn nauw betrokken bij het matchingsproces en constant bezig met het optimaliseren van dit proces. De drie pleegzorgmedewerkers zijn op een andere manier betrokken bij het matchingsproces. Ze werken samen met gedragswetenschappers en servicebureau-medewerkers om kinderen in hun caseload te matchen of begeleiden een traject waarbij de matching al heeft plaatsgevonden. Van de vijf medewerkers hebben drie zich opgegeven nadat er e-mails zijn verzonden, twee zijn aangewezen door de opdrachtgever.

3.2 Meetinstrumenten

Naar aanleiding van de gegevens uit de probleemanalyse en de gevonden literatuur zijn er digitale enquêtes voor ouders (Bijlage 1) en pleegouders (Bijlage 2) opgesteld. Voor het opstellen en de inhoud van de enquêtes is gebruik gemaakt van een stappenplan volgens Donk & Lanen (2012, p.188) en van de structuur aangegeven in het hoorcollege Onderzoek & Innovatie (9-3-2016) over kwantitatief onderzoek van docent J. Elfrink. De belangrijkste criteria in de enquête-ontwikkelfase waren dat de enquêtes niet te lang mochten zijn, eenvoudig leesbaar en met eenduidige en afwisselende vragen. De vragen bestaan grotendeels uit gesloten vragen met schaalverdeling naar mening of met meerkeuze opties. Er zijn enkele open vragen gesteld als toelichting op een andere vraag, als “wondervraag” of bij het vragen naar persoonsgegevens. De gestructureerde vragen zijn makkelijk te analyseren voor grote groepen. Door ook ongestructureerde vragen te gebruiken hebben de respondenten wel de kans gekregen om dieper op de antwoorden in te gaan.

De topics die in de enquête aan bod komen zijn; persoonsgegevens, de match tussen pleegouders en ouders, betrokkenheid van pleegkinderen, netwerkberaad, digitale hulpmiddelen, matchingsavonden en een wondervraag omtrent de ideale match. Hieronder worden deze topics verder toegelicht.

De inhoud van de enquête voor ouders bevat persoonsgegevens omtrent de ouders, pleegkinderen en de gezinssituatie. Daarnaast wordt gevraagd naar de wijze waarop ouders hun voorkeur voor een pleeggezin willen aangeven. Er wordt gevraagd over de mate waarin het kind is betrokken bij de keuze voor een pleeggezin en vanaf welke leeftijd het nodig is een kind mee te nemen in deze beslissing. Op basis van het advies uit de richtlijnen jeugdzorg, opgesteld door het NJI (NVMW, NIP & NVO, 2015), is er een vraag voor (pleeg)ouders opgesteld. Het NJI geeft namelijk aan dat er rekening gehouden moet worden met de voorkeuren van (pleeg)ouders en er aandacht besteed moet worden aan de verschillen en overeenkomsten van hen normen en waarden. Er wordt gevraagd in hoeverre (pleeg)ouders dit belangrijk vinden? Verder wordt er een ranking-vraag gesteld omtrent verschillende factoren waarmee rekening gehouden zou kunnen worden bij het matchen aan pleegouders. Deze factoren zijn practical based en gebaseerd op informatie verkregen vanuit het

servicebureau (§2.1.2). In de probleemanalyse staan deze factoren beschreven als factoren waarop ouders voorkeuren kunnen aangeven wat betreft een pleeggezin.

Vragen over de rol/betrokkenheid van het pleegkind in het matchingsproces zijn gebaseerd op literatuur vanuit Stichting Q4C (§2.3.1). De vragen aan ouders om erachter te komen hoe zij tegenover een netwerkberaad en het inzetten daarvan om de positie van ouders te optimaliseren staan zijn gebaseerd op informatie van het netwerkberaad (§2.3.1). De mening-vragen over het gebruik van digitale hulpmiddelen zijn gebaseerd op internationale ontwikkelingen (zoals kindgericht werven via Facebook, een zorgplatform of het digitaal tonen van kindprofielen zoals in Amerika) beschreven in §2.3.3. Als laatste is een open wondervraag gesteld over de meest ideale match.

De enquête voor pleegouders bevat naast bovenstaande informatie ook een behoeftepeiling naar matchingsavonden, deze is gebaseerd op gevonden informatie bij andere pleegzorgaanbieders rondom matchingsavonden zoals beschreven in §2.3.2. De enquêtes zijn door zowel door docenten van de HAN, medestudenten, als Pactum beoordeeld, taal technisch gecorrigeerd en na goedkeuring verspreid over de doelgroepen.

Om de interviews richting te geven is een interviewleidraad ontwikkeld (Donk & Lanen, 2012, p. 221). In bijlage 3 is de volledige interviewleidraad weergegeven. Door het gebruik van een interviewleidraad zijn de afgenomen interviews te vergelijken met elkaar en herhaalbaar. De interviewleidraad bevat een aantal standaard onderdelen (inleiding, kern met topics en slot) zoals door het lectoraat is aangegeven. Er zijn individuele, semigestructureerde interviews afgenomen door beide onderzoekers bij de verschillende medewerkers. Semigestructureerd om ruimte te laten voor discussie en doorvragen tijdens de gevoerde gesprekken. De volgorde van het interview stond vooraf niet vast en de vraagstellingen waren niet uitgeschreven. De topics uit de kern komen overeen met de onderdelen zoals bevraagd in de enquêtes en uiteengezet in de probleemanalyse. De wondervraag is ook in de interviews aan de orde gekomen. Een aanvullende topic tijdens het interview betrof de mening van de medewerkers over de werkzame en minder werkzame factoren in het huidige matchingsproces. De interviewleidraad is gecontroleerd door de begeleider vanuit de HAN, medestudenten en Pactum om zo te checken of de topics en deelvraag drie op elkaar aansloten.

3.3 Procedure van onderzoek (enquêtes en interview)

Hieronder wordt beschreven hoe de procedure van zowel de enquêtes als het afnemen van de interviews is verlopen, deze processen verliepen tegelijkertijd.

De enquêtes voor zowel ouders als pleegouders zijn ingevoerd in het online programma Qualtrics en een link naar de enquête is via de mail verspreid op 12 april 2016 via de zorgadministratie van Pactum. Bij de enquête is een begeleidende email verzonden, waarin omschreven staat wie wij zijn, waar de enquête voor is en wat er met de resultaten zal

gebeuren. In deze brief stond ook de deadline voor het inleveren van de enquêtes (30 april 2016). Na één week is er naar pleegouders een herinneringsmail gestuurd. Daar er al vijf van de acht ouders respons hadden gegeven is geen herinnering naar ouders gestuurd (in overleg met de opdrachtgever). Na de aangegeven deadline zijn de enquêtes offline gegaan en geanalyseerd.

De interviews zijn afgenomen op het kantoor waar de medewerker werkzaam is. De interviews zijn opgenomen via geluidsapparatuur. Dit geluidsbestand is vervolgens getranscribeerd en geverifieerd door de betreffende geïnterviewde. In principe duurden de interviews gemiddeld één uur.

3.4 Analyse

Er zijn zowel kwantitatieve data (enquêtes) als kwalitatieve data (interviews) geanalyseerd. Voor het analyseren van de interviews zijn de afspraken vanuit het Lectoraat en de opleiding Pedagogiek meegenomen. Om respondenten te anonimiseren heeft elk interview een unieke code gekregen. De getranscribeerde interviews zijn in betekenisvolle fragmenten opgedeeld en in eerste instantie open gecodeerd. Daarna is de methode “axiaal coderen” toegepast wat betekent dat er nogmaals, individueel, door onderzoekers door de gecodeerde data heen is gegaan, de tekstfragmenten per code zijn vergeleken en mogelijk aangepast, samengevoegd of opgesplitst. Ter vergelijking van de coderingen hebben twee medestudenten het eerste interview ook gecodeerd. Door het axiaal coderen zijn de codes steeds uniformer en scherper geworden wat de validiteit verbeterde. Het proces van coderen is uitgevoerd via het programma Atlas TI (Renkens & Overbeek, 2015). Per code is een samenvatting gemaakt en in de resultaten weergegeven. Het codeboek staat in bijlage 4.

De gestructureerde data uit de enquêtes zijn op een andere manier geanalyseerd. De vijf punt schaalvragen in de enquêtes van (pleeg)ouders zijn omgezet naar percentages en weergegeven in figuren. Over het algemeen zijn de percentages van de schaalvragen (bijv. oneens tot zeer oneens) bij elkaar opgeteld waardoor het duidelijk wordt of respondenten het overwegend (zeer) oneens dan wel zeer (eens) waren. Alle percentages zijn afgerond op 0 decimalen, waardoor het kan zijn dat het totaal van categorieën niet precies op 100 uit komt. Voor vragen waarin gevraagd wordt naar getallen zoals leeftijden en aantal pleegkinderen is het gemiddelde berekend. Hierbij is de spreiding, de verdeling van de scores van de groep, weergegeven en berekend met de standaarddeviatie. Een hoge standaard deviatie (>1) geeft aan dat de pleegouders zeer gevarieerd hebben geantwoorde. De standaarddeviatie is berekend door middel van Qualtrics.

3.5 Validiteit en betrouwbaarheid

Met het uitvoeren van dit praktijkonderzoek wordt er rekening gehouden met de richtlijnen voor een validiteit en betrouwbaarheid (Donk & Lanen, 2012, p. 49).

De betrouwbaarheid van dit onderzoek wordt geborgd doordat het gehele pleegouderbestand van Pactum en alle acht aangeleverde ouders zijn benaderd via een enquête. De helft van ouders en pleegouders hebben gereageerd waardoor de resultaten representatief zijn voor beide groepen. In de enquêtes zijn zoveel mogelijk gesloten vragen gesteld om de betrouwbaarheid te vergroten zodat dit eenduidige resultaten oplevert die goed te analyseren zijn. De betrouwbaarheid van de interviews is geoptimaliseerd door gebruik te maken van een interviewleidraad. Dit levert vergelijkbare informatie op tussen de interviewers. Alle interviews zijn opgenomen en uitgeschreven en daardoor transparant en inzichtelijk voor anderen.

In dit onderzoek is er gestreefd naar een zo valide mogelijk onderzoek, met zo min mogelijk systematische verstoringen. Dit is onder andere gedaan door het onderzoek op data te baseren die op verschillende manieren verzameld is, ook wel triangulatie genoemd. Er is zowel bron-, methodische als onderzoekerstriangulatie toegepast (Donk & Lanen, 2012, p50). Brontriangulatie door zowel ouders, pleegouders en medewerkers te bevragen over het matchingsproces en dit met elkaar te vergelijken. Daarbij is de probleemanalyse op meerdere, verschillende soorten bronnen gebaseerd, met gebruik van vakliteratuur. Er zijn meerdere methodes gebruikt van onderzoek, enquêtes en interviews (methodische triangulatie). Hierdoor is er zowel gevraagd naar gesloten antwoorden bij een grote groep als doorgevraagd naar de achterliggende hoe en waarom bij de medewerkers. Tijdens het onderzoek zijn meerdere onderzoekers betrokken geweest voor het overleggen, feedback geven, coderen, en voor het controleren van de enquête. Dit waren zowel medestudenten, beoordelaren vanuit Pactum als de begeleidende docent vanuit de HAN. Dit zorgt voor onderzoekerstriangulatie. Het laten controleren van zowel de enquêtes als de interviewleidraad alvorens te gebruiken, vergroot de validiteit omdat er gecontroleerd is of de vragen geldig zijn en eenduidig te interpreteren. Ook het proces van coderen is valide verlopen omdat de codes individueel zijn opgesteld door meerdere partijen en vergeleken met elkaar. Het laten verifiëren van de transcripten door de desbetreffende medewerkers vergroot de geldigheid en betrouwbaarheid van het interview.

Tevens is in dit onderzoek gezorgd voor transparantie. Het onderzoeksproces is zo helder mogelijk beschreven en inzichtelijk gemaakt. Er is een logboek bijgehouden waarin alle stappen van het onderzoek staan. Tijdens het opstellen van enquête- en interviewvragen is er rekening gehouden met het belang om vragen zo objectief mogelijk te formuleren om mogelijke beïnvloeding van de antwoorden en sociaal wenselijke antwoorden te voorkomen.

Hoofdstuk 4 – Resultaten

4.1 Resultaten enquête ouders

Deelvraag 1 ‘Hoe denken ouders over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg?’ wordt beantwoord door de resultaten uit enquêtes (enquête zie bijlage 1) met ouders.

Persoonskenmerken: Deze enquête is ingevuld door vijf ouders. Dit waren allen vrouwen, ofwel moeders. De gemiddelde leeftijd van deze respondenten was 35 jaar (range 27- 51). Eén respondent vult de leeftijd van de vader in, namelijk 27 jaar oud. De meeste ouders is lager geschoold. Alle ouders geven aan dat Nederland zowel het geboorteland van vader als moeder is. De meeste ouders hebben één kind in een pleeggezin wonen. Deze resultaten zijn verder uitgewerkt in bijlage 5.

Match tussen pleegouders – ouders: De meerderheid van de ouders geeft aan neutraal te zijn (60%) over of ze hun voorkeur hebben kunnen aangeven voor een pleeggezin, 20% geeft aan wel het gevoel te hebben dat daar rekening mee is gehouden en 20% niet. Ouders wordt gevraagd acht factoren in de match tussen pleegouders en ouders te schalen van belangrijk tot minst belangrijk. Zie figuur 2 voor de top acht.

Figuur 2 – Match pleegouders - ouders

1. Afstand eigen woonplaats
2. Culturele achtergrond & Normen en waarden
3. Opvoedstijl
4. Leeftijd pleegouders
5. Samenstelling pleeggezin
6. Werk pleegouders
7. Geloofsovertuiging

De meeste ouders zouden deze voorkeur voor een pleeggezin het liefst aangeven via een gesprek met hulpverlener (60%), 20% geeft aan hun voorkeur het liefst aan te geven via een schriftelijke vragenlijst, 20% via een digitale vragenlijst.

Betrokkenheid pleegkinderen: Wanneer er gekeken wordt naar de rol van kinderen in het matchingsproces, is 60% van de ouders het eens met de stelling ‘Ik vind dat de mening van een kind moet worden meegenomen in de keuze voor een pleeggezin’. De overige 40% antwoordt neutraal. Bij de stelling ‘Ik heb het gevoel dat mijn kind zijn/haar mening heeft kunnen geven over wat hij/zij belangrijk vindt aan het pleeggezin geeft 20% aan het hier zeer mee oneens te zijn, 20% mee oneens, 20% is neutraal ten aanzien van deze stelling en 40% geeft aan het hier mee eens te zijn. De leeftijd waarvan ouders denken dat het kind in staat is mee te beslissen wat belangrijk is aan een pleeggezin is gemiddeld 11 jaar oud (range 10-16).

Netwerkberaad: Een netwerkberaad lijkt alle respondenten zinvol; 60% geeft aan dat een netwerkberaad hen zou kunnen helpen, de overige 40% is neutraal. Met de stelling ‘Mijn netwerk en ik zouden in staat zijn om zelf keuzes te maken’ is 80% het eens tot zeer eens, overige 20% is neutraal. Ook denkt 80% van de ouders dat hun netwerk een bijdrage zou kunnen leveren aan de ontwikkeling van hun kind, 20% denkt van niet.

Digitale hulpmiddelen

Online platform: 80% van de ouders zou het fijn vinden om gebruik te maken van een online platform waarbij betrokkenen van een pleegzorgtraject kunnen communiceren, afspraken kunnen inplannen en verslagen kunnen inzien, 20% lijkt dit niet fijn.

Facebook werven: Het plaatsen van Facebook oproep zou volgens 40% niet voor ieder kind gedaan moeten worden, volgens 20% wel en overige 20% is neutraal. 60% wil niet dat haar kind op Facebook geplaatst zou worden. Bij de stelling 'Ik denk dat er een geschikter pleeggezin gevonden kan worden op deze manier' geeft 60% aan het hier mee oneens te zijn. 60% van de ouders vindt het niet goed dat Pactum via Facebook pleegouders zoekt, 20% staat hier wel positief tegenover.

Online profielen Amerika: Rondom het plaatsen van kinderen op internet met foto en naam, zoals in Amerika voorkomt, zijn alle ouders tegen. Op de vraag of op deze manier een geschikter pleeggezin kan worden gevonden, antwoord 80% oneens en is 20% neutraal.

Wondervraag

Ouders wordt gevraagd hoe het matchingsproces eruit zou zien wanneer alles mogelijk is. Eén ouder geeft aan dat regelmatige omgang tussen ouders en pleegouders belangrijk is, dat dit niet vaak gebeurt. Een andere ouder heeft een concreet idee: "Via een database waar allerlei pleegouders staan met alle eigenschappen en normen en waarden etc". Eén ouder vindt het geen goed idee om dit via internet uit te voeren, vooral met foto's van kinderen. Pleegouders zouden wel op een lijst of een site kunnen weergegeven worden, zodat ouders samen met de instantie kunnen kijken. Eén ouder geeft aan dat pleegouders een kijkje gegeven zou moeten worden in het leven van ouders.

Overige opmerkingen: Overige opmerkingen die ouders nog hebben zijn: 'Goede communicatie met ouders. Dat wordt vaak vergeten!' en 'Biologische ouders meer betrekken bij toewerken naar een plaatsing. Vooraf eerst een band opbouwen met pleegouders voordat kinderen geplaatst worden. Kinderen worden soms al geplaatst na één kennismaking. Meestal op kantoor, waardoor het voor de kinderen nog vreemden zijn.'.

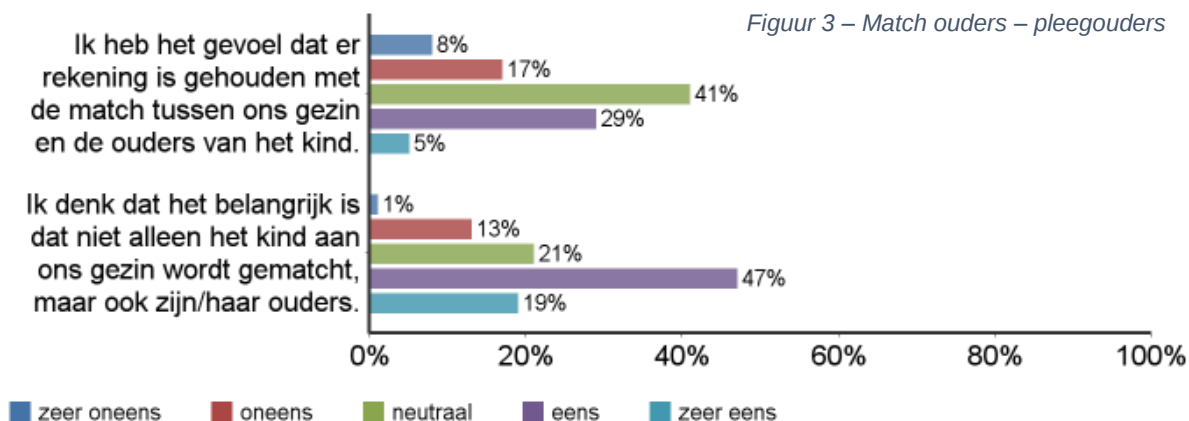
4.2 Resultaten enquête pleegouders

Deelvraag 2 'Hoe denken pleegouders over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg?' wordt beantwoord door de resultaten uit enquêtes (enquête zie bijlage 2) met pleegouders.

Persoonskenmerken: Van de 200 benaderde pleegouders hebben 96 de enquête ingevuld. In 81% van de gevallen vulde de pleegmoeder de enquête in. De gemiddelde leeftijd van de pleegmoeders is 46 jaar en van de pleegvaders 49 jaar. In de samenstelling van de pleeggezinnen hebben 19 gezinnen geen pleegvader. Van de pleegouders is 64% hoger of

universitair opgeleid. De meerderheid van de pleegouders is geboren in Nederland. De 96 respondenten hebben in totaal 140 pleegkinderen, waarvan de meeste één kind in het gezin hebben. De gemiddelde leeftijd van deze pleegkinderen is 9 jaar. De meeste van deze kinderen zijn in het pleeggezin geplaatst tussen 2010 en april 2016. In bijlage 5 staan de persoonskenmerken van pleegouders uitgewerkt in een tabel.

De match tussen pleegouders – ouders: Er zijn pleegouders twee stellingen voorgelegd met een vijf punt schaal van zeer oneens tot zeer eens. Van de pleegouders geeft 34% aan eens dan wel zeer mee eens te zijn met het feit dat er rekening is gehouden bij het pleegzorgproces met de match tussen ouders en pleegouders. Het grootste gedeelte van de ouders (41%) reageert neutraal. Op de tweede stelling of pleegouders denken dat het belangrijk is dat niet alleen het kind aan hun gezin wordt gematcht, maar ook zijn/haar ouders geeft 66% aan dat het belangrijk is en is 14% het (zeer) oneens. In figuur 3 zijn deze resultaten weergegeven.

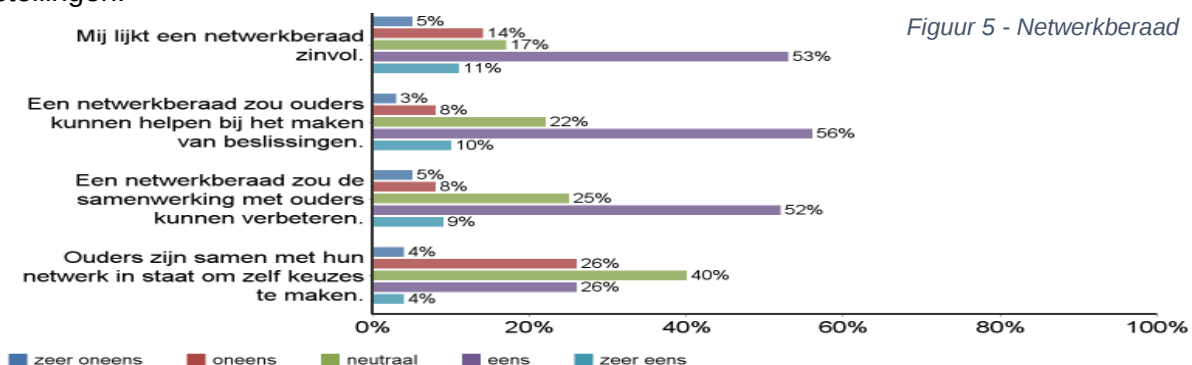
Pleegouders is gevraagd acht factoren waarop gematcht kan worden tussen ouders en pleegouders op volgorde van meest belangrijk tot minst belangrijk te zetten. Normen en waarden werd door ouders het meest vaak op nummer één gezet. Zie figuur 4 voor de factoren gesorteerd van meest naar minst belangrijk. Op de open vraag of men nog andere factoren belangrijk vond werd vooral ingegaan op de draagkracht van pleegouders, de samenwerking en kennismaking tussen ouders en pleegouders en kenmerken van ouders. Alle antwoorden staan uitgewerkt in bijlage 6.

Figuur 4 – Factoren Match ouder - pleegouder

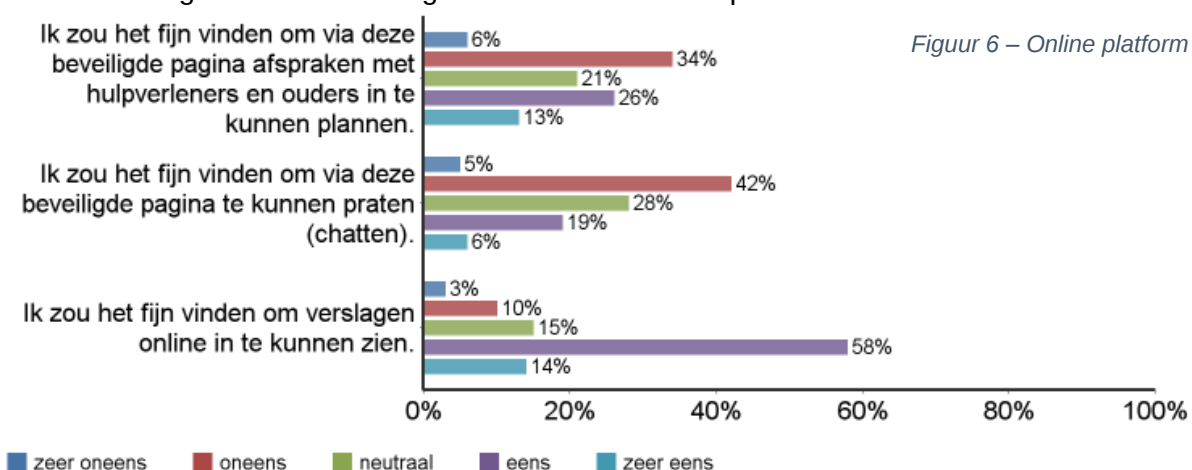
1. Normen & waarden
2. Culturele achtergrond
3. Opvoedstijl
4. Afstand woonplaats ouders
5. Geloofsovertuiging
6. Samenstelling gezin kind
7. Leeftijd ouders
8. Werk ouders

Betrokkenheid pleegkinderen: De meerderheid van de pleegouders (68%) geeft aan het eens tot zeer eens te zijn dat het belangrijk is de mening van kinderen mee te nemen in de keuze voor een pleeggezin. Pleegouders (n=92) geven gemiddeld aan dat een kind 10 jaar (range 2-18) moet zijn om mee te beslissen wat belangrijk is aan een pleeggezin.

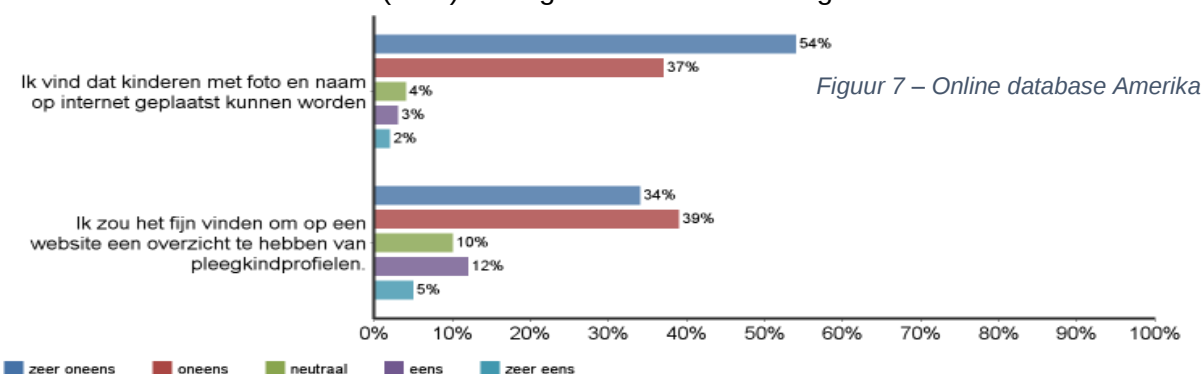
Netwerkberaad: De meerderheid van de pleegouders (64%) denkt dat een netwerkberaad zinvol is, dat het ouders zou kunnen helpen bij het nemen van beslissingen (66%) en dat het de samenwerking ten goede zou komen (61%). Meningen van pleegouders zijn verdeeld of ouders met hun netwerk zelf keuzes kunnen maken. In figuur 5 een weergave van de stellingen.

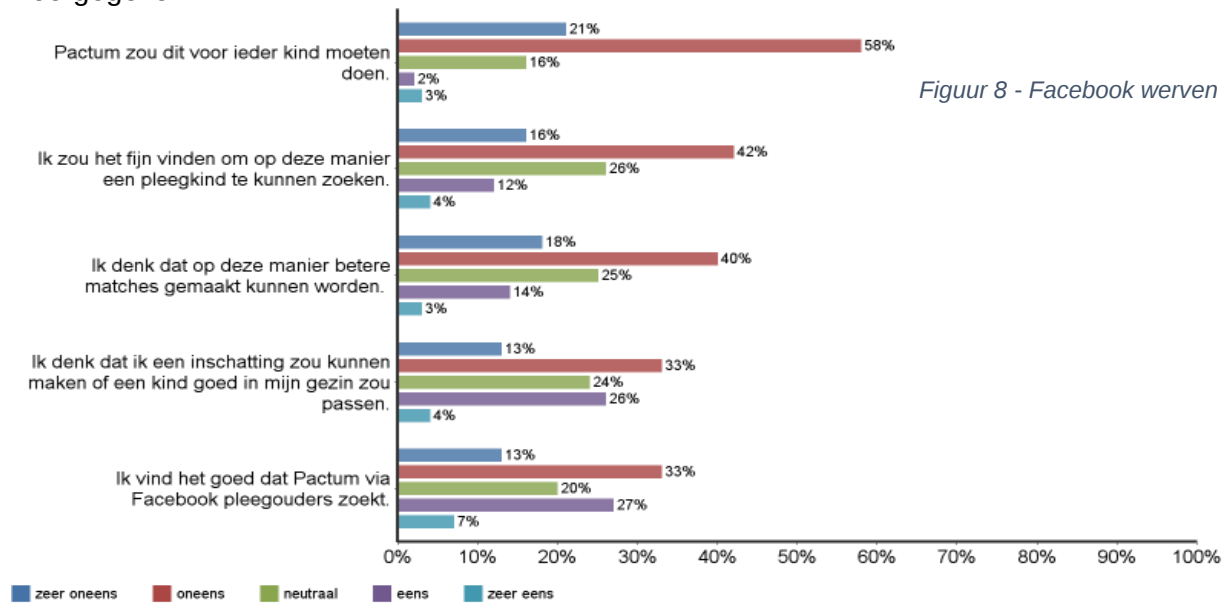
Digitale hulpmiddelen: Wanneer pleegouders het idee van een online platform wordt uitgelegd geeft een merendeel aan het fijn te vinden om online verslagen in te kunnen zien (72% eens tot zeer eens). Over de andere stellingen zijn de meningen verdeeld. Zie figuur 6 voor een weergave van de stellingen omtrent een online platform.

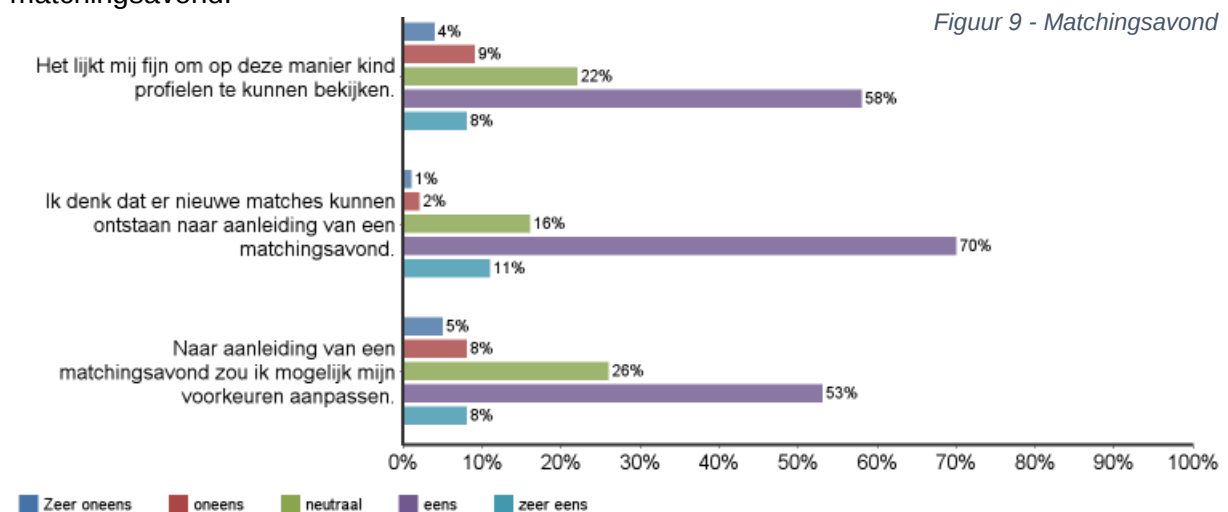
Wanneer pleegouders (n=93) online profielen, zoals gebruikt in Amerika, worden voorgelegd geeft een duidelijke meerderheid (91%) aan het (zeer)oneens te zijn met het plaatsen van pleegkinderen met naam en foto. Men zou het ook niet fijn vinden om profielen te bekijken op een website zoals in Amerika (73%). Zie figuur 7 voor een weergave van de resultaten.

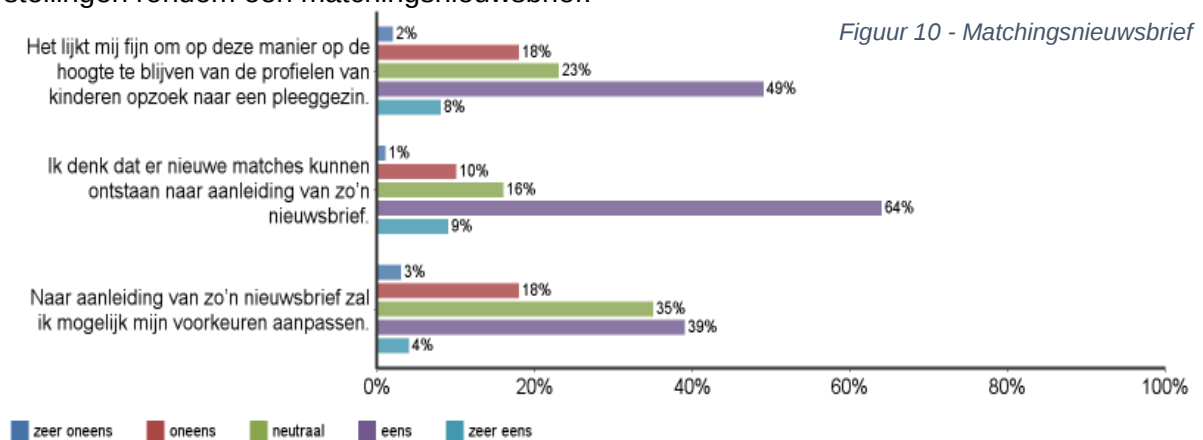
De meerderheid van de pleegouders is het (zeer) oneens (79%) dat Pactum kindgericht werven via Facebook voor ieder kind zou moeten doen, ze zouden het zelf niet fijn vinden om op die manier een pleegkind te kunnen zoeken (58%) en denken ook niet dat er op die manier betere matches tot stand komen (58%). Een minderheid van de pleegouders (34%) vindt het goed dat Pactum aan kindgericht werven via Facebook doet terwijl 46% het (zeer)oneens is. Ten slotte geeft 30% van de pleegouders aan zelf een inschatting te kunnen maken of een kind goed in hun gezin zou passen. In figuur 8 staan de stellingen rondom Facebook weergegeven.

Matchingsavond en –nieuwsbrief: De meerderheid van de pleegouders (n=92) geeft aan (66%) het fijn te vinden om via een matchingsavond op de hoogte gehouden te worden van pleegkindprofielen. 88% denkt dat er nieuwe matches ontstaan en 61% geeft aan zelf mogelijk hun aanbod aan te passen. Zie figuur 9 voor een weergave van de stellingen rondom een matchingsavond.

Van de pleegouders (n=92) lijkt 57% het fijn tot zeer fijn om via matchingsnieuwsbrieven op de hoogte gehouden te worden van pleegkindprofielen, 73% denkt dat er nieuwe matches ontstaan naar aanleiding van een nieuwsbrief. Zie figuur 10 voor een weergave van de stellingen rondom een matchingsnieuwsbrief.

Wondervraag: Op de vraag hoe het matchingsproces eruit zou zien als alles mogelijk was hebben 73 pleegouders gerespondeerd. In bijlage 6 staan alle antwoorden geclusterd op overeenkomende onderwerpen in een tabel. Verschillende respondenten (n=15) geven aan dat de huidige manier van werken prima is en zijn geen voorstanders van digitale ontwikkelingen binnen het matchingsproces. Tien respondenten leggen de nadruk op het belang dat het matchingsproces wordt uitgevoerd door professionals. Zeven respondenten komen terug op een digitaal profiel, wel wordt hier genoemd dat het belangrijk is dat dit op beveiligde sites gaat. Tien respondenten benoemen dat de kennismaking en de klik erg belangrijk zijn. Ze noemen opties voor de kennismaking, zoals 'directe kennismaking op een neutrale plek' of 'weekje logeren na match kinderen en ouders'. Sommige respondenten komen met concrete ideeën voor het matchen, zoals 'sport/spel dag/dagdeel organiseren met pleegouders van de wachtlijst en te plaatsen kinderen. Verder wordt het geven van (meer) transparantie over informatie rondom het kind en zijn/haar ouders genoemd (n=4).

Opmerkingen/verbeterpunten: Op de vraag naar eventuele opmerkingen of verbeterpunten hebben 47 pleegouders gerespondeerd. Alle antwoorden op deze vraag staan in bijlage 6 geclusterd in een tabel. Respondenten (n=5) benoemen positieve ervaringen van het huidige matchingsproces. Er wordt door vijf respondenten ingegaan op de wachttijd en het contact tijdens die periode. Twaalf respondenten noemen dat er meer openheid moet zijn, 'Pactum moet nog meer open zijn over problematiek kind'. Niet alleen over het kind, ook over procedures en hoe lang deze duren. Er worden door respondenten ook concrete verbeterpunten genoemd, zoals 'Ik zou kinderen niet in een te groot gezin plaatsen' of 'geen broertjes of zusjes die geregeld flinke ruzie hebben bij elkaar in één gezin plaatsen'.

4.3 Resultaten interviews medewerkers

Deelvraag 3 'Hoe denken verschillende medewerkers over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg?' wordt beantwoord door de resultaten uit de interviews met vijf verschillende medewerkers. Eén interview is afgenomen met een medewerkster van het servicebureau, verantwoordelijk voor het zoeken en matchen van een pleeggezinnen aan pleegkinderen en de screening, selectie en voorbereiding van pleeggezinnen. Eén interview is afgenomen met een gedragswetenschapper medeverantwoordelijk voor het werven en selecteren van pleegouders, begeleiding van pleegzorgmedewerkers, het organiseren en coördineren van de matching en het constant proberen te optimaliseren van de matching. Tenslotte zijn er drie pleegzorgmedewerkers geïnterviewd. De resultaten zijn samengevat weergegeven aan de hand van de coderingen (zie bijlage)

Werkzame/ minder werkzame factoren huidige matchingsproces

In de interviews worden verschillende werkzame factoren van het matchingsproces bij Pactum genoemd. Drie medewerkers geven aan dat een match zo zorgvuldig mogelijk gemaakt wordt.

"Dat heeft natuurlijk alles te maken met het breakdown onderzoek van een jaar of twee terug waarin gekeken is, als je niet zorgvuldig dat eerste stuk doet, dan krijg je de rekening later gepresenteerd."

Eén medewerker geeft aan dat er goed gekeken wordt naar wat het kind nodig heeft en de pleegouder wordt goed gescreend. Een andere medewerker geeft aan dat er, ondanks dat er soms druk achter het matchen ligt, Pactum in staat is de pleegouders de ruimte en tijd te geven om te bedenken of ze de vraag van het pleegkind aankunnen. Het is goed dat het servicebureau los staat van het uitvoerende werk, waardoor ze andere belangen kunnen nastreven als medewerkers zelf. Ook wordt er door één medewerker transparantie, openheid en maatwerk genoemd. Ten slotte wordt de rol en betrokkenheid van het biologische systeem door twee medewerkers genoemd als werkzame factor. Het biologische systeem, de wensen van ouders worden zo veel mogelijk meegenomen. Eerder was dit de taak van het servicebureau, tegenwoordig de taak van des betreffende trajectbegeleiders. Voorheen werden ouders uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek om informatie te geven over wat ze kunnen verwachten binnen pleegzorg, hoe de rollen en posities zijn verdeeld en daarbij benadrukken dat ouders altijd ouders blijven. Helpend hierbij is dat hulpverleners oog hebben voor de weerstand, boosheid en frustratie die aanwezig kan zijn bij ouders.

"Belangrijk voor de ontwikkeling van het kind, belangrijk voor de ouders om een plaatsing te legitimeren en, nou ja te tolereren, accepteren is altijd zo'n groot woord."

Het tekort aan pleeggezinnen wordt door twee medewerkers als minder werkzame factor in het matchingsproces benoemd. Het aanbod van gezinnen heeft verbetering nodig. Het tegengaan van het tekort kan volgens één medewerker door werving en het onderzoeken van het netwerk. Men zou het liefst meerdere pleeggezinnen voorleggen op basis van de vraag van het kind en de ouder. Een andere medewerker plaatst wel een kritische noot over het zelf

laten uitkiezen van pleegouders door ouders. Ouders mogen niet kiezen, maar moeten wel casusafhankelijk een rol spelen in het matchingsproces met een pleeggezin. Er moet oog zijn voor de emotie, weerstand, gekwetstheid en angst van de ouders. Zowel hulpverlening als pleegouders moeten ouders in hun positie goed kunnen neerzetten.

Naast het tekort aan pleeggezinnen wordt ook tijdsgebrek en haastwerk door twee medewerkers aangeduid als minder werkzaam. Er is niet altijd tijd voor een uitgebreide zoektocht. Sommige crisiscasussen vragen om gepaste spoed. Haast is geen bevordering in het matchingsproces. Er kan teveel doorgeslagen worden in het willen en moeten slagen van een plaatsing wanneer een kind van de wachtlijst af moet en ouders er al lang op staan.

Daarbij vraagt één medewerker zich af of de draagkracht van het pleeggezin wel altijd goed gematcht wordt aan de problematiek van het kind. Er wordt gezegd dat er al veel is verbeterd in het in kaart brengen van de competenties en het beeld van pleegouders vergeleken met een tijd terug, maar dat er altijd ruimte is voor verbetering. Hoe dit dan beter zou kunnen en waar de winst te halen valt weet de medewerker niet. Ook geeft de medewerker aan niet zeker te weten of het meer investeren in gezinsonderzoek de breakdown wel zou voorkomen.

“Als ik dan iets verder terug denk, denk ik aan afgebroken plaatsingen, wat is er mis gegaan? Is dan toch de problematiek van het kind of de draagkracht van het pleeggezin niet goed gematcht.”

Match ouders- pleegouders

In de interviews wordt respondenten gevraagd te kijken naar matching tussen ouders en pleegouders en welke factoren daarin belangrijk zijn. Eén respondent geeft aan dat de waarden en normen van zowel ouders als pleegouders belangrijk zijn. De respondent benoemt dat er veel factoren zijn waarmee je rekening moet houden en dat het gaat om een combinatie van factoren. Twee geïnterviewde geven aan dat de samenwerking tussen ouders en pleegouders belangrijk is. Het is belangrijk te kijken wat ouders en pleegouders aankunnen.

In de samenwerking tussen ouders en pleegouders moet er gekeken worden hoe je vorm kan geven aan overeenkomsten of verschillen in bijvoorbeeld normen en waarden. Hoe je mogelijk net wat anders kan doen dan normaal om tegemoet te komen aan ouders. Eén andere respondent beaamt dit en zegt dat het belangrijk is te kijken wat pleegouders in huis hebben.

“Kijken wat ze beide aan kunnen, wat vraagt het kind, wat vraagt het kind van de opvoeders. En kunnen pleegouders daar bij aan sluiten.”

Eén respondent geeft aan dat de klik op basis van de eerste ontmoeting en het gevoel van vertrouwen hebben bij ouders belangrijk is. Eén respondent noemt gezinscultuur, geloof, culturele achtergrond, intelligentie, sociaal milieu als factoren. Een andere respondent noemt dat matchen op overeenkomsten in factoren van ouders en pleegouders zoals geloof of culturele achtergrond geen garantie geeft voor een succesvolle plaatsing. Het is belangrijk deze factoren duidelijk te hebben en mogelijke grenzen van ouders of pleegouders met betrekking tot die factoren. Maar het gaat erom wat je hiermee doet.

Alle respondenten benadrukken ook dat het altijd om maatwerk gaat en factoren belangrijk zijn, maar niet vast staat wat ermee moet gebeuren. Daarbij noemen alle respondenten dat het kind nooit buiten beschouwing gelaten moet worden en erg belangrijk is in de matching. Het belang van het kind staat altijd voorop.

Digitale hulpmiddelen

Facebook werven: Alle geïnterviewde medewerkers geven aan dat het Facebook werven positieve resultaten heeft opgeleverd. Werven via Facebook heeft als voordeel dat er een grotere doelgroep bereikt kan worden. Pleegouders kunnen specifiekere reageren. Je betreft hierbij ouders op een andere manier. Er wordt eerst toestemming gevraagd om anoniem een oproep te plaatsen en ouders kunnen betrokken worden in de verder procedure.

“Het is een prachtige manier om de speld in de hooiberg te zoeken”

Er worden ook risico's aan het werven via Facebook gezien door medewerkers. Zo noemt een aantal medewerkers dat er goed op de privacy moet worden gelet. Een ander risico is dat mensen met verkeerde motieven reageren, vanuit het emotionele appel wat zo'n oproep doet op mensen. Enkele medewerkers geven aan dat er bij deze oproepen goed gekeken moet worden hoe men de pleegouders beter kan begeleiden en voorbereiden op het pleegouderschap. Een ander risico wat een medewerker noemt is de tijdsdruk. Men gaat pas over op Facebook werving wanneer alle andere bronnen volledig zijn uitgeput. Hierdoor is er al veel tijd verloren is gegaan en is de tijdsdruk hoger.

“Je gaat dan als het ware al plaatsen op het moment dat je denkt voldoende gescreend en voorbereid te hebben en..., dat loopt, je loopt enige risico toch mee.”

De algehele procedure rondom het Facebook werven kan volgens één medewerkers ongetwijfeld nog aangescherpt worden. Daarbij is het nog de vraag of het Facebook werven op lange termijn een succes blijft of dat er mogelijk nog meer risico's zijn volgens één medewerker. De medewerker geeft aan dat er over een paar jaar vast gezegd zal worden dat er dingen beter hadden gekund, dit is nu nog niet te overzien. Er wordt benoemd dat het de nieuwe realiteit is, waar men vroeger een kerk had is er nu sociale media.

Tenslotte vergelijkt één medewerker de werving via Facebook met een soort datingsite. Misschien dan men in de toekomst wel toe gaat naar het zoeken via een datingsite voor pleeggezinnen, alles gebeurt tegenwoordig al online. Als zoekmiddel is het uitermate interessant, er liggen veel mogelijkheden. Er wordt daarbij wel opgemerkt dat men als hulpverleningsorganisatie altijd als buffer er tussen moet blijven, anders zijn risico's te groot.

Online platform: Aan medewerkers is gevraagd wat ze vinden van een online zorgplatform waar ouders, pleegouders en hulpverleners met elkaar kunnen communiceren, verslagen in kunnen zien en afspraken kunnen maken. Wat betreft het online zetten van verslagen op zo'n platform geven twee medewerkers aan hier de meerwaarde van in te zien, mits er goed wordt nagedacht over de privacy en veiligheid. In plaats van dat het verslag na een evaluatie wordt

opgestuurd, zou het dan op een platform staan. Twee medewerkers zijn geen voorstander van online verslagen plaatsen. Zo noemt een medewerker het onderstaande.

Mogelijk wordt er al naar een dergelijk platform over gegaan volgens een medewerker met het nieuwe cliëntensysteem wat binnenkort in gebruik gaat bij Pactum. Bij dit systeem kunnen ouders en pleegouders inloggen op delen van het dossier en er is een chatfunctie beschikbaar.

“Uhm, ja.. ik zou niet zo goed weten wat daar de meerwaarde van is. Want ouders en pleegouders krijgen verslagen, dus wat moet je daarin nog delen met elkaar.”

Over het communiceren via zo'n platform zijn de meningen verdeeld. Twee medewerkers benoemen dat communiceren via een online laagdrempelig 'platform' al bestaat in de vorm van WhatsApp en email. Een medewerker geeft aan dat men erg moet oppassen met afstand en nabijheid. Het risico van zo'n platform zou kunnen zijn dat men verwachtingen wekt die op lange termijn niet waar gemaakt kunnen worden.

“Pleegouders sturen steeds foto's van hoe het naar bad gaat en weet ik veel wat allemaal, en dat doet ze wel twee keer per dag.”

Communicatie via zo'n platform kan ook het gevaar hebben dat iedereen alles maar kan zeggen en delen. Met ouders en pleegouders moet men hier voorzichtig mee zijn. Eén medewerker is over het geheel gebruik positief en ziet een kans. Het is de kunst om zulke methodes en mogelijkheden als middel in te zetten en niet als doel.

“Ja ga mee, wijs mensen op de mogelijkheden, wees daarin als organisatie ook innovatief. Zie het als kansen”.

Het is onduidelijk hoe een dergelijk platform kan worden ingezet vóór de matching en er wordt hier geen meerwaarde van ingezien.

Amerikaanse online profielen: Alle medewerkers geven aan het niet eens te zijn met het plaatsen van foto's van pleegkinderen die een gezin zoeken op internet. Het is een soort vleeskeuring en je wilt niet dat mensen gaan beoordelen op het uiterlijk van het kind. Er wordt wel eens door pleegouders gevraagd of ze een foto mogen zien voordat men het kind gaat ontmoeten, dit wordt niet gedaan geeft één medewerker aan. Het is waardeloos, onzorgvuldig en beschadigend naar het kind toe foto's en profielen online te zetten.

“Ik vind het gewoon belangrijk dat ouders niet, of pleegouders niet afgaan als eerste op het uiterlijk van een kind.”

Ook is gesproken over het inzien van kind- en pleegouderprofielen zoals dat in Amerika gebeurt. Eén medewerker is geen voorstander, maar ziet wel interessante kanten. Eén andere medewerker geeft aan dat het een opstap zou kunnen zijn, maar er gekeken moet worden naar hoe het matchen op de sites begeleid wordt. Er is altijd ondersteuning nodig, matchen is meer dan alleen profielen bekijken en aan elkaar koppelen.

Ten slotte geven medewerkers hun mening over een landelijk database. Eén geïnterviewde zegt geen voorstander te zijn en dit riskant te vinden in verband met de privacy. Daarbij geeft de medewerker wel aan dat het over tien jaar misschien wel gebeurt, vijf jaar geleden zou men ook niet bedacht hebben dat er oproepen op de website van Pactum en Facebook gezet zouden worden. Een database voor pleegzorgorganisaties onderling vindt een andere medewerker een mooi idee. Het moet een afgeschermd omgeving zijn, en of dat nu voor Pactum is of landelijk pleegzorg maakt voor een medewerker niets uit.

“Als je het hebt over pleegzorg organisaties onderling, dan wel, ja. Dat zou mooi zijn. En dan face to face dat verder gaat uitwerken nog, wat de mogelijkheden zijn. Ja alleen voor professionals werkzaam in de pleegzorg.”

Netwerkberaad

Aan medewerkers is gevraagd of ze een netwerkberaad een toegevoegde waarde vinden bij het zoeken naar een geschikt pleeggezin, de antwoorden variëren. Eén medewerker noemt dat er al best veel EKC's worden gedaan, dit wordt niet standaard gedaan. Dit hoeft ook niet, er moet per casus worden gekeken of een netwerkberaad van toegevoegde waarde is.

“Per casus bekijken, niet iedereen is hetzelfde en niet ieder gezin is hetzelfde. En wat heeft het kind daarbij nodig?”

Eén medewerker geeft aan dat een netwerkberaad, vóór een pleegzorgplaatsing buiten Pactum om gaat. Het is onderdeel van het voortraject van jeugdbescherming, CJG, wijkcoach of een casemanager. De medewerker geeft aan het niet netjes te vinden aan dit vooronderzoek te twijfelen, maar dat er niet altijd zicht is op hoe dit onderzoek precies is uitgevoerd. Met de komst van transitie is er een toename in vragen voor netwerkonderzoeken te zien.

Twee medewerkers geven aan dat een netwerkberaad tijdens de matching hen zinvol lijkt, maar dit sterk casus afhankelijk is. Er zitten een aantal risico's aan. Men kent vaak het netwerk van de ouders niet. Als er bijvoorbeeld veel strijd is in de familie kan je meer kapot maken dan je lief is. Veiligheid is ook een thema. Kijken hoe het netwerk van de ouders hen kan ondersteunen moet goed onderzocht worden volgens één medewerker. Nadelen die de medewerkers benoemen is dat het veel tijd en energie kost. Eén medewerker geeft aan dat het doorvoeren van het toepassen van netwerkberaad op de agenda staat, maar er momenteel bij Pactum geen ruimte voor is, in zowel tijd als financiën.

Matchingsavonden

Uit de interviews komen verschillende argumenten en afwegingen naar voren met betrekking tot het organiseren van een matchingsavond voor pleegouders. Pactum organiseert zulke avonden niet. Wel wordt er gekeken door medewerkers hoe zo'n avond op een goede manier vorm gegeven zou kunnen worden in de toekomst. Er is nog onvoldoende zicht op hoe dit gedaan kan worden en om hoeveel pleegouders dit zou gaan.

Uit interviews komt naar voren dat een matchingsavond wel nieuwe matches zou kunnen opleveren, maar het aanpassen van het aanbod van pleegouders kritisch bekeken moet worden. Wat spreek je emotioneel aan bij pleegouders door het tonen van kindprofielen?

“Wat is het doel van die matchingsavonden? Dat is namelijk om die kinderen geplaatst te krijgen. Maar wat je aan de andere kant doet is een emotioneel appel op pleegouders met die profielen waardoor ze bereid zijn hun aanbod op te rekken, waarvan je je soms af kunt vragen dan; is dat dan wel wenselijk? Als ze bereid zijn op te rekken, kan je niet meer zeggen zou je dat nou wel doen?”

De achterliggende reden moet niet zijn om sneller tot een plaatsing te komen. In de voorbereiding, screening en selectie wordt zorgvuldig het aanbod met ouders besproken en geformuleerd. Wanneer pleegouders lang op de wachtlijst staan, wat met de huidige transitie kan gebeuren, is de kans groot dat pleegouders hun aanbod aanpassen na dergelijke avond.

Twee geïnterviewde medewerkers geven aan geen meerwaarde te zien in het profielen aanbieden op zo'n avond. Het servicebureau vraagt soms aan bestandouders wanneer ze een kind niet gekoppeld krijgen, iets buiten hun aanbod zouden willen plaatsen. Wat er momenteel ook wordt gedaan in zo'n geval is dat de pleegzorgmedewerkers gevraagd wordt of in hun case-load een pleeggezin is dat openstaat voor een eventuele bijplaatsing.

“Als je werkelijk vindt, samen met het gezin, dat het aanbod veel breder kan, dan doe je dat toch. Daar heb je niet een profiel van een kind voor nodig.”

Het betrekken en contact houden met pleegouders die op de wachtlijst staan door middel van zo'n matchingsavond wordt besproken tijdens de interviews. Het zou een meerwaarde kunnen hebben, zo wordt er verteld door een medewerker dat ouders die al lang op de wachtlijst staan soms niet begrijpen waarom er ondertussen landelijke campagnes zijn om pleegouders te zoeken waarbij wordt aangegeven dat er een tekort is. Er wordt door één medewerker aangegeven dat het goed is op zo'n avond de stand van zaken even door te nemen. Eén medewerker geeft aan geen meerwaarde te zien in zo'n avond als middel voor contact onderhouden. Er is drie maandelijks telefonisch contact en frequenter wanneer nodig.

“Ze weten, ieder gezin weet inmiddels nu waarom ze wachten en waarom ze ook zo lang wachten.”

Een medewerker geeft aan, ondanks de zorgvuldigheid van het servicebureau, wel eens van pleegouders te hebben gehoord dat ze lang geen contact hadden. Ten slotte zegt een medewerker dat een matchingsavond misschien niet het meest geschikte middel is, maar dat in gesprek blijven met pleegouders die lang op de wachtlijst staan erg belangrijk is.

Er werden door medewerkers enkele ideeën geopperd over de invulling van een matchingsavond. Zo zegt één medewerker dat er in ieder geval geen namen moeten worden genoemd, de grove lijnen van een casus moeten anoniem aan bod komen. Ook werd er genoemd dat er misschien een ervaringsdeskundige pleegouder informatie kan verschaffen aan aspirant pleegouders. Eén medewerker benoemt dat een digitale kaartenbak wel interessant zou zijn, dat pleegouders individueel achter een laptop profielen kunnen bekijken.

Ook wordt er een forum voor pleegouders die nog wachten geopperd. Tijdens één interview wordt nagedacht over wie men dan zou moeten uitnodigen op de avonden, enkel

aspirant pleegouders zonder plaatsingen? Pleegouders die eventueel een bijplaatsing willen of alle pleegouders? Tenslotte liet één medewerker weten ‘matchingsavonden’ geen goede term te vinden. In de benaming wordt er al gesuggereerd dat men kinderen in de aanbieding heeft en er nieuwe matches zullen ontstaan. Een betere naam volgens een medewerker zou kunnen zijn; “vervolg aanbod op de voorbereidingsavonden”.

Alle geïnterviewde staan negatief tegenover het versturen van nieuwsbrieven aan pleegouders met daarin kinderprofielen. Twee geïnterviewde krijgen het gevoel van kinderen in de uitverkoop en keuring bij het versturen van dergelijke nieuwsbrieven.

“Dan krijg je een beetje hetzelfde van het kind in de uitverkoop zetten hè, dat gevoel een beetje.”

Daarnaast wordt het risico van de verspreiding van deze nieuwsbrieven genoemd. Wat zegt het over de privacy? Waar kan het allemaal terecht komen? Een geïnterviewde vraagt zich af aan wie die nieuwsbrieven geadresseerd zouden moeten worden. Wanneer alle pleegouders benaderd moeten worden zijn dit ongeveer 400 pleegouders.

Betrokkenheid pleegkinderen

Alle geïnterviewde laten weten, naar aanleiding van een voorgelegd citaat van Stichting Q4C dat er nog ruimte is voor verbetering betreft het betrekken van kinderen bij de matching.

“Er wordt vaker nog over gesproken als met.. of het gaat vaak via de pleegouder of via de ouder, daar kan nog veel meer tijd voor genomen worden. Ook echt gericht aan wat het kind vindt.”

Een medewerker laat weten dat wanneer kinderen meegenomen worden in het matchingsproces het slagingspercentage groter zal worden. Binnen pleegzorg worden momenteel de kinderen een aantal keer op jaarbasis individueel gesproken. Eén medewerker geeft aan dat ‘Signs of Safety’ ingezet kan worden als hulpmiddel voor het in gesprek gaan met een kind. Een andere medewerker geeft aan dat het mooi zou zijn als er aan het einde van een pleegzorg traject, aan pleegkinderen wordt gevraagd wat er werkte en wat niet. Medewerkers maken een verschil tussen het betrekken van kinderen en meenemen op beslissingsniveau. Kinderen moeten gehoord worden, maar maken niet zelf de keuzes. Dit is niet zorgvuldig naar het kind toe. Er moet niet in doorgeslagen worden, de beslissing ligt nooit bij het kind, hiermee moeten kinderen niet belast worden.

“Weet je, dan ga je als hulpverlener een geparentificeerde rol vragen van het kind. ‘zeg jij maar of het een goede plek voor je is’. Nee.”

Het verschil in hoe kinderen iets ervaren en hoe een hulpverlener hen in de praktijk heeft gehoord, maakt het lastig om kinderen te betrekken volgens twee medewerkers.

Geïnterviewde geven verschillend respons op de vraag vanaf welke leeftijd kinderen gehoord moeten worden. Twee medewerkers geven aan dat kinderen vanaf hun geboorte gehoord moeten worden. Eén medewerker maakt duidelijk dat er geen leeftijd gehangen kan worden aan het al dan niet horen en laten meedenken van de pleegkinderen. Er zit bij pleegzorg een verschil in kalenderleeftijd en ontwikkelingsleeftijd, het is maatwerk. Dat het

maatwerk is, wordt ook door een andere medewerker benadrukt. Er moet gekeken worden naar de situatie, het ene kind betrek je juist wel, en het andere kind niet. Twee medewerkers geven aan dat kinderen vanaf een jaar of zeven, acht daarin gehoord kunnen worden. Men moet in gesprek gaan om uit te zoeken hoe het kind in elkaar zit, wat het kind vraagt en wat hij/zij daarin zelf zou willen. Hierin moet een hulpverlener geen garanties geven, transparant en helder in zijn.

Wondervraag

Alle geïnterviewde is de wondervraag voorgelegd dat wanneer alles mogelijk zou zijn hoe het matchingsproces er dan in de ideale wereld uit zou zien. In eerste instantie geven twee medewerkers aan dat in een ideale wereld de matching niet nodig zou zijn. Ieder kind zou dan bij zijn ouder opgroeien, dan was er geen pleegzorg. Eén respondent geeft aan geen antwoord op deze vraag te geven. Verder geven twee respondenten aan dat in de ideale wereld alle betrokkenen tevreden zijn en er geen weerstand meer is. Dat ouders altijd een rol blijven spelen en er goedkeuring vanuit hen is. Voor de acceptatie van ouders valt nog winst te halen. Verder geven twee medewerkers aan dat er nog meer geïnvesteerd kan worden op samenwerking. Ondanks dat het lastig is om soms met ouders in gesprek te gaan in verband met de weerstand en emoties of bijvoorbeeld lage intelligentie van ouders, kan daar nog meer in geïnvesteerd worden en kunnen ouders misschien meer meegenomen worden in het traject. Ten slotte heeft één geïnterviewde aan dat in de ideale wereld kinderen zo dicht mogelijk bij hun ouders in de buurt blijven. Zowel op locatie als in het systeem. Behalve wanneer de veiligheid in de casus ter discussie staat.

Hoofdstuk 5 – Conclusie

In de conclusie wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvraag welke als volgt luidt;

“Hoe denken verschillende betrokkenen bij een pleegzorgplaatsing over de rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg?”

De perceptie van ouders, pleegouders en medewerkers wordt hieronder per rol (ouders, pleegouders en pleegkinderen) weergegeven. Ouders en pleegouders zijn bevroegd door middel van enquêtes en medewerkers door middel van interviews rondom ontwikkelingen in de literatuur zoals beschreven in de probleemanalyse (H2). Ook wordt weergegeven hoe er gedacht wordt over de positie van ouders en pleegouders gezamenlijk.

5.1 Rol ouders

Ouders moeten zo veel mogelijk betrokken worden bij het vinden van pleegouders om op die manier breakdown te voorkomen (Nijssen et al., 2014). Medewerkers geven aan dat de manier waarop dit in de huidige praktijk gebeurt een werkzame factor is van het matchingsproces, ouders geven dit juist aan als een verbeterpunt. Of een netwerkberaad, zoals uitgevoerd bij Prima Pleegzorg (Rubicon Pleegzorg & XONAR, 2014) de beste optie is om ouders nog meer te betrekken is maar de vraag. Alle ouders en een merendeel van de pleegouders geeft in de enquête aan dat een netwerkberaad hen zinvol lijkt en dat het zou kunnen helpen bij het nemen van beslissingen. Medewerkers zijn echter kritisch, een netwerkberaad vindt vaak plaats voorgaand aan het matchingsproces.

5.2 Rol pleegouders

Pleegouders willen graag meer betrokken worden en hebben ideeën op welke manier dit zou kunnen. Ze willen meer inzicht in de problematiek van kinderen en waar mogelijk ouders. In de enquête worden initiatieven voorgelegd in welke pleegouders meer betrokken worden in het matchingsproces, zoals de in de probleemanalyse beschreven matchingsavond (§2.3.2). De meeste pleegouders zijn hier positief over. In de probleemanalyse wordt genoemd dat pleegouders door dergelijke presentatie van pleegkinderen mogelijk flexibeler en breder omgaan met hun aanbod (Kwettters & Wetering, 2014). De meerderheid van pleegouders geeft aan inderdaad hun aanbod mogelijk aan te zullen passen en ze denken dat er nieuwe matches zullen ontstaan. Medewerkers staan echter niet geheel positief tegenover het organiseren van een matchingsavond of het versturen van een matchingsnieuwsbrief, zij zien vooral risico's. Het initiatief van Pactum om pleegouders gericht voor een casus te werven via Facebook valt minder in de smaak bij pleegouders, ook ouders staan hier minder positief tegenover. Alle medewerkers laten zich daarentegen positief uit over de succesvolle Facebookplaatsingen.

5.3 Rol pleegkinderen

Alle respondenten geven aan dat het belangrijk is dat de mening van pleegkinderen wordt meegenomen in de beslissing voor een pleeggezin. Net zoals de ervaringsdeskundige van Q4C-pleegzorg (Q4C-Pleegzorg, z.d.) (§2.3.1) is er volgens medewerkers nog ruimte voor verbetering in het matchingsproces. Er kan meer naar de pleegkinderen geluisterd worden tijdens het maken van de match.

5.4 Onderlinge rol ouders en pleegouders

Uit onderzoek van Nijssen, Damen, Goessens en Pijnenburg, verschenen in 2014 bleek dat een goede matching belangrijk is voor de verdere samenwerkingsrelatie, ofwel alliantie, tussen ouders en pleegouders (H1). Hoe beter deze alliantie hoe minder risico voor het kind om in loyaliteitsconflict te komen en hoe groter de kans van slagen op een pleegzorgplaatsing. Daarom is vanuit het variabel georiënteerde model van Dam, Nordkamp & Robbroeckx (2000) (§2.2) gekeken welke factoren pleegouders en ouders belangrijk vinden in de match met elkaar. Afstand tot woonplaats staat bij ouders bovenaan. Normen en waarden worden door ouders op een tweede plek gezet en door pleegouders op de eerste plek. Dit lijkt overeen te komen met het advies vanuit de richtlijnen (§2.3.1) dat er meer aandacht besteed moet worden aan overeenkomsten en verschillen tussen normen en waarden van pleegouders en ouders (NVMW, NIP & NVO, 2015). Zowel (pleeg)ouders en medewerkers geven het belang aan van de match tussen ouders en pleegouders, maar het biedt geen garanties.

De samenwerking bevorderen door het gebruik van een online platform zoals Psychitaal (§2.3.3) wordt verschillend gezien door respondenten. Wel willen ouders en pleegouders graag verslagen online inzien. Door alle respondenten wordt het plaatsen van kinderen met foto's en profielen op internet zoals in Amerika (§2.3.3) gezien als iets wat niet kan. In het idee van een online database met profielen wordt wel potentie gezien, mits dit goed en professioneel wordt begeleid. De meerderheid van pleegouders staat hier niet voor open, enkele pleegouders geven echter wel aan dat het werken met profielen van zowel pleeggezinnen als kinderen met hun gezin goed zou kunnen zijn. Ze spreken hier over verschillende varianten zoals zichzelf presenteren of elkaar uitzoeken aan de hand van profielen, allen wel met privacy beschermt en begeleidt door Pactum.

Dit onderzoek heeft inzicht gegeven in de perceptie van verschillende betrokkenen rondom een pleegzorgplaatsing en over de rol van pleegkinderen, pleegouders en ouders tijdens het matchingsproces van Pactum pleegzorg. Medewerkers staan over het algemeen open voor vernieuwingen, echter is er een negatieve houding van (plee)ouders tegenover het gebruik van sociale media en het weergeven van kinderen als profielen al dan niet met foto. De resultaten geven weer dat er verder onderzoek gedaan kan worden naar deze ontwikkelingen als hulpmiddel en om het matchingsproces van Pactum pleegzorg te optimaliseren.

Hoofdstuk 6 – Discussie

In dit hoofdstuk zullen de validiteit, betrouwbaarheid en voornaamste beperkingen van dit onderzoek ter discussie worden gesteld. Het onderzoek had als doel;

Inzicht krijgen in de perceptie van verschillende betrokkenen bij een pleegzorgplaatsing over de rol van ouders, pleegkinderen en pleegouders tijdens het matchingsproces van Pactum Jeugd en Opvoedhulp bij de afdeling Pleegzorg.

Aan de hand van dit onderzoek is er geprobeerd bij te dragen aan de optimalisering van het matchingsproces binnen Pactum pleegzorg. Pleegzorg is een belangrijk onderzoeksgebied, het wordt niet voor niets de ideale vorm van opvang van uithuisgeplaatste jongeren genoemd (Berg & Weterings, 2010). Vooral nu, in een periode waar veel veranderingen plaatsvinden met de invoer van de nieuwe jeugdwet, is het van belang bezig te blijven met het verder onderzoeken hoe de pleegzorg kan worden geoptimaliseerd. Zoals eerder wordt benoemd is het belangrijk om voldoende tijd en energie te steken in het matchingsproces, om zo een stabiele pleegzorgplaatsing te kunnen bewerkstelligen. Een stabiele pleegzorgplaatsing vermindert de kans op breakdown, dit verkleint de kans dat de kwetsbare doelgroep pleegkinderen nog verder wordt benadeeld in hun ontwikkeling.

Tijdens de interviews is het opgevallen dat vragen soms verkeerd geïnterpreteerd werden, voorbeelden hadden concreter uitgelegd kunnen worden tijdens interviews wat de validiteit ten goede zou zijn gekomen. Dit kan invloed hebben op de begripsvaliditeit. Resultaten worden geïnterpreteerd met het idee dat mensen hetzelfde ‘begrip’ (construct) bedoelen, terwijl het mogelijk is dat dit niet het geval is. Dit kan ervoor zorgen dat sommige resultaten verkeerd zijn geïnterpreteerd en dus niet een geheel goede representatie geven van de werkelijke perceptie van medewerkers. Dit had voorkomen kunnen worden door eerst een testinterview af te nemen bij een medewerker en aan de hand daarvan de interviewleidraad aan te scherpen.

Ook in de enquêtes zijn vragen verkeerd geïnterpreteerd door ouders en pleegouders met betrekking tot het invullen van de leeftijd van hun kinderen en de jaartallen waarin deze kinderen in het pleeggezin zijn gaan wonen. Dit zorgt ervoor dat sommige antwoorden zijn geëxcludeerd uit de resultaten of vragen niet konden worden opgenomen in de resultaten. Wanneer antwoorden worden geëxcludeerd kan dit zorgen voor een onjuiste representatie van de respondenten. Er is door onderzoekers weloverwogen besloten wanneer resultaten te excluderen. Echter wordt de mogelijkheid om te herhalen lastig, omdat afwegingen wanneer resultaten wel of niet te excluderen onderzoeker afhankelijk is. Dit had voorkomen kunnen worden door eerst testenquêtes af te nemen bij de betreffende doelgroep. Er zijn echter alleen testenquêtes ingevuld door mensen die niet onder de doelgroep ouders of pleegouders vielen.

Een andere beperkingen van dit onderzoek is het lage aantal ouders benaderd voor het invullen van de enquête (n=8). Hierdoor kan lastig een representatief beeld worden gegeven voor de gehele doelgroep ouders, zoals beschreven in de methode van onderzoek

(§3.1) gaan we uit van ongeveer 200 ouderparen als doelgroep ouders. Onderzoeksresultaten voor de groep ouders kunnen als minder valide worden beschouwd. Vanuit Pactum is gekozen om niet alle ouders te benaderen, omdat het gaat om een zeer kwetsbare doelgroep. Men was bang dat het benaderen van alle ouders afbreuk zou kunnen veroorzaken bij lopende pleegzorgtrajecten. De uiteindelijk benaderde ouders zijn geselecteerd door de medewerkers van Pactum. Dit geeft risico op bias, ofwel ruis in de meting, omdat het mogelijk is dat er een bepaald type ouder wordt geselecteerd en daardoor antwoorden hierdoor gestuurd kunnen worden. Daarbij is er gekozen om ouders niet exact dezelfde onderwerpen voor te leggen als pleegouders en medewerkers. Zo is bijvoorbeeld het onderwerp ‘matchingsavond’ niet opgenomen in de enquête voor ouders. Op deze manier kan de deelvraag niet geheel beantwoord worden, omdat er geen perceptie van ouders omtrent dit onderwerp kan worden weergegeven. Door onderzoekers werd ingeschat dat dit niet van toepassing was, onderzoeksresultaten waren uitgebreider geweest wanneer deze keuze niet was gemaakt.

Een kritische noot wat betreft de responderende pleegouders, er is niet gekeken naar de motivatie voor het invullen van de enquête. Van de 200 benaderde pleeggezinnen hebben 96 respondenten gereageerd waarbij het de vraag is of dit juist uit tevredenheid of uit onvrede omtrent het huidige proces is gebeurd.

Daarbij is het de vraag of, ondanks dat vijf verdiepende interviews een goed beeld opleveren voor de perceptie van medewerkers, medewerkers mogelijk sociaal wenselijke antwoorden hebben gegeven. Het is mogelijk dat medewerkers het huidige matchingsproces niet willen afvallen of hun antwoorden niet willen laten conflicteren met het beleid of de visie van Pactum. Hierdoor kan de betrouwbaarheid van hun antwoorden zijn beïnvloed.

Ook zou het toegevoegde waarde kunnen hebben om naar aanleiding van respons op de enquêtes verdiepende interviews te houden met ouders en pleegouders. Daarbij aansluitend zou het ook van toegevoegde waarde geweest kunnen zijn om de perceptie van medewerkers voorafgaand aan de interviews te hebben uitgevraagd aan de hand van een enquête. Tijd technisch was het binnen dit onderzoek niet haalbaar om het bovenstaande te kunnen realiseren. Het interviewen van ouders of pleegouders wegens de kwetsbaarheid van de doelgroep en mogelijke effecten op huidige pleegzorgtrajecten afgeraden vanuit Pactum.

Bepaalde aspecten in het onderzoek zouden nog verder onderzocht kunnen worden. Zoals verbanden tussen leeftijd of opleidingsniveau en antwoorden op bepaalde vragen binnen de enquête. Een analyse hiervan zou kunnen bijdragen aan de beeldvorming van welke doelgroep bepaalde antwoorden geeft. Bijvoorbeeld bij de vraag hoe respondenten staan tegenover de Facebookoproepen vanuit Pactum. Wanneer verder geanalyseerd kan worden op bijvoorbeeld opleidingsniveau hoe mensen hier tegenover staan, kan Pactum zich op een bepaalde doelgroep focussen wanneer ze deze negatieve kijk zouden willen veranderen. Op

dit moment kunnen over dit soort verbanden geen uitspraken worden gedaan. Hiervoor zal de data geanalyseerd moeten worden met SPSS. Binnen de HAN is er geen opleiding of ondersteuning om met SPSS te werken. Interessante verbanden die onderzocht zouden kunnen worden zijn bijvoorbeeld in welke leeftijdscategorieën de pleegouders vallen die aangeven oneens of zeer oneens te zijn met het Facebook werven. In hoeverre zitten de respondenten pleegouders, met een gemiddelde leeftijd van 47 jaar oud, zelf op sociale media? Volgens cijfers van het CBS (2015-b) zit inmiddels ruim 90% van de 25- tot 45-jarigen op een sociaal netwerk. Bij de 45- tot 65-jarigen is dit 74% gemeten in 2014.

Hoe groter de alliantie tussen ouders en pleegouders, hoe groter de kans op slagen van een pleegzorgtraject (Nijssen et al., 2014). Of het matchen op factoren tussen ouders en pleegouders daadwerkelijk bij zou kunnen dragen aan een betere alliantie is niet uit het onderzoek gebleken. Zowel pleegouders als de richtlijnen geven aan dat er aandacht moet zijn voor de verschillen en overeenkomsten op normen en waarden (NVMW, NIP & NVO, 2015). Door middel van een lange termijn studie (pilot) zou er gekeken kunnen worden of het matchen op deze factoren zorgt voor betere alliantie. Dit door middel van een nul-, tussen- en eindmeting op alliantie.

Ten slotte zou het een goede aanvulling zijn geweest om de pleegkinderen mee te nemen in het onderzoek. Op deze manier wordt de brontriangulatie nog meer vergroot, doordat er nog meer verschillende betrokkenen mee worden genomen in de perceptievorming. Er zouden bijvoorbeeld verdiepende interviews of enquêtes kunnen worden afgenomen bij pleegkinderen die momenteel in een pleeggezin of die in het verleden in een pleeggezin hebben gezeten. Dit is wederom niet gedaan vanwege de kwetsbaarheid van de doelgroep en het risico op verstoring van huidige pleegzorgplaatsingen.

Hoofdstuk 7 – Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden op grond van de beschreven conclusie en discussie aanbevelingen gegeven voor de praktijk en eventueel vervolgonderzoek.

Er wordt geadviseerd om hulpmiddelen voor medewerkers te ontwikkelen die het betrekken van ouders bij het matchingsproces kunnen ondersteunen. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een vragenlijst als gespreksleidraad voor het uitvragen van voorkeuren van ouders omtrent een pleeggezin. In de conclusie blijkt dat ouders nog verbeterpunten zien in de communicatie en de wijze waarop zij worden betrokken bij het matchingsproces. Door de kleine doelgroep van ouders die benaderd is, kan er binnen dit onderzoek geen uitspraak worden gedaan over of dit geldt voor de gehele doelgroep ouders. In de inleiding (H1) wordt omschreven dat het belangrijk is, voor het voorkomen van breakdown, om ouders te motiveren vrijwillig in te stemmen voor een plaatsing. Deze motivatie kan vergroot worden door ouders actief te betrekken bij het matchingsproces (Nijssen et al., 2014). Vandaar dat het goed is om te kijken wat mogelijk hulpmiddelen kunnen zijn bij het betrekken van ouders.

Er wordt geadviseerd dat Pactum pleegouders een nog transparanter beeld geeft omtrent het pleegkind en zijn/haar ouders. In de conclusie wordt beschreven dat pleegouders graag een transparanter beeld willen van de problematiek van kinderen en waar mogelijk het bijbehorende systeem. Wanneer de competenties van pleegouders niet voldoende zijn voor het opvangen van een pleegkind met bepaalde problematieken, zal dit uiteindelijk zorgen voor afbraak van de pleegzorgplaatsing. Zoals eerder beschreven (H1) kan een breakdown negatieve sporen nalaten in de ontwikkeling van een pleegkind (Nijssen, Damen, Goessens & Pijnenburg, 2014). Vandaar dat er geprobeerd moet worden voor pleegouders het beeld van een pleegkind, en alles wat erbij komt kijken, zo helder mogelijk te schetsen. Het is belangrijk dat Pactum constant bewust bezig is transparant communiceren met pleegouders.

Er wordt geadviseerd om te onderzoeken hoe een matchingsavond- en/of nieuwsbrief mogelijk toepasbaar is binnen Pactum Pleegzorg. Hierbij is het belangrijk te onderzoeken waar de behoefte van pleegouders vandaan komt om een dergelijk initiatief te kunnen faciliteren. In de probleemanalyse wordt beschreven dat bij verschillende pleegzorgorganisaties (Lindenhout & Oosterpoort) dergelijke initiatieven al worden uitgevoerd (§2.3.2), mogelijk kan hier informatie worden ingewonnen. Hierbij is het belangrijk dat wordt onderzocht voor welke pleegouders zo'n initiatief zou zijn, wat er gebeurt wanneer je deze pleegouders bij elkaar zet, welke informatie in een kindprofiel zou kunnen worden weergegeven en wat voor effecten zo'n emotioneel appel op het aanbod van pleegouders heeft. Ook belangrijk om te onderzoeken is vanuit welk doel zo'n avond wordt georganiseerd. Enkel om nieuwe matches te maken, of ook om pleegouders te informeren? Er komen verschillende signalen vanuit pleegouders omtrent ontevredenheid over het contact met Pactum pleegzorg tijdens het 'wachten' op een pleegkind.

Er wordt geadviseerd verder te onderzoeken hoe de interactiebenadering meer kan worden ingezet tijdens het matchingsproces van Pactum Pleegzorg. Pactum kan aan de hand van het interactiemodel (§2.2) ontwikkeld door Street en Davies (1999) kijken naar mogelijke nieuwe manieren om te matchen. De toekomstvisie van Pactum is interactiegericht, maar ook ideeën die pleegouders opperen rondom een ‘ideaal’ matchingsproces. Er wordt gesproken over het organiseren van kennismakingsdagen of -avonden waarin vrijblijvend contact gemaakt kan worden met verschillende gezinnen. Er worden ideeën geopperd rond het maken van profielboeken of profielsites.

Er wordt geadviseerd verder te onderzoeken waar het animo van ouders en pleegouders voor het online inzien van verslagen vandaan komt. In de conclusie blijkt dat er veel animo is vanuit ouders en pleegouders voor een online platform waarop zij verslagen kunnen inzien. Waarom is dit animo er terwijl ouders verslagen nu ook digitaal krijgen toegestuurd? Wat zien zij als voordelen van zo’n online platform in vergelijking met de huidige procedure? Is dit mogelijk een manier om ouders en pleegouders meer te horen? Zouden ouders en pleegouders zich meer betrokken voelen bij het matchingsproces op deze manier?

Er wordt geadviseerd dat pleegkinderen meer betrokken worden bij het matchingsproces. In de conclusie wordt duidelijk dat pleegkinderen nog meer betrokken kunnen worden bij het matchingsproces. Het is belangrijk dat er binnen Pactum verder onderzocht wordt hoe het ‘beleid’ rondom het betrekken van pleegkinderen verbeterd kan worden binnen het matchingsproces. Dit kan mogelijk in de vorm van een protocol, deskundigheidsbevordering voor medewerker of het ontwikkelen van beschikbare hulpmiddelen voor medewerkers. Hierbij wordt aangeraden om het project Q4C-pleegzorg door te nemen (§2.3.1).

Er wordt geadviseerd dat de perceptie van pleegkinderen omtrent het matchingsproces verder wordt onderzocht. Het verder onderzoeken van de perceptie van pleegkinderen verdient zeker aandacht. Zoals in de discussie (H6) staat beschreven had de betrouwbaarheid van de resultaten van dit onderzoek vergroot kunnen worden wanneer de perceptie van pleegkinderen over de verschillende rollen ook was meegenomen. “Omdat hun verhalen individueel zijn en niet gebaseerd op vooronderstellingen of theorieën, zijn de inzichten die we eruit generen vaak uniek” (Grietens, 2011, p13). Het is een kwetsbare doelgroep en daarom zal er met veel bedachtzaamheid moeten worden omgegaan wanneer pleegkinderen worden meegenomen in een dergelijk onderzoek.

Er wordt geadviseerd om de negatieve kijk van ouders en pleegouders omtrent de Facebookoproepen van Pactum verder te onderzoeken en waar mogelijk te voorkomen/minimaliseren. Uit de resultaten blijkt dat de meerderheid van ouders en pleegouders een negatieve kijk heeft op de (succesvolle) Facebookoproepen waarbij er kindgericht pleegouders worden geworven. Uit dit onderzoek kan niet worden geconcludeerd waar deze negatieve houding vandaan komt. Het is goed hier aandacht aan te besteden en dit verder te onderzoeken. Voor verdere ontwikkeling van Facebookoproepen vanuit Pactum is het belangrijk een negatieve kijk hierop te voorkomen bij betrokkenen. Naast het onderzoeken waar deze negatieve kijk vandaan komt, kan er ook meer draagvlak gecreëerd worden. Het is mogelijk dat deze houding van ouders en pleegouders voortkomt uit het feit dat ze weinig zicht hebben op, of weinig informatie hebben over, de Facebookoproepen en het 'idee' erachter. Daarbij geen zicht hebben op het succes wat het tot nu toe genereerd. Zo lukte het Jeugdformaat, een vergelijkbare pleegzorgorganisatie, om in de afgelopen jaren 130 kinderen te plaatsen via het gericht pleegouders zoeken via Facebook volgens een artikel van Gaalen in het AD (2015). Weet de huidige doelgroep ouders en pleegouders voldoende over het Facebook werven? Juist daarom is het belangrijk meer informatie te verspreiden.

Er wordt geadviseerd de huidige procedure rondom de screening en selectie van pleegouders, geworven via Facebook te documenteren en aan de hand daarvan met elkaar in gesprek te gaan. Het is lastig op dit moment te oordelen of de huidige screening die uitgevoerd wordt na het werven van pleegouders via Facebook voldoende is, aangezien deze plaatsingen nog recent zijn. Het is goed deze plaatsingen te volgen, zodat hier in de toekomst uitspraken over gedaan kunnen worden. Uit interviews blijkt dat het belangrijk is de huidige procedure rondom screening en selectie van de gevonden pleegouders nog aan te scherpen. Het belang van het kind moet voorop blijven staan. Screening en selectie van pleegouders is daarom erg belangrijk. Zoals in de probleemanalyse (§2.1.1) staat beschreven is het traject voor aspirant pleegouders zeer uitgebreid en wordt hier veel aandacht aan besteed. Bij pleegouders via Facebook is dit net zo belangrijk. Mogelijk zelfs belangrijker, want wat is de motivatie van pleegouders wanneer zij via Facebook reageren? Waarom zijn zij alleen gemotiveerd voor deze casus en niet in het algemeen voor pleegouderschap? Waren zij eerder nog niet bekend met pleegouderschap? Waarom is hun traject anders dan van reguliere aspirant pleegouders? Wat voor reacties kan dit oproepen bij huidige pleegouders wachtend op een plaatsing? Er wordt aangeraden om de procedure te documenteren en aan de hand daarvan in gesprek te gaan over de kwaliteit van deze procedure.

Vanuit Pactum is meeste interesse om de aanbevelingen rondom de Facebookoproepen uit te werken, dit zal gebeuren in een adviesrapport. Mogelijke adviezen die opvolgen zouden het huidige matchingsproces van Pactum pleegzorg kunnen optimaliseren.

Bronnenlijst

- AdoptUSKids, 2016. *Helping Foster and Adoptive Families*. Geraadpleegd op 29 maart 2016, van <http://www.adoptuskids.org/for-families>
- Akkermans, M. (2013). *Zeven op de tien gebruiken sociale media*. Geraadpleegd op 29 februari 2016, van <http://www.cbs.nl/nl-nl/menu/themas/vrije-tijd-cultuur/publicaties/artikelen/archief/2013/2013-3907Awm.htm>
- Baat, M. de. (2014). *Selectie, voorbereiding en matching in pleegzorg: wat werkt?*. Gedownload op 18 februari 2016, van <http://www.nji.nl/nl/Review-Selectie,-voorbereiding-en-matching-in-pleegzorg-wat-werkt.pdf>
- Baat, M. de, Spoelstra, J., Meulen, G. ter, Stoltenborgh, M., & Vinke, A. (2014, september). *Matching van langdurig uithuisgeplaatste jeugdigen aan een pleeggezin of gezinshuis. Hoe werkt het in de praktijk?* Gedownload op 23 maart 2016, van <http://www.nji.nl/nl/Matching-langdurig-uithuisgeplaatsten-jeugdigen-aan-een-pleeggezin-of-gezinshuis-praktijk.pdf>
- Berg, P. van den, Weterings, T. (Red.). (2010). *Pleegzorg in perspectief. Ontwikkelingen in theorie en praktijk*. Assen: Van Gorcum.
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2015-a). *Jeugdhulptrajecten; verwijzer, perspectief*. Geraadpleegd op 17 februari 2016, van <http://jeugdstatline.cbs.nl/Jeugdmonitor/publication/?DM=SLNL&PA=20189ned&D1=144-161&D2=a&D3=a&D4=l&VW=T>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2015-b). *Gebruik sociale netwerken sterk toegenomen*. Geraadpleegd op 9 mei 2016, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2015/27/gebruik-sociale-netwerken-sterk-toegenomen>
- Dam, W. van, Nordkamp, S., & Robbroeckx, L. (2000). *Passen en meten in de pleegzorg: Plaatsingsmethodiek nader onderzocht*. Amsterdam: SWP.
- Damen, H., Elsen, M., van der, & Pijnenburg, H. (2010) Begeleiding van pleeggezinnen vanuit de jeugdhulpverlening: het Integraal Gelders Pleegzorgmodel. In P. van den Bergh, T. Weterings (Red.), *Pleegzorg in perspectief* (pp.287- 302). Assen: Van Gorcum.
- Donk, C. van der, & Lanen, B. V. (2011). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho.
- Entréa (2015, oktober). *Informatie voor pleeggezinnen. Pleegouders worden bij Entréa selectie en voorbereiding*. Gedownload op 29 maart 2016, van http://intranet.entrea.nl/ufc/file2/entrea_net_sites/v.vanbenthem/c8b8d31bcc736d0a2664196a561180e/pu/Pleegouder_worden_bij_Entrea_web_2015.pdf
- Gaalen, E. van. (2015). *Facebook ultieme poging om gezin voor kind te vinden*. Geraadpleegd op 17 mei 2016, van <http://www.ad.nl/ad/nl/1040/Den-Haag/article/detail/4159654/2015/10/09/Facebook-ultieme-poging-om-gezin-voor-kind-te-vinden.dhtml>
- Grietens, H. (2011). *Kleine stemmen, grote verhalen?! Over pleegkinderen in orthopedagogisch onderzoek*. Antwerpen – Apeldoorn: Garant.
- Ieperen- Schelhaas, K. van, & Verharen, L. (2011). *Contextuele hulpverlening*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Jeugdzorg Nederland. (2013, oktober). *Kwaliteitskader voorbereiding en screening aspirant pleegouders*. Gedownload op 9 maart 2016, van <http://www.jeugdzorgnederland.nl/contents/documents/kwaliteitskader-voorbereiding-en-screening-asp-pleegouders-v2.0.pdf>
- Kok, H., Mollenman, G., Saan, H., & Ploeg, M. (2012). *Handboek Preffi 2.0: Richtlijn voor effectieve gezondheidsbevordering en preventie*. CBO: Utrecht.

- Kruis, M. (2013). *Alternatieven voor matching*. Geraadpleegd op 26 maart 2016, van <http://www.mobiel-pleegzorg.nl/2013/02/alternatieven-voor-matching/>
- Kwettters, E., & Wetering, L. van de. (2014). *Welke factoren hebben invloed op de wachtlijst van pleegkinderen bij Oosterpoort?*. Gedownload op 29 maart 2016, van <http://av.surfsharekit.nl:8080/get/smpid:46412/DS1/>
- Ministerie van Veiligheid en Justitie, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport., Vereniging van Nederlandse Gemeenten. (2013). *Pleegzorg, een bijzondere vorm van jeugdhulp*. Gedownload op 17 februari 2016, van https://www.voordejeugd.nl/images/pdf/.../Brochure_Pleegzorg.pdf
- Nederlands Jeugdinstituut. (2013-a). *Advies over verplicht netwerkberaad in kader van OTS*. Gedownload op 29 maart 2016, van <http://www.nji.nl/nl/Publicaties/Publicaties-Advies-over-verplicht-netwerkberaad-in-kader-van-OTS>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2013-b). *'Prima Pleegzorg' goed voor netwerk pleegkind*. Geraadpleegd op 29 maart 2016, van <http://www.nji.nl/nl/2013/Prima-Pleegzorg-goed-voor-netwerk-pleegkind>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2016, 20 januari). *Evaluatie Jeugdwet. Meer kwaliteit minder zorg*. Gedownload op 19 februari 2016, van <http://www.nji.nl/nl/324599-Evaluatie-Jeugdwet-Meer-kwaliteit-en-minder-zorgen.pdf>
- Nederlands Jeugd Instituut. (z.d. -b) *Instrument Gezinsklimaatschaal-II (GKS-II)*. Gedownload op 23 maart 2016, van [http://www.nji.nl/nl/Databank/Databank-Instrumenten/Zoek-een-instrument/Gezinsklimaatschaal-II-\(GKS-II\)](http://www.nji.nl/nl/Databank/Databank-Instrumenten/Zoek-een-instrument/Gezinsklimaatschaal-II-(GKS-II))
- Nederlands Jeugdinstituut. (z.d. -c). *Pleegzorg. Matching*. Geraadpleegd op 19 februari 2016, van <http://www.richtlijnenjeugdhulp.nl/pleegzorg/stabiliteit-van-de-plaatsing-bevorderen-en-breakdown-voorkomen/matching/>
- Nederlandse Vereniging van Maatschappelijk Werkers, Nederlands Instituut van Psychologen & Nederlandse Vereniging van Pedagogen en Onderwijskundigen. (2015). *Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming*. Gedownload op 4 maart, van http://www.richtlijnenjeugdhulp.nl/wp-content/uploads/2015/08/Richtlijn-Pleegzorg_Richtlijn_Beveiligd.pdf
- Nijssen, M., Damen, H., Goessens, J., & Pijnenburg, H. (2014). *Voorkomen van Breakdown in de Gelderse Pleegzorg*. Gedownload op 19 februari, van http://intranet.entrea.nl/ufc/file2/entrea-net_sites/h.jacobs/3044838cce04c324f8704fc9b45c91c/pu/Nijssen_et_al_Voorkomen_van_breakdown_in_de_Gelderse_Pleegzorg_2014.pdf
- Pactum Jeugd- en Opvoedhulp. (2015). *Jaarverantwoording 2014 Maatschappelijk Verslag*. Gedownload op 18 februari 2016, van <http://intranet.pactum.org/dynamic/media/1/documents/Maatschappelijk%20jaarverslag%20Pactum%2014%20vastgesteld.pdf>
- Pactum jeugd- en opvoedhulp. (2016a). *Gegevens Pleegzorg*. Rapport Pleegzorg Pactum.
- Pactum jeugd- en opvoedhulp. (2016, 8 februari-b). "Wij zoeken pleegouders voor Corine en Marit, twee zusjes van 14 en 12 jaar.". [Facebook]. Geraadpleegd op 29 februari 2016, van <https://www.Facebook.com/pactumjeugdenopvoedhulp/?fref=ts>
- Pactum Jeugd- en Opvoedhulp. (z.d.- a). *Hulpverlening*. Geraadpleegd op 18 februari 2016, van <http://intranet.pactum.org/hulpverlening/>
- Pactum Jeugd- en Opvoedhulp. (z.d.- b). *Pactum in transitie*. Geraadpleegd op 23 maart 2016, van <http://www.pactum.org/pactum-in-transitie/pactum-in-transitie/>
- Pee, J. de. (z.d.). *Docukit. Spreekbeurt. Pleegkinderen*. [online afbeelding]. Gedownload op 7 april 2016, van <http://www.docukit.nl/spreekbeurt/pleegkinderen>

Pleegzorg Nederland – Utrecht. (2015). *Factsheet pleegzorg 2014*. Gedownload op 15 februari 2016, van https://www.pleegzorg.nl/media/uploads/pers_pagina/2014_factsheet_pleegzorg.pdf

Plexus Jeugd Plein. (z.d). *Wat betekent de transitie van de jeugdzorg voor u/uw pleegkind?* Geraadpleegd op 23 maart 2016, van <http://www.fjppleegzorg.nl/kenniscentrum/wet-en-regelgeving/gevolgen-transitie/>

Q4C-Pleegzorg. (z.d.). *Luisteren naar een pleegkind? 10 REDENEN*. Geraadpleegd op 30 maart 2016, van <http://q4c.nl/home/luisteren-naar-een-pleegkind-10-redenen>

Renkens, J., & Overbeek, N. van. (2015). *Handleiding Pedagogiek: verwerken interviews & andere kwalitatieve data*. Handleiding Pedagogiek. Nijmegen: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Rubicon Pleegzorg & XONAR. (2014). *Prima Pleegzorg: Werken vanuit Sociale Netwerk Strategieën*. Sonestra.

Stallenberg, P. (2015). *Online werken*. Geraadpleegd op 21 maart 2016, van <http://www.mobiel-pleegzorg.nl/category/artikelen/page/7/>

Bijlage 1 – Enquête ouders

Wij zijn Rosanne en Sofie, studenten Pedagogiek aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Wij doen onderzoek naar het **matchingsproces**, de koppeling van een pleeggezin aan kinderen en hun ouders, bij Pactum pleegzorg.

We willen graag uw mening horen over eventuele nieuwe ontwikkelingen die zouden kunnen werken tijdens het matchen. U hebt deze enquête ontvangen, omdat u kind(eren) heeft in de pleegzorg.

De enquête is **anoniem** en kost maar **15 minuten** van uw tijd. Het invullen zal helpen om uiteindelijk zo goed mogelijk te kunnen matchen in de toekomst. Wat zorgt voor betere hulpverlening voor u als ouder(s), maar ook voor pleegouders en natuurlijk de kinderen. De gegevens zullen anoniem verwerkt worden in ons onderzoeksrapport voor Pactum. Invullen kan tot en met 25 april.

Alvast bedankt voor de moeite!

Vriendelijke groeten
Rosanne & Sofie

Deze enquête wordt ingevuld door:

- ☐ Vader
- ☐ Moeder
- ☐ Samen
- ☐ Andere verzorger, namelijk: _____

Vul de leeftijden in.

Indien niet aanwezig in het gezin, niet invullen.

Vader: ____

Moeder: ____

Andere verzorger: ____

Wat is uw hoogst behaalde opleidingsniveau in uw gezin?

- ☐ Geen onderwijs
 - ☐ Basisonderwijs / lagere school / LAVO / VGLO
 - ☐ LBO / LTS / ITO / LEAO / LLO
 - ☐ VMBO / MAVO / IVO / MULO / ULO
 - ☐ MTS / UTS / MEAO
 - ☐ HAVO / VWO / NMS / HBS
 - ☐ HBO / HTS / HEAO
 - ☐ Universitair / doctoraatopleiding / TH / master
-

Wat is het geboorteland van vader?

- ☐ Nederland
- ☐ Turkije
- ☐ Marokko
- ☐ Nederlandse Antillen
- ☐ Indonesië
- ☐ Duitsland
- ☐ Polen
- ☐ Niet van toepassing
- ☐ Anders, namelijk: _____

Wat is het geboorteland van moeder?

- ☐ Nederland
 - ☐ Turkije
 - ☐ Marokko
 - ☐ Nederlandse Antillen
 - ☐ Indonesië
 - ☐ Duitsland
 - ☐ Polen
 - ☐ Niet van toepassing
 - ☐ Anders, namelijk: _____
-

Hoeveel van uw kinderen wonen momenteel in een pleeggezin?

Aantal: _____

Vul per kind in:

- Hoe oud uw kind nu is
- In welk jaar uw kind naar een pleeggezin is gegaan

Wanneer niet aanwezig in uw gezin, niks invullen.

	Leeftijd op dit moment	Jaartal kind naar pleeggezin
Kind 1		
Kind 2		
Kind 3		
Kind 4		
Kind 5		

Wanneer er gezocht wordt naar een pleeggezin probeert Pactum rekening te houden met welke voorkeuren ouders hebben voor een pleeggezin.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stelling:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik heb het gevoel dat ik bij het zoeken naar een geschikt pleeggezin heb kunnen aangeven wat mijn voorkeuren zijn voor een pleeggezin.	☐	☐	☐	☐	☐

Welke factoren vindt u het belangrijkste om rekening mee te houden bij het zoeken naar een geschikt pleeggezin?

Vul in van 1 (belangrijkste) tot 8 (minst belangrijk).

- _____ Normen en waarden
- _____ Culturele achtergrond
- _____ Geloofsovertuiging
- _____ Leeftijd pleegouders
- _____ Opvoedstijl
- _____ Afstand van eigen woonplaats
- _____ Samenstelling pleeggezin
- _____ Werk pleegouders

Welke andere factoren vindt u nog meer belangrijk bij het matchen met ouders?

Als ouder zou ik graag mijn voorkeur voor een pleeggezin willen aangeven via:

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Een gesprek met hulpverlener
- ☐ Een vragenlijst op papier
- ☐ Een vragenlijst digitaal

Tijdens het zoeken naar een geschikt pleeggezin worden kinderen steeds vaker betrokken. Kinderen kunnen in gesprekken met hulpverleners aangeven wat zij zoeken in een pleeggezin.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik heb het gevoel dat mijn kind zijn/haar mening heeft kunnen geven over wat hij/zij belangrijk vindt aan het pleeggezin.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind dat de mening van een kind moet worden meegenomen in de keuze voor een pleeggezin.	☐	☐	☐	☐	☐

Vanaf welke leeftijd is een kind volgens u in staat mee te beslissen wat belangrijk is aan een pleeggezin voor hem/haar?

Vanaf ____ jaar oud

In de hulpverlening wordt wel eens gebruik gemaakt van een netwerkberaad. Dit is een bijeenkomst van alle belangrijke personen in het leven van een kind: ouders (verzorgers), broers, zussen, opa en oma's, een oom of tante. Maar ook vrienden, de buurman, iemand van de sportvereniging of van de kerk.

Samen met hulpverleners kijken zij hoe het kind geholpen kan worden en hoe zij allen hieraan kunnen bijdragen. Er zou gebruik gemaakt kunnen worden van een netwerkberaad bij het zoeken naar een geschikt pleeggezin, bij het maken van een plan en bij het maken van afspraken met pleegouders.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Mij lijkt een netwerkberaad zinvol.	☐	☐	☐	☐	☐
Een netwerkberaad zou mij helpen.	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn netwerk en ik zouden in staat zijn om zelf keuzes te maken.	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn netwerk zou een steentje kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van mijn kind.	☐	☐	☐	☐	☐

Stel dat u thuis op uw computer kunt inloggen op een beveiligde pagina waar u contact kan hebben met pleegouders en hulpverleners.

Het zou mogelijk zijn om te chatten en bijvoorbeeld vragen te stellen aan uw hulpverlener. Via deze pagina zouden er afspraken gemaakt kunnen worden met pleegouders en hulpverleners en u zou verslagen in kunnen zien.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik zou het fijn vinden om via deze beveiligde pagina afspraken met hulpverleners en pleegouders in te kunnen plannen.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou het fijn vinden om via deze beveiligde pagina te kunnen communiceren.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou het fijn vinden om verslagen online in te kunnen zien.	☐	☐	☐	☐	☐

Hier ziet u een foto van een Facebook-oproep voor pleegouders. Via een oproep is het mogelijk om specifieke pleegouders te zoeken voor bepaalde jeugdigen. In overleg met ouders wordt de keuze gemaakt om deze oproep te verspreiden via Facebook.

(Er zijn geen echte namen en foto's gebruikt)

Pactum jeugd- en opvoedhulp
8 februari

Wij zoeken pleegouders voor Corine en Marit*, twee zusjes van 14 en 12 jaar. In Apeldoorn, voor korte of langere tijd, voor zolang als het nodig is.

Corine en Marit zijn twee kinderen die beide verschillende dingen vragen van hun opvoeders. Corine is een enthousiast meisje. Ze houdt van muziek en dansen. Ze is ook heel sportief. Ze doet de sport+ klas op school en vanuit het crisisleeggezin traint ze bij een volleybalclub. Ze doet heel erg haar best op school en heeft een behoorlijke prestatiedrang.

Marit is een wat rustig, schattig meisje dat erg van knuffelen houdt. Voor haar maakt het niet uit of het nu bekende of minder bekende mensen zijn. Marit is niet graag alleen en ze kan zichzelf niet goed vermaken. Aansluiting met andere kinderen van haar leeftijd gaat niet vanzelf, omdat ze dingen niet begrijpt, ze niet weet hoe te reageren, te handelen. Ze maakt een wat passieve indruk. Ze komt dan graag aandacht vragen van volwassenen. Ook Marit traint vanuit het crisisleeggezin bij een volleybalclub en heeft daar plezier in.

* De namen van Corine en Marit zijn gefingeerd en op de foto poseren twee andere jongeren.

Meer weten? Kijk op onze website: <http://bit.ly/1nSwGeN>

Leuk Reactie Delen

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik vind het goed dat Pactum via Facebook pleegouders zoekt.	☐	☐	☐	☐	☐
Pactum zou dit voor ieder kind moeten doen.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou niet willen dat mijn kind op Facebook geplaatst zou worden.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik denk dat er een geschikter pleeggezin gevonden kan worden op deze manier.	☐	☐	☐	☐	☐

In Amerika zijn er websites waarop kindprofielen online staan. Hieronder ziet u een voorbeeld van een kindprofiel. Pleegouders kunnen via deze site bekijken welke kinderen er opzoek zijn naar een pleeggezin.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik vind dat kinderen met foto en naam op internet geplaatst kunnen worden.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik denk dat er een geschikter pleeggezin gevonden kan worden op deze manier.	☐	☐	☐	☐	☐

Aaron [Back to Results](#)

500300

Status: Available

Name: Aaron

Age: 13

Race: White/Caucasian

Gender: Male

State: Illinois

Case #: 500300

Last Profile Update: 09/14/11

[FIND A FAMILY FOR THIS CHILD](#) [VIEW FAVORITE FAMILY LIST](#) [ADD VIDEO/AUDIO CLIP](#)

[Narrative](#) [Background Information](#) [Disabilities](#) [Manage Status](#) [Contact Information](#) [Inquiry History](#) [Open Inquiries](#)

About Aaron

Aaron is a friendly young man who has a smile that goes from ear to ear. He enjoys a multitude of activities such as putting puzzles together, riding his bike, stacking wood, going to church, and singing.

Aaron likes being busy and is eager to please adults. He requires a significant amount of structure, and tends to become easily frustrated and anxious if he is unclear about what is expected of him. Aaron does well in school and was even named Student of the Month in May.

Als alles mogelijk zou zijn, hoe zou u dan een match maken tussen kinderen, ouders en pleegouders?

Heeft u nog overige opmerkingen of verbeterpunten wat betreft het matchingsproces?

Bedankt voor het invullen van deze enquête!

Bijlage 2 – Enquête pleegouders

Beste pleegouders,

Wij zijn Rosanne en Sofie, studenten Pedagogiek aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Wij doen onderzoek naar het **matchingsproces**, de koppeling van een pleeggezin aan kinderen en hun ouders, bij Pactum pleegzorg.

We willen graag uw mening horen over eventuele nieuwe ontwikkelingen die zouden kunnen werken tijdens het matchen. U hebt deze enquête ontvangen, omdat u pleegouder bent.

De enquête is **anoniem** en kost maar **15 minuten** van uw tijd. Het invullen zal helpen om uiteindelijk zo goed mogelijk te kunnen matchen in de toekomst. Wat zorgt voor betere hulpverlening voor u als pleegouder(s), maar ook voor ouders en natuurlijk de kinderen. De gegevens zullen anoniem verwerkt worden in ons onderzoeksrapport voor Pactum. Invullen kan tot en met 28 april.

Alvast bedankt voor de moeite!

Vriendelijke groeten
Rosanne & Sofie

Deze enquête wordt ingevuld door:

- ☐ Pleegvader
- ☐ Pleegmoeder
- ☐ Samen
- ☐ Anders, namelijk: _____

Vul de leeftijden in.

Indien niet aanwezig in het gezin, niet invullen.

Pleegvader: ____

Pleegmoeder: ____

Andere verzorger: ____

Wat is uw hoogst behaalde opleidingsniveau in uw gezin?

- ☐ Geen onderwijs
 - ☐ Basisonderwijs / lagere school / LAVO / VGLO
 - ☐ LBO / LTS / ITO / LEAO / LLO
 - ☐ VMBO / MAVO / IVO / MULO / ULO
 - ☐ MTS / UTS / MEAO
 - ☐ HAVO / VWO / NMS / HBS
 - ☐ HBO / HTS / HEAO
 - ☐ Universitair / doctoraatopleiding / TH / master
-

Wat is het geboorteland van pleegvader?

- ☐ Nederland
- ☐ Turkije
- ☐ Marokko
- ☐ Nederlandse Antillen
- ☐ Indonesië
- ☐ Duitsland
- ☐ Polen
- ☐ Niet van toepassing
- ☐ Anders, namelijk: _____

Wat is het geboorteland van pleegmoeder?

- ☐ Nederland
 - ☐ Turkije
 - ☐ Marokko
 - ☐ Nederlandse Antillen
 - ☐ Indonesië
 - ☐ Duitsland
 - ☐ Polen
 - ☐ Niet van toepassing
 - ☐ Anders, namelijk: _____
-

Hoeveel pleegkinderen wonen er momenteel in uw gezin?

Aantal: _____

Vul per kind (momenteel in uw gezin) in:

- Hoe oud hij/zij is
- In welk jaar het kind in uw gezin is gekomen

Wanneer niet aanwezig in uw gezin, niks invullen.

	Leeftijd op dit moment	Jaartal kind naar pleeggezin
Kind 1		
Kind 2		
Kind 3		
Kind 4		
Kind 5		

Naast de match tussen pleegouders en kind probeert Pactum ook te kijken naar een match tussen pleegouders en (biologische)ouders.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stelling:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik heb het gevoel dat er rekening is gehouden met de match tussen ons gezin en de ouders van het kind.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik denk dat het belangrijk is dat niet alleen het kind aan ons gezin wordt gematcht, maar ook zijn/haar ouders.	☐	☐	☐	☐	☐

Welke factoren vindt u het belangrijkste om rekening mee te houden bij het matchen met ouders?

Vul in van 1 (belangrijkste) tot 8 (minst belangrijk).

- _____ Normen en waarden
- _____ Culturele achtergrond
- _____ Geloofsovertuiging
- _____ Leeftijd ouders
- _____ Opvoedstijl
- _____ Afstand woonplaats ouders
- _____ Samenstelling gezin kind
- _____ Werk ouders

Welke andere factoren vindt u nog meer belangrijk bij het matchen met ouders?

Tijdens het zoeken naar een geschikt pleeggezin worden kinderen steeds vaker betrokken. Kinderen kunnen in gesprekken met hulpverleners aangeven wat zij zoeken in een pleeggezin.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik vind dat de mening van een kind moet worden meegenomen in de keuze voor een pleeggezin.	☐	☐	☐	☐	☐

Vanaf welke leeftijd is een kind volgens u in staat mee te beslissen wat belangrijk is aan een pleeggezin voor hem/haar?

Vanaf _____ jaar oud

In de hulpverlening wordt wel eens gebruik gemaakt van een netwerkberaad. Dit is een bijeenkomst van alle belangrijke personen in het leven van een kind: ouders (verzorgers), broers, zussen, opa en oma's, een oom of tante. Maar ook vrienden, de buurman, iemand van de sportvereniging of van de kerk.

Samen met hulpverleners kijken zij hoe het kind geholpen kan worden en hoe zij allen hieraan kunnen bijdragen. Er zou gebruik gemaakt kunnen worden van een netwerkberaad bij het zoeken naar een geschikt pleeggezin, bij het maken van een plan en bij het maken van afspraken met pleegouders.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Mij lijkt een netwerkberaad zinvol.	☐	☐	☐	☐	☐
Een netwerkberaad zou ouders kunnen helpen bij het maken van beslissingen.	☐	☐	☐	☐	☐
Een netwerkberaad zou de samenwerking met ouders kunnen verbeteren.	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders zijn samen met hun netwerk in staat om zelf keuzes te maken.	☐	☐	☐	☐	☐

Stel dat u thuis op uw computer kunt inloggen op een beveiligde pagina waar u contact kan hebben met ouders en hulpverleners.

Het zou mogelijk zijn om te chatten en bijvoorbeeld vragen te stellen aan uw hulpverlener. Via deze pagina zouden er afspraken gemaakt kunnen worden met ouders en hulpverleners en u zou verslagen in kunnen zien.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik zou het fijn vinden om via deze beveiligde pagina afspraken met hulpverleners en ouders in te kunnen plannen.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou het fijn vinden om via deze beveiligde pagina te kunnen communiceren.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou het fijn vinden om verslagen online in te kunnen zien.	☐	☐	☐	☐	☐

Hier ziet u een foto van een Facebook-oproep voor pleegouders. Via een oproep is het mogelijk om specifieke pleegouders te zoeken voor bepaalde jeugdigen. In overleg met ouders wordt de keuze gemaakt om deze oproep te verspreiden via Facebook.

(Er zijn geen echte namen en foto's gebruikt)

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik vind het goed dat Pactum via Facebook pleegouders zoekt.	☐	☐	☐	☐	☐
Pactum zou dit voor ieder kind moeten doen.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou het fijn vinden om op deze manier een pleegkind te kunnen zoeken.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik denk dat ik op deze manier betere matches gemaakt kunnen worden.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik denk dat ik een inschatting zou kunnen maken of een kind goed in mijn gezin zou passen.	☐	☐	☐	☐	☐

Pactum jeugd- en opvoedhulp
8 februari · 🌐

Wij zoeken pleegouders voor Corine en Marit*, twee zusjes van 14 en 12 jaar. In Apeldoorn, voor korte of langere tijd, voor zolang als het nodig is. Corine en Marit zijn twee kinderen die beide verschillende dingen vragen van hun opvoeders. Corine is een enthousiast meisje. Ze houdt van muziek en dansen. Ze is ook heel sportief. Ze doet de sport+ klas op school en vanuit het crisisspleeggezin traint ze bij een volleybalclub. Ze doet heel erg haar best op school en heeft een behoorlijke prestatiedrang.

Marit is een wat rustig, schattig meisje dat erg van knuffelen houdt. Voor haar maakt het niet uit of het nu bekende of minder bekende mensen zijn. Marit is niet graag alleen en ze kan zichzelf niet goed vermaken. Aansluiting met andere kinderen van haar leeftijd gaat niet vanzelf, omdat ze dingen niet begrijpt, ze niet weet hoe te reageren, te handelen. Ze maakt een wat passieve indruk. Ze komt dan graag aandacht vragen van volwassenen. Ook Marit traint vanuit het crisisspleeggezin bij een volleybalclub en heeft daar plezier in.

* De namen van Corine en Marit zijn gefingeerd en op de foto poseren twee andere jongeren.

Meer weten? Kijk op onze website: <http://bit.ly/1nSwGeN>

👍 Leuk 🗨 Reactie ➦ Delen

In Amerika zijn er websites waarop kindprofielen online staan. Hieronder ziet u een voorbeeld van een kindprofiel. Pleegouders kunnen via deze site bekijken welke kinderen er opzoek zijn naar een pleeggezin.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Ik vind dat kinderen met foto en naam op internet geplaatst kunnen worden.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou het fijn vinden om op een website een overzicht te hebben van pleegkindprofielen.	☐	☐	☐	☐	☐

Aaron [Back to Results](#)

500300

Status: Available

Name: Aaron

Age: 13

Race: White/Caucasian

Gender: Male

State: Illinois

Case #: 500300

Last Profile Update: 09/14/11

[FIND A FAMILY FOR THIS CHILD](#) [VIEW FAVORITE FAMILY LIST](#) [ADD VIDEO/AUDIO CLIP](#)

[Narrative](#) [Background Information](#) [Disabilities](#) [Manage Status](#) [Contact Information](#) [Inquiry History](#) [Open Inquiries](#)

About Aaron

Aaron is a friendly young man who has a smile that goes from ear to ear. He enjoys a multitude of activities such as putting puzzles together, riding his bike, stacking wood, going to church, and singing.

Aaron likes being busy and is eager to please adults. He requires a significant amount of structure, and tends to become easily frustrated and anxious if he is unclear about what is expected of him. Aaron does well in school and was even named Student of the Month in May.

Soms komt het voor dat pleegouders een langere tijd wachten op een plaatsing. Bij enkele organisaties in Nederland worden er avonden georganiseerd voor deze pleegouders. Hier worden profielen van kinderen besproken van kinderen die op de wachtlijst staan. Het doel van zo'n matchingsavond is om (bestands)gezinnen die een aanbod hebben waarvan geen gebruik gemaakt wordt, te vertellen hoe dit komt. Een ander doel is ook dat er mogelijk nieuwe matches tot stand komen.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen:

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens
Het lijkt mij fijn om op deze manier kindprofielen te kunnen bekijken.	☐	☐	☐	☐	☐
Naar aanleiding van een matchingsavond zou ik mogelijk mijn voorkeuren aanpassen.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik denk dat er nieuwe matches kunnen ontstaan naar aanleiding van een matchingsavond.	☐	☐	☐	☐	☐

Als alles mogelijk zou zijn, hoe zou u dan een match maken tussen kinderen, ouders en pleegouders?

Heeft u nog overige opmerkingen of verbeterpunten wat betreft het matchingsproces?

Bedankt voor het invullen van deze enquête!

Bijlage 3 – Interviewleidraad

Inleiding

Voorstellen wie we zijn:

- Opleiding, achtergrond.

Doel van het onderzoek:

*“Inzicht krijgen in de perceptie van verschillende betrokkenen bij een pleegzorgplaatsing over het geven van meer verantwoordelijkheid en een grotere rol aan ouders, pleegkinderen en pleegouders tijdens het **matchingsproces** van Pactum Pleegzorg”*

Doel van het interview & uitleg waarom participant:

- N.a.v. literatuur onderzoek → Mening over nieuwe ontwikkelingen in het matchingsproces
- Interview 45-60 min.

Afspraken over anonimiteit & manier vastlegging gesprek & terugkoppeling resultaten

- Ondertekenen toestemmingsverklaring – lectoraat betrouwbaarheid
- Interview code- anoniem. opnemen, transcriberen, verifiëren.
- Presentatie (7 juni) + onderzoeksrapport

Toelichting vragen stellen & opbouw

- Opbouw- topics
- Persoonlijke opvattingen, vrij voelen, onderbreken.

Kern

Matchingsproces Pactum + Functie

- Functie Pactum
- Rol matchingsproces
- Werkzame factoren huidige matchingsproces Pactum + verbeteringen
- Rol ouders, pleegkinderen, pleegouders

Facebook (kindgericht werven)

- Hoe is bevallen?
- Wat waren de reacties?
- Bijdrage rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen

Stel puur matching pleegouder- ouder (variabel georiënteerd)

- Voordelen/nadelen?
- 4 factoren belangrijkste
- Toepasbaarheid Pactum
- Bijdrage rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen

Netwerkberaad (vraaggericht)- toelichten

- Wat vind je ervan?
- Toepasbaar bij Pactum Pleegzorg?
- Wat zijn voor- en nadelen?
- In welke vorm?
- Bijdrage rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen

Online platform- toelichting

- Voor en nadelen?
- Toepasbaar bij pleegzorg Pactum?
- In welke vorm? Welke informatie?
- Bijdrage rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen

AdoptUSkids / Heart Gallery (Amerikaanse principes) toelichten

- Voor en nadelen?
- Toepasbaar bij pleegzorg Pactum?
- In welke vorm?
- Bijdrage rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen

Matchingsavonden & -nieuwbrief- toelichten

- Voor en nadelen?
- Toepasbaar bij pleegzorg Pactum?
- In welke vorm?
- Denk je dat betere/sneller matches kunnen gemaakt worden?
- Bijdrage rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen

Pleegkinderen laten meebeslissen (Q4C)- toelichten

- Mening hierover
- Welke leeftijd?
- Voor en nadelen?
- Toepasbaar bij pleegzorg Pactum?
- In welke vorm?
- Bijdrage rol van ouders, pleegouders en pleegkinderen

Wondervraag

Als alles mogelijk zou zijn, hoe zou het matchingsproces er dan uitzien?

Slot

Bedanken en afronden

Bijlage 4 – Codeboek

Code	
Werkzame factoren	Er wordt gekeken naar factoren die werkzaam zijn binnen het huidige matchingsproces van Pactum pleegzorg.
Minder werkzame factoren	Er wordt gekeken naar factoren die minder werkzaam zijn binnen het huidige matchingsproces van Pactum pleegzorg.
Facebook werven	Binnen Pactum pleegzorg worden er pleegouders gezocht voor pleegkinderen, waarbij geen mogelijkheden zijn in het netwerk van het kind of het bestand van Pactum. Via Facebook wordt een oproepje geplaatst met het anonieme profiel van een (of meerdere) pleegkind(eren), pleegouders kunnen contact opnemen met Pactum pleegzorg voor meer informatie.
Ouder-pleegouder Variabelen	De matching tussen ouders en pleegouders, losstaand van het kind en daarbij horende variabelen ofwel factoren waarop dan gematcht moet worden.
Netwerkberaad	Een netwerkberaad wordt in Nederland ook wel een Eigen Kracht Centrale genoemd. Het netwerkberaad is gebaseerd op het Amerikaanse Family Group Decision Making. Het doel is om meer regie bij de eigen persoon te leggen door middel van het betrekken van het gehele netwerk. Een voorbeeld hoe een netwerkberaad kan worden toegepast binnen de pleegzorg is de werkwijze van Prima Pleegzorg. Zij werken vanuit Sociale Netwerk Strategieën, dit is een proces bestaande uit drie fases die worden gefaciliteerd door professionals. De drie fases zijn het in beeld brengen van het netwerk (netwerkkompas), een Familie Netwerk Beraad waarbij ouders en kinderen samen met hun netwerk een plan voor de toekomst maken en vervolgens het Actieteam wat wordt opgesteld gaat het plan uitvoeren. Dit kan toegepast worden tijdens de matching of tijdens een pleegzorgplaatsing.
Matchingsavonden	Een matchingsavond heeft als doel om (bestand) gezinnen die een aanbod hebben waarvan geen gebruik wordt gemaakt te vertellen hoe dat komt dat ze wachten en nogmaals toe te lichten hoe het matchingsproces er precies uit ziet. Daarnaast worden er profielbeschrijvingen van kinderen die op de wachtlijst staan besproken. Pleegouders kunnen op basis van deze informatie mogelijk overwegen hun aanbod aan te passen.
Matchingsnieuwsbrieven	Naar aanleiding van een matchingsavond of losstaand kunnen nieuwsbrieven verzonden worden met daarin profielbeschrijvingen van kinderen op de wachtlijst. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een boekje met gebundelde profielen of een digitale nieuwsbrief.
Online platform	Door Sander Ulehake is er in 2014 een zorgplatform voor ZZP'ers genaamd mijn Psychitaal ontworpen. Het doel van het zorgplatform is de communicatie

	tussen alle betrokken partijen binnen een pleegzorgplaatsing te verbeteren. Er kunnen verslagen worden geplaatst in het platform, afspraken worden genoteerd, dossier bijgehouden en chatgesprekken gevoerd worden. Het idee is volledige transparantie voor het kind en (pleeg)ouders.
Pleegkinderen Q4C	De stichting Q4C heeft het project Q4C-pleegzorg waarbij er gestreefd wordt naar kwaliteitsverbetering in de pleegzorg, samen met pleegouders, professionals en pleegkinderen. Aan de hand van 10 redenen opgesteld op basis van input van pleegkinderen wordt duidelijk gemaakt waarom er meer geluisterd moet worden naar pleegkinderen. Te vaak nog worden pleegkinderen niet meegenomen in het matchingsproces.
Amerika en online profielen	In Amerika krijgen ouders van wie het kind uit huis is geplaatst 15 maanden te tijd om te bewijzen een goede ouder te zijn, wanneer dit niet lukt verliest men ouderschapsrechten en wordt het kind ter adoptie aangeboden. Via de Heart Gallery worden deze kinderen in de vorm van een mooie glamourfoto gepresenteerd aan mogelijke adoptie/pleeg ouders. Daarnaast is er het platform AdoptUSKids, waarop online profielen van kinderen worden gepresenteerd. Ook profielen van pleeggezinnen zijn hierop zichtbaar, caseworkers kunnen zo mogelijke matches maken.
Matchingsproces – ideale wereld	Wanneer we zouden leven in een ideale wereld, waarin alles mogelijk was, hoe het matchingsproces er dan uit zou zien.

Bijlage 5 – Tabellen persoonskenmerken resultaten

Persoonskenmerken Pleegouders

Respondenten	96	Geboorteland pleegmoeder	
Pleegmoeder	78 (81%)	Nederland	96
Pleegvader	9 (9%)	Elders	3
Samen	9 (9%)	Nvt	2
		Geboorteland pleegvader	
		Nederland	88
		Elders	2
		Nvt	10
Gemiddelde leeftijd met range		Aantal pleegkinderen in gezin (totaal 140)	
Pleegmoeder	46 (33-65)	1	65
Pleegvader	49 (35-66)	2	20
		3	6
		4	4
		Missing	1
Samenstelling pleeggezin		Gemiddelde leeftijd pleegkinderen	9 (0-20)
Pleegouders	74	Missing	8
Geen pleegmoeder	3		
Geen pleegvader	19		
Opleidingsniveau pleegouders		Jaar van plaatsing	
Lager beroepsonderwijs	2 %	1999-2009	43
Middelbaar voorbereidend onderwijs	13%	2010-2016	91
Middelbaar beroepsonderwijs	13%		
Hoger voorbereidend onderwijs	9 %		
Hoge school	42%		
Universitair onderwijs	22%		

Persoonskenmerken ouders

Respondenten	5	Geboorteland moeder	
Moeder	5	Nederland	5
Vader	0	Elders	0
Samen	0	Geboorteland vader	
		Nederland	5
		Elders	0
Gemiddelde leeftijd met range		Aantal kinderen in een pleeggezin	
Moeder (n=5)	35 (27- 51)	(n=9)	
Vader (n=1)	27	1	3
		2	1
		3	0
		4	1
Opleidingsniveau pleegouders		Jaar van plaatsing & huidige leeftijd	
VMBO/MAVO	80%	Missing (onbetrouwbaar)	9
Hoger beroepsonderwijs	20%		

Bijlage 6 – Antwoorden open vragen enquête pleegouders

Welke andere factoren vindt u nog meer belangrijk bij het matchen met ouders?

Netwerk	draagkracht. netwerk familie toekomstperspectief hoe denkt men over toekomst
	Inbreng biologische familie
	Hoe intensief contact met verdere biologische familie onderhouden moet worden, denk aan opa's oma's tantes ooms
Kenmerken ouders (kind)	Openheid
	Huidskleur
	Taal
	Wat vinden zij belangrijk, hun mening over hun manier van leven
	Huisdieren Reden / achtergrond kind
Problematiek ouders (&kind) aansluiting bij vaardigheden pleegouders	wijze van communiceren
	Verslaving
	psychische gesteldheid van ouders en de verwachtingen daarin.
	vermogen om samen te werken.
	Inzicht in problematiek van ouders zoals indien van toepassing ; kun je omgaan met hun Verslaving/ Borderline/ Handicap e.d.
	Karaktereigenschappen; Eerlijkheid / Betrouwbaarheid; Bereidwilligheid om samen te werken.
	Eventuele persoonlijkheid stoornissen, Niveau van ouders
	Om kunnen gaan met beperkingen.
	dat pleegouders om kunnen gaan met / bekend zijn met eventuele problematiek van ouders
	Communicatieve vaardigheden
	Begrip voor en kennis van problematiek ouder(s) die heeft geleid tot uithuisplaatsing/plaatsing in pleeggezin.
	Klik, of ouders er achter staan, spanningen binnen biologische systeem, verwachtingen ouders
	Het contact/ de verhouding tussen vader en moeder
	Om kunnen gaan met agressie
	Ervaring bij zeer moeilijk plaatsingen..Dus niet zomaar matchen terwijl ouders nog maar net aan pleegzorg doen en te verwachten valt dat de plaatsing door problematiek van kind lastig gaat worden
	Problematiek kind, kunnen de pleegouders hier voldoende zorg in bieden
Samenwerking, kennismaking, klik	Ouders actief zich willen inzetten voor hun kind. Ouders open staan voor samenwerking
	Kennismaking met ouders en kijken naar een klik
	Of het klikt
	Wederzijds respect
	de "klik" die er toch in een bepaalde mate (van beide kanten) moet zijn.
	Van te voren kunnen kennismaken met kind en biologische ouder(s) voor de daadwerkelijke matching plaats vindt, zodat allen de kans krijgen om te kijken of er een gezamenlijke klik is.
	Factor die met stip op 1 moet staan: biologische ouders moeten een goed gevoel hebben bij pleegouders, er moet een klik zijn zodat er een vertrouwensband kan ontstaan zodat er niet aan pleegkind getrokken wordt
	Dat je per situatie kijkt wat belangrijk is in dit rijtje. ! Waar ouders gevoelig voor zijn, wat nodig is om zoveel mogelijk aan te sluiten/ een samenwerkingsrelatie te kunnen krijgen. Bovenstaande rijtje is zoals ik globaal denk. Maar kan er dus verschillend uitzien.
	Als ouders betrokken zijn, of ze een goed gevoel hebben bij de plaatsing in het gezin, dus aan het kind laten weten dat het goed is dat hij/zij in het pleeggezin mag wonen.

Het gaat om het kind	Geen, maar ik vind die andere 8 factoren ook niet zo belangrijk voor de matching. Het gaat om het kind.
	Niet zo belangrijk het gaat om het kind
	leeftijd pleegkind-leeftijd eigen kinderen jongen-meisje
Niet relevante antwoorden	Heb bovenstaand niet ingevuld. Is niet in te vullen; score die ingevuld is; is niet juist. Kan mijn mening niet kwijt in bovenstaand. Vooral de eerste items kloppen niet want die zijn veelal juist heel verschillend. Gaat uiteindelijk om respect voor elkaar.
	Ik heb bovenstaande niet in volgorde van belangrijkheid ingevuld, want op al bovenstaande punten hebben wij geen match (behalve de afstand) met de biologische ouders van ons pleegkind. Dat is gewoon een feit en maakt het soms wat ingewikkeld misschien, maar het is zoals het is...
	-
	 wat ons betreft is er niet echt een match met biologische ouders. Dus deze vraag kan ik ook niet goed beantwoorden.
	Geen
Overig	Wij voeden onze pleegkinderen met 2 pleegmoeders op, ouders moeten hier achter kunnen staan.
	Vaak wijken al deze 8 dingen nogal af. Afstand is belangrijk omdat ouders vaak arm zijn en anders niet naar hun kind kunnen komen. Bij mijn huidige pleegkind hebben beide ouders geen werk, geen geloof, geen afwijkende culturele achtergrond, afwijkende waarden en normen (veel contact met politie en justitie), geen opvoedstijl: dus bovenstaande volgorde is nogal willekeurig.
	..is lastig, want normen en waarden/opvoedstijl etc.zijn vaak al anders anders komt zo'n kind niet in zo'n traject
	Overeenkomsten hoeven niet altijd gelijk aan elkaar te zijn, het kan ook juist goed zijn omdat het het tegenovergesteld is.
	Ik vind dit heel lastig. In dit geval gaat het om een moslim geloof.. misschien dat er sneller acceptatie zou zijn vanuit ouders als kinderen zouden zijn opgevangen in een moslim gezin.

Als alles mogelijk zou zijn, hoe zou u dan een match maken tussen kinderen, ouders en pleegouders?

Zoals nu gaat / geen veranderingen	Nog steeds op de traditionele manier, via een gesprek, kennismaking, m.n. In het begin gaat heel snel en dan is goede begeleiding echt wel nodig.
	Huidige manier van werken voortzetten.
	Gewoon toch op papier, het is geen 'koehandel', pleegzorg heeft volledige dossier en kan dat goed inschatten.
	We leven natuurlijk in een digitaal tijdperk maar omdat het hier over mensen gaat, kinderen, ouders en pleegouders moet je dit zo persoonlijk mogelijk houden. Een gesprek een gezicht een 1e ontmoeting, zien en horen en voelen wat dit met iedereen doet. Dat kan niet via de digitale snelweg.
	Wij laten het over aan Pactum hun hebben prima informatie over pleegouders en pleegkinderen en hun ouders.
	Zo, als dat nu gaat.
	Beslist niet via sociale media.
	Vind dat er pleegouders gezocht bij een specifiek kind en niet andersom, mocht er een mogelijke match zijn vind ik dat er een persoonlijk gesprek opgang moet komen tussen pleegouders en de hulpverleners, waarna gekeken kan worden of het een match is. Hierna zouden foto's, namen ter sprake kunnen komen. Dit om vooroordelen zo veel mogelijk uit te sluiten.
	Via Pactum is volgens mij een goed systeem. Een kind uitzoeken op foto's vind ik echt niet kunnen.

	zoals het tot nu toe ging. Via de pleegzorgwerker. Foto's van kinderen op Facebook vind ik heel erg fout.
	Ben ervan overtuigd dat het matchen zoals dat nu gebeurt door het team van Pactum dat dat de juiste manier is. Discretie en professioneel zijn een paar belangrijke steekwoorden hierbij.
	Zoals het nu gaat, matching via persoonlijk contact/ bemiddeling. Internet e.d. kunnen daarbij een goed hulpmiddel zijn maar zeker geen vervanging voor persoonlijk contact. Hierbij wil ik benadrukken dat het om een match tussen kind en pleegouders gaat en het profiel van ouders niet zo belangrijk is bij matching.
	Bij mij is niks mogelijk, want ik vind het zeer ongepast om foto's te plaatsen van kinderen die een plekje zoeken bij pleegouders, en Door hun foto te delen met anderen lijkt het wel een keuring, er zullen altijd mensen bij zitten die naar uiterlijk kijken, en dat is juist volgens mij niet de bedoeling. Geen een kind mag die stempel krijgen van kijk wij zijn pleegkinderen en kies maar de leukste pasfoto uit. Dit is mijn kijk erop!
	De huidige matchingsteams doen gedegen en onderbouwt werk. Dit zou ik zeker in stand houden. Wij hebben negatieve ervaringen met spontaan aangeboden pleegouders. Zij weten niet waar ze aan beginnen en onderschatten het pleegouder zijn. Dit gaat altijd ten koste van de kinderen/jongeren. Een goede voorbereiding is heel belangrijk. Pleegouders moeten niet wachten op een kind en zo snel mogelijk bediend worden. Een kind wacht op pleegouders en het kind moet gematched worden.
Door professionals	Via een professioneel team kan een goede match gemaakt worden.
	Professional van pleegzorg heeft contact met ouder(s) en diverse pleegouders en schat in wat de beste match in. dit betekent brede inzetbaarheid van pleegzorgwerker inzicht/beeld/profiel ouder(s) moet helder zijn.
	Persoonlijk contact vind ik het meest belangrijk. Ik denk dat de pleegzorgwerkers hun kennis, ervaring en instinct als eersten moeten gebruiken, om vervolgens ouder, pleegouders en kind ook persoonlijk de kans te geven zich goed te voelen bij een match.
	Via gesprekken met pleegzorg of jeugdzorg. Een kind is geen hond of een kat welke door een of ander profiel aangeboden wordt.
	In eerste instantie zorgvuldig. Zowel van pleegouders als van de kinderen is veel bekend. Er zijn deskundige mensen die nu voor de kinderen een passend gezin zoeken.
	Op basis van het oordeel van een professional, er komen veel emoties bij kijken dan is het soms moeilijk om goede keuzes te maken. Wel zou ik er voorstander van zijn wanneer er op een besloten wijze (evt. via internet maar geen openbare site) kinderen waar nog geen match voor is gevonden worden voorgelegd aan ouders die op de wachtlijst staan. Ook al is er in de documentatie niet een direct sprake van een match. Nadat ouders zelf een match zien zou er een gesprek met de professional kunnen plaats vinden.
	De pleegzorgwerker is in deze degene die zicht moet hebben op pleegouders en pleegkind. Kennis van gezinnen en gesprekken met pleegkinderen.
	Op basis van een neutrale bemiddeling.
Netwerk	Een matchingcoach moet kijken in een pleeggezin wat er zou kunnen passen, als er een match is, kan er gekeken worden naar een bezoekje met pleegkind. Vervolgens een bezoekje met biologische ouders. (maar alles hangt uiteraard heel erg af van de situatie in alles!!)
	Het zou mooi zijn als het binnen een netwerk van ouders kan. Zodat ouders betrokken blijven bij hun kind. In evt. terugplaatsing en samenwerking.
	Eerst kijken naar mogelijkheden in de directe omgeving van het kind. Als er uit het pleegouderbestand gematched wordt, via sites zoals in Amerika en met een kennismaking vooraf.

Profielen (niet digitaal)	Samen met onze pleegzorg-werker, die al wat vaker bij ons is geweest (ook al hebben wij nog geen plaatsing, als dat zo zou zijn,) door een bestand heen bladeren of er een 'geschikt' kind voor ons tussen zit. Wij hebben een enorm goede match, nu. Maar dat was wel omdat wij buiten ons 'profiel' gegaan zijn. Een kind zou mondeling, toegelicht moeten worden, door een vaste pleegzorg-werker, die vast aan ons gezin gekoppeld is, en waar wij een klik mee hebben.
	Door inderdaad een profiel van het kind te maken zoals Pactum op Facebook doet alleen moet dit profiel dan naar alle pleeggezinnen en niet op Facebook.
	Nieuwsbrief met profielen.
	We zouden het via verschillende mogelijkheden proberen, nieuwsbrief, avond en een website. Vervolgens een gesprek met een pleegzorgwerker, evt. ouders van een crisisgezin, foto 's/filmpjes bekijken en meer info vragen.
	Ik zou mezelf als pleeggezin graag willen presenteren bijvoorbeeld. Wat hebben wij te bieden aan het pleegkind? In welke leeftijdscategorie? Geslacht? Wie zijn wij? Welke werk doen we en wie zijn onze kinderen etc.
	Het omdraaien, kind en ouders profielen van pleegouders laten zien en daarbij aangeven wat zij belangrijk vinden in een gezin.
	Pleegzorg legt profielen voor aan pleegouders, pleegouders kunnen voorkeur aangeven, ook kunnen biologische ouders voorkeur aangeven m.bt pleegouder profielen.
	Niet breeduit op internet. Een kind is geen handelswaar. Men kan dan gaan wachten op het perfecte pleegkind en een perfect kind bestaat niet. een moeilijk kind krijgt geen kans. Net als in bij een dierenasiel. De moeilijk plaatsbare blijven over. Geeft mij een heel naar gevoel! Wel op een avond waarin je gewezen wordt op de problematiek maar waarbij je als pleegouder ook de tools in handen krijgt om dit specifieke kind te helpen. Als zowel pleegzorg als pleegouder dan positief denken dat de match werkt dan is er een grote kans dat met ondersteuning dit kind tot zijn recht kan komen.
	Zeker met profiel schetsen niet op Facebook, niet op een openbare site, maar beveiligd of via nieuwsbrieven alleen voor en aan (aspirant) pleegouders. Dit zonder profielfoto (en met schuilnaam zodat de privacy gewaarborgd wordt) zodat je kiest voor de inhoud en niet voor het mooie of juist minder mooie gezichtje. We weten zeker dat er meer matches uit zullen komen omdat de pleegouder zelf kan inschatten of de match een kans van slagen heeft en in leeftijd of geslacht kan switchen gezien het profiel toch past binnen het gezin.
	Van beide kanten mogelijkheden bieden. Ook ouders moeten kunnen kiezen, net als pleegouders. Laat een pleegzorgwerker met een aantal dossiers komen zodat er keus is. In de praktijk werkt dit echter niet zo. Er is vaak op korte termijn hulp nodig en er valt niet altijd wat te kiezen.
	Dat verschilt per geval. Bij aanmelding moet je 'kaders' aangeven. Terwijl je daar misschien best van wilt afwijken. Maar omdat je 'zo' staat ingeschreven wordt er niet naar jou gekeken als match in sommige gevallen terwijl het misschien juist een hele goede match zou kunnen zijn. Als je het makkelijker toegankelijk maakt kan men ook makkelijker zijn of haar extra mogelijkheden aanbieden.
	Vorbereiding plaatsende instantie. Mogelijk beperkt aantal profielen zien/lezen.
Kennismaking / klik	Goed kijken naar het kind en zoveel mogelijk info vergaren over het kind, zodat er een duidelijk profiel is. Maar niet in krantjes of Facebook. Liever in match avond of zoiets met Pactum.
	Dat hangt er van af of het voor crisis of langdurige opvang is. Bij crisis is het vaak ook echt crisis. Die variant hebben wij meestal. Als je over langdurige zorg praat is het goed om een gedegen kennismakingstraject in gang te zetten om te kijken of er een klik is tussen alle partijen.
	Ze met elkaar kennis laten maken en ervaren of er een klik is.
	Weekje logeren na match kinderen en ouders.

	Alle partijen voor de daadwerkelijke matching laten kennismaken, eventueel een gewenningsperiode voor het kind invoeren.
	Directe kennismaking op een neutrale plek.
	Geen idee. Wederzijdse kennismaking in dien mogelijk voor plaatsing.
	Mogelijkheid om kennis te maken met een pleegkinderen ouders en anderen uit de omgeving van het kind, bijvoorbeeld een leraar of een ander familielid om zo een beter en breder beeld te krijgen van een kind en de problematiek.
	Sport/spel dag/dagdeel organiseren van pleegouders op wachtlijst en te plaatsen kinderen. In een ontspannen 'setting' kennismaken en 'klik' ontdekken.
	Laat de pleegzorg organisatie een voorselectie maken en vervolgens afhankelijk van de leeftijd (vanaf 12 jaar) een (vrijblijvend) kennismakingsbezoek laten plaats vinden waarna pleegouders en pleegkind kunnen aangeven of er een match is.
	Als er geen belemmeringen waren dan lijkt het mij het mooist als een kind met zijn/haar ouders naar een avond kan komen waar meerdere pleeggezinnen zijn. Samen kunnen ze dan kijken met wie ze de beste match hebben. Of een boek waar pleeggezinnen zichzelf voorstellen, wat ze graag doen, hoe hun leven er een beetje uitziet, gezinssamenstelling, huisdieren en dergelijke. Een pleegkind kan in dat boek dan kijken bij welke mensen/gezin hij of zij dan goed denkt te passen. Dan aan het pleeggezin voorleggen.
Profielen digitaal	Via een beveiligde site een overzicht van de kinderen die nog op zoek zijn naar een geschikte plaats en daarna een persoonlijk gesprek met het kind, indien mogelijk met ouders en andere direct betrokkenen.
	Je eigen zoekprofiel op internet wat je tussentijds zou kunnen aanpassen. En inzicht hebben naar waar vraag naar is. (anonimiteit van het kind blijft) Ik denk dat als je gaat kiezen op kind niveau een stukje onvoorwaardelijk zorg verdwijnt. Bij gerichter keuze is ook een gerichtere verwachting. Dit kan extra belasting voor het kind zijn.
	Digitaal, via internet, op basis van matching software zoals deze ook bij bijv. Uitzendbureaus wordt gebruikt. Huidige procedure is langdradig, niet efficiënt en onnauwkeurig.
	Profielen van kinderen en pleegouders, zonder foto's, op een speciale beveiligde site die alleen toegankelijk is voor personen uit jullie bestand. Persoonlijk vindt ik dat een matching altijd begeleid moet worden door een goed opgeleide professional.
	Karakters vergelijken d.m.v. een test, karakter-profielen (online) vergelijken, daarna vooraf kennis maken.
	Informatie mail.
	Het inzetten van sociale media vind ik oké, maar dit zou m.i. wel in een beveiligde omgeving moeten zijn. Als dat zo is zouden pleegouders zich ook kunnen voorstellen, dat pleegkinderen die wachten op een plaatsing ook hierop kunnen kijken.
(meer) transparante informatie	Weten wat ouders belangrijk vinden in de opvoeding. Pleegouders meer informatie geven over de thuissituatie van het pleegkind. Wat heeft zich afgespeeld? Dan kun je meer het gedrag plaatsen dat vertoont wordt. Kortom: meer achtergrond informatie vrijgeven aan pleegouders zodat er een betere inschatting gemaakt kan worden.
	Hele duidelijke gesprekken hebben met alle betrokkenen. Eerlijk doorgeven van problemen (indien mogelijk) en welke mogelijkheden er zijn voor evt. extra hulpverlening.
	Voldoende informatie, kennismaking kind en biologische ouder, reden opvang, biologische ouders zijn die nog betrokken? Speelt een grote rol. Hoe is de omgeving. Wat zoekt het kind? Rust regelmaat enz.
	Er moet bij een lange termijn plaatsing veel meer informatie duidelijk zijn over de kinderen/ouders verder familie achtergrond etc. Niet te gezellig maken. Helderheid eerlijkheid transparantie. Niet achteraf horen als je er al midden in zit. 'Jullie

	hebben een hele zware plaatsing hoor'. Ook al kan je nooit alles goed inschatten. Als iedereen al weet aan hulpverleners dat het een zware plaatsing word, moeten (aspirant)pleegouders hier zeker van op de hoogte zijn. Want een plaatsing wat werkt is weer een trauma voor de pleegkinderen.
Kind	Laat kinderen zich uitspreken: ik wil een huis met een tuin, een hond, een huis vol muziekinstrumenten, veel sporten, een jonger broertje of grote zus. Ik wil strenge ouders of ouders die makkelijk in de omgang zijn. Ik houd van lekker eten, uitgaan of postzegels sparen. Ik denk dat vooral oudere kinderen dit best kunnen verwoorden. En dat daardoor hun plaatsingskansen ook kunnen verbeteren. Een profiel met een echte foto mag niet op internet, maar wel gezien worden met een inlogcode, door pleegouders die nog 'plek' hebben. Een foto zegt vaak meer dan 1000 woorden. Maar dus NIET op Facebook. Vooraf kijken naar wat belangrijk is voor het kind en of er een pleeggezin is die dat kan bieden. Het kind staat voorop. hoe zien de eerste weken, maanden, jaren eruit? wie betekent wat voor het kind en hoe vaak? wie controleert wie? wie beslist over wie en wat?
Pleegouder	Misschien een spel tijdens de cursus om aankomende pleegouders bewuster te maken van wat ze zoeken en wat bij hun past. Ik denk dat een pleegouder capabel moet zijn om elk kind op te nemen. Ook moet een pleegouder in staat zijn om open te staan voor contact met biologische ouders . Uit welke cultuur en achtergrond dan ook.
Overig	We waren crisisgezin, tijdelijke opvang vraagt minder matching, er is dan nog weinig bekend over de pleegkinderen. Geen idee. Op basis van statistieken uit het verleden. Ik heb mijn idee al voorgelegd aan Pascal van Pel bij jullie werkzaam. Schaal der geleidelijkheid. Eerste contacten waar mogelijk met biologische ouders. Het liefst zo snel mogelijk, zo dicht mogelijk bij elkaar en zo goed als mogelijk in samenwerken. Luisteren! Geef bij pleegzorg aan wat je als pleegouders wel en niet aankan. Pleegzorg kijkt dan welk kind past binnen het gezin. Ik kan me voorstellen dat pleegkinderen het niet fijn vinden als hun profiel verspreid word. Een match maken met biologische ouders is heel moeilijk, zij willen immers zelf voor hun kind zorgen! Veel belangrijker dan de klik en match is het perspectief dat een kind meebrengt. Hoe duidelijker dit is, hoe beter pleeggezinnen zich hier op in kunnen stellen. Als een perspectiefzoekende match al snel een perspectief biedende plaatsing te worden dan moeten alle alarmbellen afgaan bij pleegzorg en moet er heel intensief worden begeleid. (de eerste periode). Anders is het risico op afbreken van de plaatsing levensgroot aanwezig.

Heeft u nog overige opmerkingen of verbeterpunten wat betreft het matchingsproces?

Positieve ervaring	Wij hebben destijds lang moeten wachten tot er een match was. Achteraf is dat heel goed geweest want uiteindelijk passen ons pleegkind en wij heel goed bij elkaar. En ook de match met moeder is goed. Dat is voor allen heel erg fijn!
	Wij zijn tevreden over de matching. Het belang van het kind staat voorop. Flexibel kunnen zijn en crisisplaatsingen om willen zetten naar langdurig indien gewenst in hetzelfde gezin. Zo min mogelijk veranderingen voor kinderen.
	Pactum doet het voorwerk en dan menselijk contact. Overige lijkt mij te veel op veehandel. Gaat om mensen/kinderen en het contact daarin.

		Het matchingsproces verloopt nu juist heel goed en de zogenaamde vernieuwing naar de digitale wereld streven wij juist niet naar. Gebruik de digitale middelen goed, maar gooi niet de persoonlijke aanpak van matching weg. Er is bij ons goed gekeken naar wie wij zijn en wat bij ons past!
Contact wachtlijst wachtijd	ouders /	Beter contact houden met de mensen die wel pleegouder willen worden maar waar nog geen match voor is. Ik heb 1,5 jaar op de eerste plaatsing gewacht: dat is te lang. Mijn mogelijkheden voor bij plaatsing zijn inmiddels verouderd, Pactum zou 1 keer per jaar moeten vragen of mijn aanbod nog klopt. Je wensen veranderen ook met de tijd. Mijn ervaringen met 'eigen kracht meetings' waarbij het netwerk van de ouders wordt 'benut' zijn ronduit slecht: knetter verslaafde ouders hebben geen netwerk meer, zijn super eigenwijs, ontkennen hun eigen verslaving: dus mijn ervaring is dat daar niets constructiefs uit naar voren komt. Goed de vinger aan de polshouden bij het pleeggezin, niet als hulpverlener pas reageren als pleegouders zelf aan de bel trekken. Pleegouders zetten nl gewoon door. In het verleden hebben wij lang moeten wachten op een plaatsing, zonder dat je op de hoogte gehouden wordt. Dit is niet wenselijk. Ook is meer samenwerking tussen pleegzorgorganisaties gewenst zodat ook in een andere regio geplaatst kan worden. Wij als crisispleeggezin merken dat dit matchingsproces soms heel lang duurt. Voor er een gezin wordt gevonden, en voor alle stappen zijn gezet ben je maanden verder. Zorgvuldigheid is heel belangrijk om afbreuk te voorkomen, maar in de ideale situatie zou dit allemaal wel sneller mogen en moeten. Het is niet in het belang van een kind om lang in een crisispleeggezin te verblijven.
Openheid informatie verstrekking communicatie	/	Pactum moet nog meer open zijn over problematiek kind. Sneller achter informatie aangaan over het probleemgezin, zodat pleegouders beter ingelicht worden. Vooral voor crisisopvang belangrijk. Nu denk ik dat er bij Pactum heel veel wordt gedaan wat de pleegouders niet mogen zien al zeggen ze dat ze heel transparant werken. Zoek eerst goed uit wat het probleem bij een pleegkind is uit, bespreek deze problematiek met mogelijke pleegouders. Je kunt het beter op voorbereid zijn en het dan mee te laten vallen als andersom. Dat hulpverleners niet altijd luisteren naar pleegouders. Zo volledig mogelijk info vergaren. Er wordt erg voorzichtig te werk gegaan en er zijn vrij veel gesprekken voor dat de match rond is. Handig is het om een stappenplan voor te leggen zodat de verwachtingen worden gemanaged. In mijn geval werd bij het eerst gesprek gezegd dat de situatie dringend was en snel moest worden opgelost, uiteindelijk ging er bijna 2 maand overheen voordat de eerste 'proefdag' plaats vond. Achteraf logisch maar het zou fijn zijn om de het tijdsplan van te voren duidelijker te communiceren. (idee: zet een indicatie stappen/tijdsplanning op papier en deel deze met ouder en pleegouder) Info over thuis situatie en inzicht in hoe de ouders functioneren en wat er al geprobeerd is om dit gezin en kind te helpen. Dan weet je beter wat er om het kind heen is gebeurd. Zowel positief als negatief. Waar zijn biologische ouders wel sterk in en niet sterk in. Wat is er tot nu toe bekend over problematiek van het kind zodat je beter kunt inschatten of je dit kind kunt helpen of dat het minder bij je gezin past en je wellicht wel met extra ondersteuning dit kind een plek kan bieden.

	Ja, betere informatie verschaffing over het hoe en waarom van de plaatsing of in geval van crisis, zo snel mogelijk informatie geven biologische ouders duidelijk maken wat consequenties zijn van uithuisplaatsing.
	Vooraf meer informatie verstrekken aan pleegouders, ook bij crisisplaatsing, op het gebied van: - IQ (verstandelijke beperking ja/nee) ouders en kind; - Medicijn gebruik kind - Ontwikkelingsachterstand kind ja/nee - Verplichtingen die er zijn ten opzichte van school of kinderdagverblijf (bv als het kind buiten de woonplaats van pleegouders naar school moet, maar pleegouders hebben geen eigen vervoer ter beschikking, dan ligt een match niet voor de hand) - De opvoedvragen die er zijn bij het kind - Welke specifieke vaardigheden er verwacht worden van pleegouders - Karakter van ouders en karakter van kind - Reden van matching Hiermee creëer je meer begrip van pleegouders. Sowieso zou het fijn zijn om inzicht te krijgen in de reden van matching tussen pleegouders en het specifieke pleegkind. Maar ook in het algemeen over hoe dat nu in zijn werk gaat en wat de belangrijkste/doorslaggevende factoren zijn.
	Betere communicatie tussen Pactum en pleeggezinnen is belangrijker om pleeggezinnen te behouden. Zorgen dat de condities op zowel financieel, communicatief en ondersteund vlak beter zijn dan nu. Hierdoor haken er pleeggezinnen af en behouden is beter dan elke keer nieuwe zoeken en opleiden.
	Meer informatie geven over de jeugdzorginstelling die als voogd optreedt. Dit is een belangrijk persoon waar veel mee gecommuniceerd moet worden. Wat zijn hun verwachtingen, doelen, toekomstbeeld. Ik merk hierin bij meerdere pleeggezinnen een wrijving wat veel stress oplevert. Als pleegouder ben je er voor het opvoeden en moet je niet hoeven te strijden voor het belang van het kind. Daar is een voogd voor, maar deze kiest nogal eens eerder voor het belang van de ouders om op goede voet met hen verder te kunnen. Niet in het belang van het kind.
Verbeterpunten	Ik zou kinderen niet in een te groot gezin plaatsen. Ik heb de ervaring dat dit niet werkt en het kind niet tot zijn recht komt.
	Geen broertjes of zusjes die geregeld flinke ruzie hebben (buiten het normale) bij elkaar in 1 gezin plaatsen. Ze versterken elkaar in de pleegsituatie.
	Matching moet gedaan worden vanuit de behoefte/mogelijkheden van het kind en de biologische ouders.
	Altijd een eerste kennis making tussen kind en pleegouders, zo mogelijk het kind ook enige inspraak geven. Een van de klachten van de door mij begeleide pleegkinderen is dat er van alles over hen beslist wordt en nooit samen met hen.
	Neem ook de kinderen die al in het gezin aanwezig zijn mee in het proces.
	Als een gezin een vaste pleegzorg-werker, waar je alles mee kunt overleggen. Geen matchingsbureau, waar mensen zitten die ons gezin niet kennen. Je kunt niet alles van te voren invullen op je profiel.
	Let vooral op ervaring en opvoedingsvaardigheden van pleegouders bij 'probleemkinderen' en minder op de leeftijd van pleegouders.
	Ons zoontje, destijds 7 jaar, heeft in tijdens het plaatsingsproces nooit begrepen dat hij een keuze had. Hij dacht dat hij sowieso bij ons geplaatst zou worden of hij dat nu wilde of niet.
	Blijf luisteren naar de mensen om het kind ... zij zijn de eerste ervaringsdeskundigen en laat het kind altijd voorop staan ongeacht wat

	allerlei buitenstaanders willen vinden (ook rechters hebben het wel bij het verkeerde eind).
	Laat de eerste indruk / de klik belangrijker zijn dan de matchingsgedachte van de matchers.
	Wat hierboven staat gebeurt niet in de praktijk problematiek ouder en kind was in ons geval niet helder, betere verdieping, meer naar 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur en contact andere hulpverlener(s) meer en beter netwerk betrekken, dan wel activeren in geval van weekendopvang. dit vraag een andere benadering dan traditioneel werken (aanbodgericht), nl bredere blik, out of the box, zoeken naar mogelijkheden, inzetten van partners waaronder sociaal wijkteam of iets dergelijks
	Luisteren naar wat pleegouders zelf zeggen aan te kunnen. Nu word soms gezegd bij een alleenstaande ouder, je mag hooguit 3 pleegkinderen hebben terwijl zij heel goed in staat kan zijn meerdere kinderen op te vangen. Dat is per persoon verschillend. Daar moet je niet 1 lijn in trekken.
	Er moet de tijd voor genomen worden, zeker voor de perspectief biedende plaatsen. Het persoonlijk contact is hierbij het meest belangrijk.
	De pleegzorgwerker die op de hoogte is van aspirant pleegouders, is degene die de keuze kan maken of een kind voorgesteld kan worden om geplaatst te worden. Zodat ouders niet overvraagd worden, maar een reële vraag krijgen en daar op kunnen antwoorden.
	Laat de matching het liefst over aan professionals over, via media en sites gaan denk ik toch veel mensen te veel met emoties beslissen.
	Kinderen zijn geen handelswaar en moeten zeker niet aangeboden worden via publieke wegen zoals sociale media. Hier moet juist zeer zorgvuldig mee om gegaan worden. Maar naar aanleiding van het actuele nieuws over dat er teveel verwaarlozing en problematiek gemeld wordt en er daarom opgeroepen wordt terughoudender te zijn in meldingen, lijkt me de omgekeerde wereld. Dit schept weinig verwachting voor de zorg van kids in de pleegzorg.
Profielen / digitaal	Digitaliseren, de tijd van aantekeningen op een kladje maken waarbij we maar moeten hopen dat deze verwerkt worden is wat mij betreft al lang voorbij. (Maar helaas vaak nog wel de realiteit van dit moment...)
	Profielen moeten alleen toegankelijk zijn voor pleegouders. Het kind zelf een profiel laten maken van de gewenste pleegouders en woonplaats.
Overig	-
	Nee
	Nee
	Nee.
	Nee
	Hier zeker wat mee doen!